

ИЗВЈЕШТАЈ

о стању у банкарском
систему Републике Српске

12/24

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Извјештај о стању у банкарском систему Републике Српске
за период 01.01.2024 – 31.12.2024. године

Бања Лука, мај 2025. године

Садржај

Скраћенице	1
Списак табела	2
Списак графикана	3
САЖЕТАК РЕГУЛАТОРНИХ ЗАХТЈЕВА	4
РЕЗИМЕ	6
УВОД	12
I МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И ПРЕГЛЕД ПОСЛОВАЊА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА	13
1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И ПРЕГЛЕД ПОСЛОВАЊА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА	14
1.1. Међународно економско окружење и пословање банака у ЕУ	14
1.2. Макроекономска кретања у Републици Српској	18
1.3. Утицај макроекономских кретања на банкарски сектор	19
1.4. Регулаторни оквир банкарског система	22
II БАНКАРСКИ СЕКТОР	25
1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ	26
1.1. Организациона структура	26
1.2. Власничка структура	26
1.3. Кадровска структура	27
2. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА	29
2.1. Биланс стања	29
2.2. Профитабилност	46
2.3. Ризици пословања банака	48
3. КАПИТАЛ И АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА	55
3.1. Адекватност капитала	55
3.2. Финансијска полуга	57
4. ЛИКВИДНОСТ	58
5. ПЛАТНИ ПРОМЕТ	62
6. ПРЕПОРУКЕ ЗА БАНКАРСКИ СЕКТОР	64
III СЕКТОР МИКРОКРЕДИТНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА (МКО)	66
1. СТРУКТУРА МКО	67
1.1. Кадрови	67
2. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА МКО	68
2.1. Биланс стања МКО	68
2.2. Капитал МКО (капитал МКД и улози МКФ)	70
2.3. Квалитет кредитног портфолија	72
2.4. Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе	76
2.5. Биланс успјеха	77
2.6. Препоруке за микрокредитни сектор Републике Српске	80
IV СЕКТОР ДАВАЛАЦА ЛИЗИНГА	81
V СПРЕЧАВАЊЕ ПРАЊА НОВЦА И ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИСТИЧКИХ АКТИВНОСТИ	84
ПРИЛОЗИ	87

Скраћенице

Агенција	Агенција за банкарство Републике Српске
ФБиХ	Федерација Босне и Херцеговине
БиХ	Босна и Херцеговина
ЦБ БиХ	Централна банка Босне и Херцеговине
ДЛ	Даваоци лизинга
ДЛБ	Даваоци финансијског лизинга - Пословна јединица у саставу банке
ЕВА	Европско регулаторно тијело за банкарство (енгл. <i>European Banking Authority</i>)
ЕЕА	Европска економска област (енгл. <i>European Economic Area</i>)
ЕКС	Ефективна каматна стопа
ЕСЦБ	Европски систем централних банака (енгл. <i>European System of Central Banks</i>)
ЕУ	Европска унија
EUR	Службена валута Европске уније
ЕЦБ	Европска централна банка (енгл. <i>European Central Bank</i>)
ECL	Очекивани кредитни губитак (енгл. <i>Expected Credit Loss</i>)
ICAAP	Поступак интерне процјене адекватности капитала у банкама (<i>Internal Capital Adequacy Assessment Process</i>)
ILAAP	Поступак интерне процјене адекватности ликвидности у банкама (<i>Internal Liquidity Adequacy Assessment Process</i>)
КМ	Конвертибилна марка
LCR	Коефицијент покрића ликвидности (енгл. <i>Liquidity Coverage Ratio</i>)
NSFR	Коефицијент нето стабилних извора финансирања (енгл. <i>Net Stable Funding Ratio</i>)
МКД	Микрокредитно друштво
МКО	Микрокредитна организација
МКФ	Микрокредитна фондација
МРС	Међународни рачуноводствени стандарди
МСФИ	Међународни стандарди финансијског извјештавања
NPL	Неквалитетни кредити (енгл. <i>Non-performing Loans</i>)
POS	Терминал за картично плаћање (енгл. <i>Point of Sale</i>)
ROAA	Поврат на просјечну активу (енгл. <i>Return on Average Assets</i>)
ROAE	Поврат на просјечан капитал (енгл. <i>Return on Average Equity</i>)
SREP	Поступак надзорног прегледа и оцјене банака (енгл. <i>Supervisory Review and Evaluation Process</i>)
FED	Америчке федералне резерве (енгл. <i>Federal Reserve District</i>)
ХоВ	Хартије од вриједности
HHI	<i>Herfindahl–Hirschman index</i>
CR	Концентрацијска стопа (енгл. <i>Concentration Ratio</i>)

Списак табела

Табела 1: Одабрани макроекономски показатељи.....	18
Табела 2: Основни макроекономски показатељи – Република Српска.....	18
Табела 3: Однос макроекономских и показатеља банкарског сектора Републике Српске.....	20
Табела 4: Банке Републике Српске и организациони дијелови банака из ФБиХ у Републици Српској.....	26
Табела 5: Структура акционарског капитала.....	26
Табела 6: Тржишно учешће банака у укупној активи, капиталу и депозитима.....	27
Табела 7: Биланс стања.....	29
Табела 8: Структура ванбилансне активе.....	29
Табела 9: Структура пасиве.....	32
Табела 10: Структура укупног билансног капитала.....	33
Табела 11: Секторска структура депозита.....	33
Табела 12: Рочна структура депозита.....	34
Табела 13: Кредити и штедња становништва.....	35
Табела 14: Структура билансне активе (брuto).....	36
Табела 15: Структура ванбилансне активе.....	37
Табела 16: Структура новчаних средстава.....	38
Табела 17: ХОВ према врсти.....	39
Табела 18: ХОВ према емитенту и поријеклу емитента.....	39
Табела 19: Секторска структура укупних кредита.....	40
Табела 20: Рочна структура кредита.....	41
Табела 21: Задуженост становништва по кредитима (осим кредита за обављање дјелатности).....	45
Табела 22: Прикупљени депозити и пласирани кредити.....	45
Табела 23: Биланс успјеха банкарског сектора Републике Српске.....	46
Табела 24: Укупна финансијска имовина према начину вредновања и ECL.....	48
Табела 25: Укупна финансијска имовина према нивоима кредитног ризика.....	49
Табела 26: Преглед кредита правним и физичким лицима према нивоу кред. ризика и припадајући ECL.....	50
Табела 27: Показатељи кредитног ризика.....	51
Табела 28: Нето пондерисана позиција банкарске књиге по валути.....	52
Табела 29: Просјечне пондерисане каматне стопе на кредите.....	53
Табела 30: Просјечне пондерисане каматне стопе на депозите.....	53
Табела 31: Просјечне пондерисане каматне стопе на прекорачења и депозите по виђењу.....	54
Табела 32: Структура капитала.....	55
Табела 33: Показатељи адекватности капитала.....	56
Табела 34: Стопа финансијске полуге.....	57
Табела 35: Рочна структура депозита по преосталом доспијењу.....	59
Табела 36: Заштитни слој ликвидности.....	60
Табела 37: Нето ликвидносни одливи.....	61
Табела 38: Показатељи ликвидности.....	61
Табела 39: Унутрашњи платни промет.....	62
Табела 40: Девизни платни промет (противвриједност у КМ).....	63
Табела 41: Мјењачки послови банака (противвриједност у КМ).....	63
Табела 42: Биланс стања МКО са сједиштем у Републици Српској.....	68
Табела 43: Рочна структура узетих кредита/зајмова МКО са сједиштем у Републици Српској.....	69
Табела 44: Структура капитала / улога МКО са сједиштем у Републици Српској.....	71
Табела 45: Нето кредити МКО Републике Српске.....	72
Табела 46: Секторска и рочна структура кредита МКО са сједиштем у Републици Српској.....	72
Табела 47: Секторска и рочна структура укупних кредита организационих дијелова МКО са сједиштем у ФБиХ, а које послују у Републици Српској.....	73
Табела 48: Укупан износ микрокредита пласираних физичким лицима.....	74
Табела 49: Потраживања МКО и одговарајућа резервисања према данима кашњења у отплати.....	74
Табела 50: Просјечне пондерисане каматне стопе МКО.....	76
Табела 51: Биланс успјеха МКО са сједиштем у Републици Српској.....	78
Табела 52: Структура потраживања по основу лизинга.....	82
Табела 53: Просјечне пондерисане каматне стопе лизинг накнаде.....	83
Табела 54: Пријављене трансакције.....	86
Табела 55: Пријављене сумњиве трансакције.....	86
Табела 56: Пријављени сумњиви клијенти.....	86

Списак графикана

Графикон 1: Кључни показатељи пословања банака из Републике Српске.....	9
Графикон 2: Главне каматне стопе водећих централних банака (ЕЦБ и FED)	16
Графикон 3: NPL и стопе регулаторног капитала банака у ЕУ.....	17
Графикон 4: Профитабилност банкарског сектора Републике Српске	19
Графикон 5: Кредитни раст банкарског сектора Републике Српске	20
Графикон 6: Однос бруто кредита и депозита	21
Графикон 7: Структура акционарског капитала према земљама поријекла	27
Графикон 8: Квалификациона структура запослених	28
Графикон 9: Актива по запосленом	28
Графикон 10: Укупна актива банкарског сектора Републике Српске	30
Графикон 11: Учешће група банака у укупној активи, капиталу, депозитима и броју запослених	30
Графикон 12: HHI (Hirschmann-Herfindahlov индекс).....	31
Графикон 13: CR3 концентрацијска стопа	31
Графикон 14: Структура пасиве	32
Графикон 15: Структура депозита по валути.....	34
Графикон 16: Кредити и штедња становништва.....	35
Графикон 17: Секторска структура укупно прикупљених депозита	36
Графикон 18: Структура билансне активе	37
Графикон 19: Гранска структура кредита правних лица	40
Графикон 20: Нето кредити	41
Графикон 21: Рочна структура кредита	42
Графикон 22: Однос доспјелих кредитних потраживања и укупних кредита.....	42
Графикон 23: Секторска структура кредита банака Републике Српске и пословних јединица банака из ФБиХ..	43
Графикон 24: Структура кредита становништва	44
Графикон 25: Намјенска структура кредита становништву за општу потрошњу	44
Графикон 26: Коефицијенти профитабилности	47
Графикон 27: Кредити по нивоима кредитног ризика са припадајућим стопама покривености	50
Графикон 28: Учешће NPL-а у кредитима	51
Графикон 29: Преглед дуге и кратке позиције за EUR.....	52
Графикон 30: Укупна изложеност банкарског сектора ризику	56
Графикон 31: Укупна новчана средства банака	58
Графикон 32: Рочна усклађеност финансијске активе и пасиве мјерена по преосталом року доспијећа	58
Графикон 33: Коефицијент покрића ликвидности - LCR.....	60
Графикон 34: Коефицијент нето стабилних извора финансирања - NSFR	61
Графикон 35: Квалификациона структура запослених у МКО Републике Српске (2020. – 2024.)	67
Графикон 36: Позиције биланса стања МКО са сједиштем у Републици Српској (2020 – 2024.).....	69
Графикон 37: Укупан капитал / улог МКО са сједиштем у Републици Српској (2020 – 2024.)	71
Графикон 38: Кретање просјечне пондерисане ЕКС МКО са сједиштем у Републици Српској (2020 – 2024.)	76
Графикон 39: Позиције биланса успјеха МКО са сједиштем у Републици Српској (2020. – 2024.)	79

САЖЕТАК РЕГУЛАТОРНИХ ЗАХТЈЕВА

Минимални износ уплаћеног оснивачког капитала - 15 милиона КМ	Члан 34. став (1) Закона о банкама Републике Српске ¹
Стопа редовног основног капитала - 6,75%	Члан 38. став (1), тачка 1) Одлуке о израчунавању капитала банака ²
Стопа основног капитала - 9%	Члан 38. став (1), тачка 2) Одлуке о израчунавању капитала банака
Стопа регулаторног капитала - 12%	Члан 38. став (1), тачка 3) Одлуке о израчунавању капитала банака
Заштитни слој за очување капитала у облику редовног основног капитала - 2,5% укупног износа изложености ризику	Члан 44. став (1) Одлуке о израчунавању капитала банака
Стопа финансијске полуге - 6%	Члан 38. став (1), тачка 4) Одлуке о израчунавању капитала банака
Коефицијент покрића ликвидности (LCR) $\geq 100\%$	Члан 17. став (2), Одлуке о управљању ризиком ликвидности ³
Коефицијент нето стабилних извора финансирања (NSFR) $\geq 100\%$	Члан 47. став (2), Одлуке о управљању ризиком ликвидности
Ограничење за индивидуалну девизну позицију преко-ноћи банке, осим у EUR-има - највише до 20% признатог капитала банке	Члан 7. став (2) тачка 1) Одлуке о минималним стандардима за управљање девизним ризиком банака ⁴
Ограничење за индивидуалну девизну позицију преко-ноћи у EUR-има - највише до 40% признатог капитала банке	Члан 7. став (2) тачка 2) Одлуке о минималним стандардима за управљање девизним ризиком банака
Ограничење за укупну девизну позицију - највише до 40% признатог капитала банке	Члан 7. став (2) тачка 3) Одлуке о минималним стандардима за управљање девизним ризиком банака
Однос промјене економске вриједности банкарске књиге и регулаторног капитала $\leq 20\%$	Члан 7. став (3) Одлуке о управљању каматним ризиком у банкарској књизи ⁵
Herfindahl-Hirschman индекс - HHI	Представља најчешће коришћену мјеру концентрације у европском и америчком економском систему. HHI је збир квадрата процентних удјела конкретне величине (нпр. активе, депозита, кредита) свих тржишних учесника у систему. Ако је вриједност HHI мања од 1000, сматра се да на тржишту није присутна концентрација, за вриједност индекса између 1000 и 1800 јединица на тржишту је присутна умјерена концентрација, ако је вриједност HHI изнад 1800, то је показатељ постојања високе концентрације

¹ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 4/17, 19/18, 54/19 и 63/24

² „Службени гласник Републике Српске“ број 06/24

³ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 62/21, 65/21 и 117/22

⁴ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 12/03, 53/03, 85/04, 74/17 и 56/20

⁵ „Службени гласник Републике Српске“ број 75/17

Концентрацијска стопа - CR	CR је показатељ концентрације у банкарском сектору и представља укупно учешће највећих банака у сектору у одабраним релевантним категоријама: у активи, кредитима и депозитима. Означава се према броју банака које се укључују у израчунавање, нпр. CR 3. Не постоји јединствен и општеприхваћен став о интерпретацији добивених резултата концентрацијског омјера. Ако је већа вриједност, већа је концентрација тржишта
Однос кредити/(депозити и узети кредити)	Показује однос најважнијих банкарских агрегата, кредита, на страни активе и депозита и узетих кредита, на страни извора средстава. Што је стопа већа, то је слабија позиција ликвидности банке. Искусвени стандарди су: мањи од 70% - низак, 70%-79,9% - средње низак, 80%-110% - средње висок, изнад 110% висок
Минималан износ основног капитала МКД - 500.000 КМ	Члан 27. став (1) Закона о микрокредитним организацијама ⁶
Минималан износ основног капитала МКФ - 50.000 КМ	Члан 37. став (1) Закона о микрокредитним организацијама
Укупан износ донација додјељених од стране МКО у току године не може бити већи од 10% од остварене добити, односно вишка прихода над расходима по ревидираним финансијским извјештајима.	Члан 16а. став (2) Закона о микрокредитним организацијама
МКО не може додјељивати донације повезаним лицима.	Члан 16а. став (3) Закона о микрокредитним организацијама
Укупна улагања МКО у грађевинске објекте, опрему, софтвер, удјеле у друга правна лица и хартије од вриједности које се држе до рока доспијећа не могу износити више од 50% њеног капитала, без посебног одобрења Агенције.	Члан 16б. Закона о микрокредитним организацијама
МКФ не може давати микрокредите повезаним лицима.	Члан 39. став (2) Закона о микрокредитним организацијама

⁶ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 64/06 и 116/11

РЕЗИМЕ

Основни показатељи пословања банкарског сектора Републике Српске са 31.12.2024. године

Банкарски сектор Републике Српске чини осам банака, са мрежом од 278 организационих јединица и 3.139 запослених.

11,2
млрд.
КМ

Бруто билансна актива биљежи раст од 835,2 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

10,9
млрд.
КМ

Нето билансна актива већа је за 825,2 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

1,8
млрд.
КМ

Укупни ванбиланс већи је за 211,6 милиона КМ или 13% у односу на крај 2023. године. У структури ризичног ванбиланса све категорије имале су раст, изузев осталих ванбилансних обавеза (на истом нивоу) у односу на крај 2023. године.

1,5
млрд.
КМ

Укупни билансни капитал чини 13,7% укупне пасиве и већи је за 180,5 милиона КМ или 14% у односу на крај 2023. године, због повећања позиције нераспоређене добити у износу од 158,1 милион КМ, резерви капитала за 12,8 милиона КМ, обичних акција у износу од 5 милиона КМ и смањења одбитне позиције осталог капитала за 4,6 милион КМ.

1,4
млрд.
КМ

Регулаторни капитал већи је за 198,5 милиона КМ или 17% у односу на крај 2023. године, а чине га основни капитал у износу од 1.309,9 милиона КМ (раст од 179,9 милиона КМ или 16%) и допунски капитал у износу од 77 милиона КМ (раст од 18,7 милиона КМ или 32%). На промјене у структури и висини основног капитала утицао је раст: задржане добити претходних година од 103,1 милион КМ, признате добити текуће године од 35,3 милиона КМ, позиције остали укупни резултат за 7,4 милиона КМ, осталих резерви за 5,9 милиона КМ, позиције у цијелости уплаћених инструмената капитала у износу од 5 милиона КМ и смањење одбитне ставке од капитала за 23,2 милиона КМ.

21,1
%

Стопа регулаторног капитала већа је за 0,1 процентни поен у односу на крај 2023. године и за 9,1 процентни поен од законом прописаног минимума. Стопа основног капитала је 20%, редовног основног капитала 19,9% и обе су имале раст за 0,1 процентни поен у односу на крај 2023. године.

11,5
%

Стопа финансијске полуге већа је за 0,7 процентних поена у односу на крај 2023. године.

12,6
млрд.
КМ

Укупна изложеност банака или укупна финансијска имовина већа је за 1 милијарду КМ или 8,8% у односу на крај 2023. године. Билансне изложености износе 11 милијарди КМ (8,2% веће), а ванбилансне изложености износе 1,6 милијарди КМ (13,2% веће).

2,9 %

Стопа покривености укупне финансијске имовине ECL мања је за 0,2 процентна поена у односу на крај 2023. године. Уколико посматрамо финансијску имовину разврстану према нивоима кредитног ризика, покривеност ECL за изложености распоређене у ниво кредитног ризика 1 износи 0,7% и мања је за 0,1 процентни поен, за изложености распоређене у ниво кредитног ризика 2 износи 10,1% и мања је за 0,6 процентних поена, а за изложености распоређене у ниво кредитног ризика 3 стопа покривености износи 71,1% и мања је за 5 процентних поена у односу на крај 2023. године.

6,7
млрд.
КМ

Укупни бруто кредити већи су за 638,7 милиона КМ или 11% у односу на крај 2023. године. **Највеће учешће** у укупним кредитима од 49,3% и даље имају

кредити дати становништву, те кредити дати приватним предузећима и друштвима који чине 33,9% укупних кредита. Раст кредита забиљежен је код кредита датих становништву за 285,3 милиона КМ или 9%, кредита датих приватним предузећима и друштвима за 168,1 милион КМ или 8%, код кредита датих јавним и државним предузећима за 132,9 милиона КМ или 39%, кредита датих Влади и владиним институцијама за 59,2 милиона КМ или 12%, и кредита датих небанкарским финансијским институцијама за 6,4 милиона КМ или 10%. Пад биљеже остали кредити за 10,3 милиона КМ или 48% и кредити дати непрофитним организацијама за 3 милиона КМ или 24%, у односу на крај 2023. године.

У структури кредита становништва кредити за финансирање опште потрошње становништва чине 65,4% укупних кредита становништва, док кредити за стамбене потребе чине 29,7% укупних кредита становништва.

249,3
мил.
КМ

Неквалитетни кредити (NPL) већи су за 28,8 милиона КМ или 13,1% у односу на крај 2023. године. **Учешће NPL** у укупним кредитима је 3,7% и веће је за 0,1 процентни поен у односу на крај 2023. године.

4,89
%

Стопа покривености укупних кредита ECL мања је за 0,31 процентни поен у односу на крај 2023. године.

71,4
%

Стопа покривености укупних NPL са ECL мања је за 4,2 процентна поена у односу на крај 2023. године.

6,75
%

Укупна просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на новоодobreне кредите банака из Републике Српске у овом извјештајном периоду мања је за 0,2 процентна поена у односу на 2023. годину.

2,8
млрд.
КМ

Новчана средства већа су за 195,9 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године. **Најзначајнији дио** новчаних средстава у износу од 1,6 милијарди КМ или 56,9%

укупних новчаних средстава **се налази на рачунима резерви код Централне банке БиХ**, при чему средства изнад обавезне резерве износе 671,9 милиона КМ или 42,9% укупних новчаних средстава на рачуну резерви, док средства обавезне резерве износе 895,6 милиона КМ или 57,1% укупних новчаних средстава на рачуну резерви.

1,3
млрд.
КМ

Улагања у хартије од вриједности мања су за 60,6 милиона КМ или 4% у односу на крај 2023. године.

У структури дужничких ХОВ доминантно учешће имају ХОВ које су емитовале државе и владе од 95,6% и биљеже смањење од 71,1 милион КМ или 5% у односу на крај 2023. године. У структури дужничких ХОВ које су емитовале државе и владе доминантно учешће имају ХОВ које је емитовала Република Српска са учешћем од 85,3% (у износу од 1,1 милијарду КМ и са падом од 2%), и државе чланице ЕУ са учешћем од 9,2% (у износу од 120,2 милиона КМ и са падом од 30%).

8,4
млрд.
КМ

Депозити биљеже раст од 614,1 милион КМ или 8% у односу на крај 2023. године. Депозити становништва чине 60,7% укупних депозита и већи су за 479 милиона

КМ или 10%. Депозити приватних предузећа и друштава, који су други по величини учешћа у укупним депозитима (20%) имају раст од 247,8 милиона КМ или 17%. Раст депозита присутан је и код сектора банака и банкарских институција за 86,4 милиона КМ или 66% (чине 2,6% укупних депозита), сектора непрофитних организација за 22,2 милиона КМ или 15% (чине 2,1% укупних депозита), сектора небанкарских финансијских институција за 20,9 милиона КМ или 8% (чине 3,4% укупних депозита), те осталих депозита за 0,1 милион КМ или 1%, у односу на крај 2023. године. Пад депозита присутан је код сектора Владе и владиних институција за 191,7 милиона КМ или 22% (чине 8% укупних депозита) и сектора јавних и државних предузећа за 50,5 милиона КМ или 16% (чине 3,1% укупних депозита). **Депозити у домаћој валути** чине 70,1% укупних депозита, док **депозити у иностраној валути** чине 29,9% укупних депозита. **Дугорочни депозити** чине 29,9% укупних депозита (већи су за 4%), док **краткорочни депозити** чине 70,1% укупних депозита (већи су за 10%).

4,8
млрд.
КМ

Штедња становништва, укључујући и текуће рачуне, већа је за 440,6 милиона КМ или 10% у односу на крај 2023. године. Орочена штедња чини 76,8% укупне штедње становништва и већа је за 118,3 милиона КМ или 6%, а штедња по виђењу без текућих рачуна становништва чини 23,2% укупне штедње становништва и мања је за 58,8 милиона КМ или 9%. Депозити по виђењу на текућим рачунима грађана су повећани за 381,1 милион КМ или 21%.

29
орг.
јед.

Три банке из Републике Српске које имају 29 организационих дијелова у ФБиХ на извјештајни датум 31.12.2024. године имају 277,1 милион КМ кредита са падом од 1,8% и 592,5 милиона КМ депозита који биљеже смањење од 5,2%, у односу на крај 2023. године.

671,4
мил.
КМ

Укупне обавезе по узетим кредитима мање су за 46,4 милиона КМ или 6% у односу на крај 2023. године и чине 6,2% укупне пасиве.

211,6
%

LCR на нивоу банкарског сектора је мањи за 24,5 процентних поена у односу на крај 2023. године (посматрано појединачно по банкама LCR се креће у распону од 116,7% до 457,0%).

161,1
%

NSFR на нивоу банкарског сектора је мањи за 7,1 процентни поен у односу на крај 2023. године (посматрано појединачно по банкама NSFR се креће у распону од 150,1% до 186,0%).

247,2
мил.
КМ

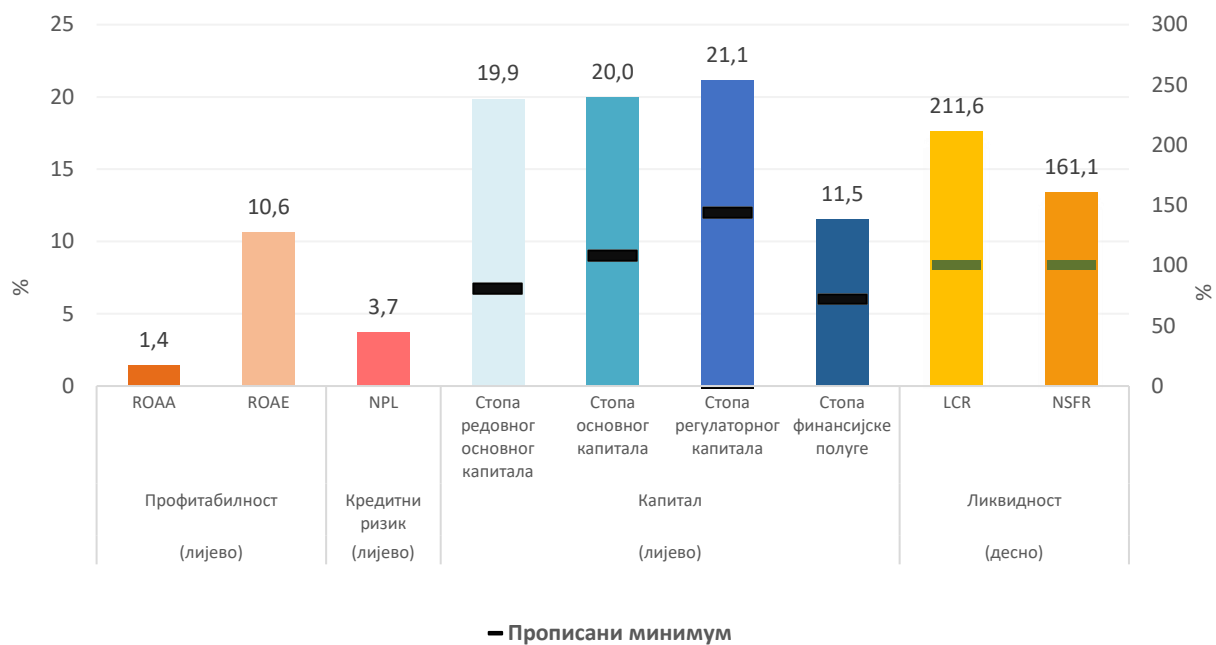
Финансијски резултат банкарског сектора је позитиван и нето добит је већа за 57,9 милиона КМ или 30,6% (све банке су исказале нето добит) у односу на исти период 2023. године (када су све банке такође забиљежиле добит).

50
орг.
јед.

Седам банака са сједиштем у ФБиХ које имају 50 организационих дијелова у Републици Српској на извјештајни датум 31.12.2024. године имају 2,4 милијарде КМ кредита који чине 26,9% укупних кредита пласираних у Републици Српској (раст од 12,2%) и 1,3 милијарде КМ депозита који чине 14,7% укупних депозита прикупљених у Републици Српској (раст од 11%) у односу на крај 2023. године.

На сљедећем графикону приказани су кључни показатељи пословања банкарског сектора Републике Српске:

Графикон 1: Кључни показатељи пословања банака из Републике Српске

Сви сегменти банкарског сектора обрађени су детаљно у поглављу II.

* * * *

Основни показатељи пословања микрокредитног сектора Републике Српске са 31.12.2024. године

Микрокредитни сектор Републике Српске са стањем на дан 31.12.2024. године чинило је 16 МКО, од чега 14 МКД које као профитне организације могу пласирати микрокредите максимално до 50 хиљада КМ и двије МКФ, које као непрофитне организације могу пласирати микрокредите максимално до 10 хиљада КМ. МКО са сједиштем у Републици Српској су пословале из сједишта и преко 281 организационог дијела, те су запошљавале укупно 931 радника, што је више за 149 радника или 19% у односу на крај 2023. године.

Такође, у Републици Српској су пословала и 124 организациона дијела МКО у оквиру девет МКО (седам МКФ и два МКД) чије је сједиште у ФБиХ, те су запошљавали укупно 367 радника (са 31.12.2023. године исти су запошљавали 356 радника). Финансијски показатељи ових организационих дијелова су укључени у билансе матичних МКО.

732,2
мил.
КМ

Укупна актива (брuto) МКО са сједиштем у Републици Српској већа је за 108,1 милион КМ или за 17% у односу на крај 2023. године.

483,8
мил.
КМ

од 173,6 милиона КМ и улоге МКФ у износу од 1,1 милион КМ.

Укупне обавезе МКО по узетим кредитима/зајмовима чине 67% пасиве и веће су за 96,1 милион КМ или 25% у односу на крај 2023. године.

661,0
мил.
КМ

Бруто кредити чине 90% укупне aktive и већи су за 116,5 милиона КМ или 21% у односу на крај 2023. године. Кредити без кашњења у отплати износе 642,6 милиона КМ или 97,2% укупних кредита.

51,7
мил.
КМ

МКО са сједиштем у Републици Српској су исказале позитиван **финансијски резултат** који је већи за 10,6 милиона КМ или 26% у односу на исти исказан са 31.12.2023. године, значајним дијелом као резултат једнократног прихода у износу од 19,6 милиона КМ оствареног продајом акција емитента у власништву највећег МКД (уколико би из укупних прихода МКО искључили поменути једнократни приход, нето добит МКО са 31.12.2024. године износила би 32,1 милион КМ).

2,7
мил.
КМ

Доспјела потраживања чине 0,40% укупних кредита (са 31.12.2023. године иста су износила 2,1 милион КМ или 0,39% укупних кредита).

33,93
%

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на кредите пласиране у току 2024. године већа је за 3,27 процентних поена у односу на 2023. годину.

174,7
мил.
КМ

Капитал МКО (капитал МКД и улози МКФ) чини 24% пасиве, и мањи је за 9 милиона КМ или 5% у односу на крај 2023. године (услед исплате дивиденде МКД из ревидиране нераспоређене добити остварене у претходном периоду), а односи се на капитал МКД у износу

Са 31.12.2024. године кредити организационих дијелова МКО са сједиштем у ФБиХ који послују у Републици Српској износе 239 милиона КМ и већи су за 16,3 милиона КМ или 7% у односу на крај 2023. године. Кредити без кашњења у отплати износе 234,7 милиона КМ или 98,2% укупних кредита ових организационих дијелова.

Сви сегменти пословања микрокредитног сектора детаљније су обрађени у поглављу III.

* * *

У периоду јануар - децембар 2024. године у Републици Српској нису пословале штедно-кредитне организације.

* * *

Основни показатељи пословања ДЛ и ДЛБ са 31.12.2024. године

Пословне јединице ДЛ (четири организациона дијела), које су у саставу четири друштва за послове лизинга чије је сједиште у ФБиХ, а које послују у Републици Српској, запошљавале су укупно 11 радника.

186,0
мил.
КМ

Потраживања по основу финансијског и оперативног лизинга пословних јединица ДЛ и финансијског лизинга ДЛБ су већа за 15,8 милиона КМ или за 9% у односу на крај 2023. године. Потраживања према примаоцу укупног лизинга најзначајнија су код правних лица у укупном износу од 166,8 милиона КМ или 89,7% укупног лизинга са растом од 17,3 милиона КМ или 12% у односу на крај 2023. године.

168,9
мил.
КМ

Финансијски лизинг пословних јединица ДЛ и ДЛБ чини 90,8% укупног лизинга са растом од 20,5 милиона КМ или 14% у односу на крај 2023. године.

10,53
%

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа лизинг накнаде (ЕЛИН) по основу финансијског лизинга пословних јединица ДЛ и ДЛБ већа је за 0,42 процентна поена у односу на 2023. годину.

17,1
мил.
КМ

Оперативни лизинг пословних јединица ДЛ, чини 9,2% укупног лизинга са падом од 4,7 милиона КМ или 22% у односу на крај 2023. године.

* * *

Сви сегменти пословања сектора давалаца лизинга детаљније су обрађени у поглављу IV.

* * *

На нивоу банкарског система Републике Српске укупне кредите становништву чине кредити банкарског сектора, микрокредитног сектора и потраживања по основу финансијског лизинга, који су са стањем на дан 31.12.2024. године укупно износили 4.809,3 милиона КМ или 4.314 КМ по становнику Републике Српске. Према објави Завода за статистику Републике Српске број становника је 1.114.819⁷.

⁷ МЈЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД, ЈУН 2024. / MONTHLY STATISTICAL REVIEW, JUNE 2024 (rzs.rs.ba)

УВОД

Банкарски систем Републике Српске у смислу Закона о Агенцији за банкарство Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 59/13 и 04/17) обухвата банке, микрокредитне организације, даваоце лизинга и друге финансијске организације чије се оснивање и пословање уређује посебним законима у којима је прописано да Агенција издаје дозволе или одобрења за рад, надзире пословање и врши друге послове у вези са њима.

У оквиру редовног извршавања законом прописаних надлежности Агенција сачињава и на интернет страници објављује информације о стању у банкарском систему које претходно усваја Управни одбор Агенције.

Извјештај о стању у банкарском систему Републике Српске са 31.12.2024. године обухвата извјештај о макроекономском окружењу и преглед пословања банкарског сектора, извјештај о стању у банкарском сектору, сектору микрокредитних организација и сектору давалаца лизинга, као и посебан сегмент спречавања прања новца и финансирања терористичких активности који се односи на све секторе, а сачињен је на основу извјештаја који су достављени у форми коју је прописала Агенција и на основу других информација које су доступне Агенцији кроз редовни надзор.

Овај извјештај обухвата детаљан извјештај о финансијским показатељима пословања на извјештајни датум 31.12.2024. године.

Агенција за банкарство Републике Српске

Извјештај о стању у банкарском систему
Републике Српске
за период 01.01.2024 – 31.12.2024. године

I Макроекономско окружење и преглед пословања банкарског сектора

1. МАКРОЕКОНОМСКО ОКРУЖЕЊЕ И ПРЕГЛЕД ПОСЛОВАЊА БАНКАРСКОГ СЕКТОРА

Пословање банкарског сектора Републике Српске у току 2024. године карактерише умјерен економски раст као једна од главних макроекономских варијабли, уз ослабљену инфлацију уз још присутну неизвјесност на геополитичком нивоу.

Међународни монетарни фонд (ММФ) у ажурираном економском прегледу (*World Economic Outlook, update January 2025*⁸) предвиђа да ће свјетска економија наставити тренд раста са 3,2% у 2024. години, те на 3,3% кроз 2025. и 2026. годину. Међутим, то би и даље било испод просјека оствареног у периоду 2000-2019. година од 3,7%, те се предвиђа да ће глобални раст остати стабилан, иако степен раста увелико варира међу земљама. Према прогнозама очекује се пад глоблане инфлације на 4,2% у 2025. години и на 3,5% у 2026. години, те се прогнозира да би се због кретања на глобалном тржишту рада и паду цијена енергије до краја 2025. године могао постићи циљани ниво инфлације. Очекује се да ће базни ефекти компоненте енергије бити главни фактор привременог повећања инфлације на почетку пројектованог периода. На темељу претпоставки о смањењу цијена нафте и глина, вјероватно је да ће инфлација цијена енергије остати негативна до друге половине 2025. године.

Банкарски сектор Републике Српске је током 2024. године задржао висок степен стабилности, првенствено под утицајем снажног раста профитабилности, тренда повећања aktive, високе ликвидности и добре капитализованости, на шта указују и релевантни показатељи.

Стабилност банкарског сектора се огледа у повољним вриједностима високе стопе адекватности капитала и стопе финансијске полуге, коефицијената ROAA, ROAE, односа трошкова и прихода (CIR) и других показатеља пословања.

Такође, ликвидност банкарског сектора је на задовољавајућем нивоу, што се посебно одражава високим коефицијентом покрића ликвидности (LCR), као и високим коефицијентом нето стабилних извора финансирања (NSFR) који су одржавани изнад законски прописаних минимума.

У 2024. години укупна билансна сума банкарског сектора је већа за 8% у поређењу са крајем 2023. године уз задржан висок квалитет aktive, што се првенствено односи на задржавање скоро истог нивоа учешћа некавалитетних кредита у укупним бруто кредитима. Банкарски сектор Републике Српске у 2024. години одликује значајан раст нето добити у поређењу са остварењем у 2023. години.

1.1. Међународно економско окружење и пословање банака у ЕУ

Према публикацији Европске централне банке (ECB) из новембра 2024. године која се односи на преглед финансијске стабилности (Financial Stability Review, November 2024⁹), информације указују да је економија у ЕВРО зони у другом кварталу биљежила раст, али успоренији него у првом кварталу 2024. године, док је у трећем и четвртом кварталу такође забиљежен раст али не у складу са очекивањем, тако да су смањене прогнозе и очекивања раста реалног БДП-а за 2025. годину у односу на претходно објављена очекивања.

Иако су се финансијска тржишта и небанкарска тржишта показала отпорним, вјероватноћа утицаја заосталих догађаја и даље је велика јер се очекивања у ЕВРО зони крећу од могућности да ће инфлација остати висока (изнад циљаног нивоа од 2%) до могућности њеног раста. У контексту повећане макрофинансијске и геополитичке неизвјесности, могло би доћи до изненадног преокрета у ставовима тржишних учесника према капацитету преузимања ризика, уз повећану неизвјесност трговинске политике, што би могло изазвати слабљење макрофинансијских услова са посљедицама повећања кредитног ризика у финансијском и нефинансијском сектору.

⁸ [World Economic Outlook Update, January 2025: Global Growth: Divergent and Uncertain](#)

⁹ [Financial Stability Review, November 2024](#)

Осим наведеног, неколико структурних питања и даље је кључно за финансијску стабилност и могло би имати утицаја на постојеће цикличке рањивости те их појачати, а та питања су повезана с ризицима повезаним са климом (транзицијски и физички ризици), слабости *cyber* сигурности, пораст утицаја AI (*Artificial Intelligence*), што изазива забринутост због потенцијалног негативног утицаја на глобални раст и инфлацију.

Главни допринос опоравку и даље долази од услужног сектора, док су индустријска производња и извоз роба успоренији. Очекивања су да ће у наредном периоду потрошња биљежити значајнији допринос опоравку јер ће бити подстакнута јачањем реалних доходака као посљедица ниже инфлације и виших номиналних зарада. Негативан утицај монетарне политике на тражњу би се посљедично требао смањити.

Управни одбор ЕЦБ-а утврђује кључне каматне стопе за ЕВРО зону, а које се односе на каматну стопу за главне операције рефинансирања (MRO- Eurozone Main Refinancing Operations Rate) којом се обезбјеђује највећи дио ликвидности банкарског система, стопу на депозитну линију коју банке могу користити за преконоћне депозите код Евросистема и стопу на гранични кредит који банкама из Евросистема нуди преконоћне кредите.

Према наведеном прегледу, од стране Управног одбора ЕЦБ-а, је дефинисано да кључне каматне стопе остану непромјењене онолико дуго колико је потребно да се постигне правовремени повратак инфлације на средњорочни циљ. Такође, одлуке о каматним стопама и даље ће се заснивати на процјени инфлације у свијету, и њене динамике.

Након деветомјесечног периода у ком није било промјена, Управни одбор ЕЦБ-а је у јуну 2024. године донио одлуку да кључне каматне стопе снизи за 25 базних поена након чега је каматна стопа на главне операције рефинансирања износила 4,25%, каматна стопа на депозите 3,75% и каматна стопе на позајмљивање 4,50%¹⁰. Ова одлука Управног одбора ЕЦБ-а је донесена након што је констатовано да је од септембра 2023. године инфлација смањена за више од 2,5 процентних поена и да су изгледи за наставак смањења инфлације значајно побољшани.

Управни одбор ЕЦБ-а је до краја 2024. године још три пута смањио кључне каматне стопе, темељено на ажурној процјени изгледа инфлације, динамици темељне инфлације и снази преноса монетарне политике, тако да је у децембру 2024. године каматна стопа на главне операције рефинансирања износила 3,15%, каматна стопа на депозите 3,00% и каматна стопе на позајмљивање 3,40%¹¹.

Када је у питању монетарна политика вођена од стране Америчких федералних резерви (FED-а), карактерише је одржавање ниских каматних стопа до почетка 2022. године, након чега су започеле са подизањем каматних стопа тако да је у јуну 2022. године стопа савезних фондова имала вриједност од 1,00%, у децембру 2022. године биљежила је вриједност од 4,00%, након тога је у јуну 2023. године иста достигла ниво од 5,10%, у децембру 2023. године 5,50%, те се на том нивоу задржала до септембра 2024. године када је смањена на 5,00%.

До краја 2024. године FED је још два пута смањио своје кључне каматне стопе, у новембру на 4,75% а у децембру на 4,50%¹².

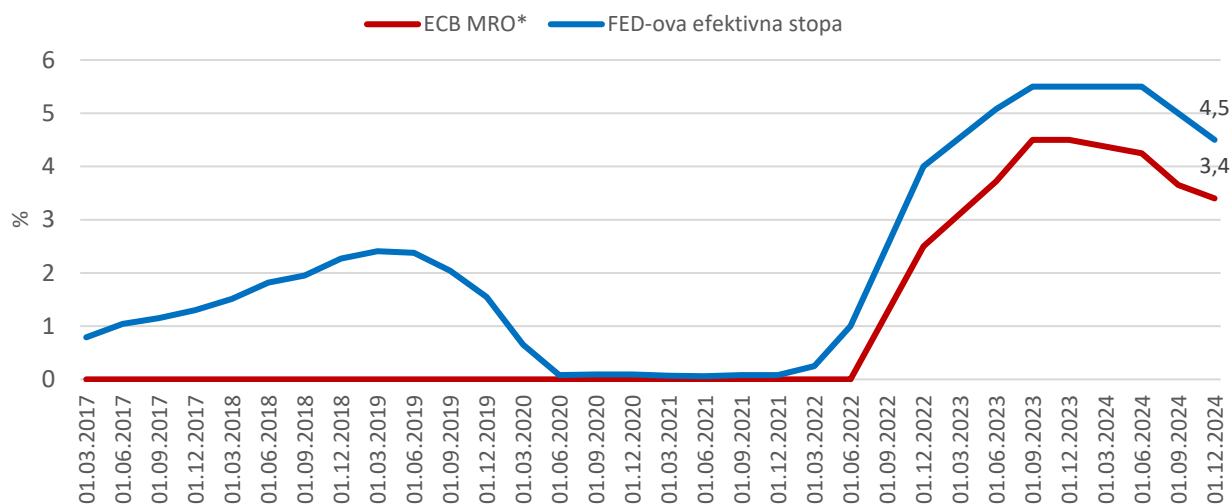
Креатори политике примјетили су да се неизвјесност око економских изгледа повећала, али и даље предвиђају смањење каматних стопа за око 50 базних поена, те да ће се задржати на том нивоу до краја 2025. године. Дугорочна предвиђања су да ће се каматне стопе FED-а кретати око 3,50% у 2026. години и 3,25% у 2027. години.

¹⁰ [Key ECB interest rates](#)

¹¹ [Key ECB interest rates](#)

¹² [United States Fed Funds Interest Rate](#)

Графикон 2: Главне каматне стопе водећих централних банака (ECB и FED)

Извори: [United States Fed Funds Rate - 2023 Data - 1971-2022 Historical - 2024 Forecast \(tradingeconomics.com\)](#)
[Key ECB interest rates \(europa.eu\)](#)

ECB MRO* - Eurozone Main Refinancing Operations Rate

Шестомјесечни EURIBOR на почетку 2024. године износио је 3,861%, док је 01. јула износио 3,678%, а са крајем 2024. године износио је 2,597% што уједно представља и најнижу вриједност забиљежену у 2024. години. Највиша вриједност током 2024. године забиљежена је у марту када је износила 3,912%¹³.

Европско надзорно тијело за банкарство (енг. ЕВА – European Banking Agency) објавило је извјештај (Risk Dashboard) за четврти квартал 2024. године¹⁴, у којем су презентоване агрегиране статистичке информације којим се наводи да банке из ЕУ/ЕЕА настављају остваривати високе приходе по основу каматних маржи чиме се додатно побољшава њихова профитабилност и капитална позиција. Нето каматна маржа (NIM) смањена је за 1 процентни поен на 1,66% посматрано на кварталној основи, односно додатно се смањила са високог нивоа од 1,69% оствареног у марту 2024. године. Упркос успоравању раста нето каматног прихода (NII), укупни приход банака у ЕУ/ЕЕА-у остварио је повећање од континуираног раста нето прихода од накнада и провизија (NFCI) који је порастао за 6,1% упоређујући квартал из текуће са кварталом из претходне године и 9,6% упоређујући текућу годину са претходном годином.

Банке из ЕУ/ЕЕА оствариле су у 2024. години поврат на капитал (ROE) од 10,5% (у децембру 2023. године је износио 10,4%). Поврат на имовину (ROA) за 2024. годину износио је 0,73% што је пораст у односу на 2023. годину када је износио 0,69%.

Квалитет aktive банака у ЕУ остао је стабилан, те стопа некавалитених кредита (NPL) износи 1,9% са крајем 2024. године, док је иста износила 1,8% у децембру 2023. године.

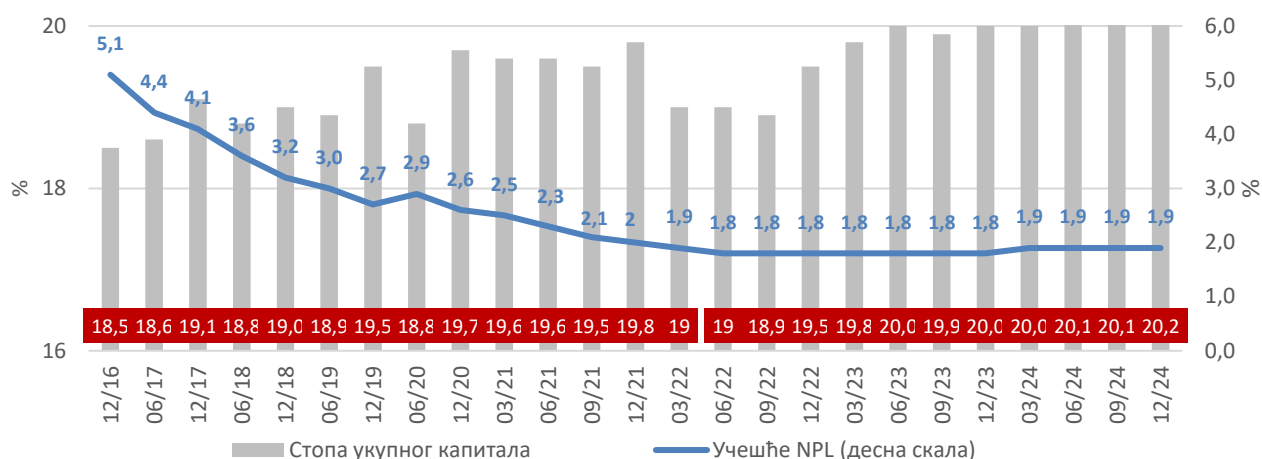
Капитализованост банака из ЕУ/ЕЕА у 2024. години је и даље остала висока, тако да је у децембру 2024. године стопа редовног основног капитала (CET 1) износила 16,1%, стопа основног капитала (Tier 1) износила је 17,5%, стопа укупног (регулаторног) капитала (Total capital ratio) износила је 20,2%, а стопа финансијске полуге износила је 5,9%.

Нето стабилни коефицијент финансирања (NSFR) је износио 127,1%, док је коефицијент покрића ликвидности (LCR) износио 163,4%.

¹³ [6 months Euribor rate](#)

¹⁴ [EBA Risk Dashboard - Q4 2024.pdf](#)

Графикон 3: NPL и стопе регулаторног капитала банака у ЕУ/ЕЕА

Извор: [EBA Risk Dashboard - Q4 2024.pdf](#)

Према расположивим подацима из земаља у региону из 2024. године може се закључити да је очувана стабилност банкарског сектора. У Србији је настављен позитиван тренд готово свих показатеља макроекономске стабилности. Показатељи профитабилности банкарског сектора у 2024. години су порасли у односу на вриједности са краја 2023. године. Поврат на активу (ROA) је повећан са 2,4% на 2,8%, а поврата на капитал (ROE) са 18,0% на 20,3%. У 2024. години је смањено учешће неквалитених кредита у укупним кредитима банака са 3,2% на 2,5%. Показатељи адекватности капитала задржали су се на истом или сличном нивоу, те је показатељ адекватности основног капитала износио 19,6% и у 2023. и у 2024. години¹⁵.

У Хрватској су кључни показатељи капитализованости банкарског сектора у 2024. години на високим нивоима, гдје стопа укупног капитала износи 23,8%, те је и ликвидност мјерена коефицијентом ликвидносне покривености (LCR) на високом нивоу, а износио је 230,9%. Ниво учешћа неквалитених кредита у укупним кредитима на крају 2024. године износио је 2,4%¹⁶.

¹⁵ Народна банка Србије 2024¹⁶ Хрватска народна банка 2024

Табела 1: Одабрани макроекономски показатељи

%

ОПИС	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Раст бруто домаћег производа (БДП)						
Свијет	2,9	-3,1	6,1	3,5	3,1	3,2
Развијене економије	1,7	-4,5	5,4	2,6	1,7	1,7
САД	2,3	-3,4	5,9	1,9	2,9	2,8
ЕВРО зона	1,6	-6,3	5,3	3,4	0,4	0,8
Европска унија	2,0	-5,8	5,5	3,6	0,6	1,0
Словенија	3,3	-4,2	8,1	5,4	2,1	1,5
Хрватска	3,4	-8,6	13,1	6,2	3,1	3,4
Земље у развоју	3,7	-2,0	6,7	4,1	4,4	4,2
Европске земље у развоју ¹⁷	2,5	-1,8	6,9	1,2	3,3	3,2
Србија	4,3	-0,9	7,4	2,3	2,5	3,9
Босна и Херцеговина	2,8	-3,1	5,8	3,8	1,7	2,5
Република Српска	2,5	-2,5	6,9	3,5	1,9	2,5
Промјене потрошачких цијена (CPI), годишњи просјек						
Развијене земље	1,4	0,7	3,1	7,3	4,6	2,6
Европске земље у развоју	6,6	5,3	9,4	6,6	3,5	-
ЕВРО зона	1,2	0,3	2,6	5,2	3,4	2,7
Босна и Херцеговина	0,6	-1,1	6,3	14,7	2,2	2,2
Најважније каматне стопе						
6M EURIBOR	-0,2	-0,3	-0,5	2,7	3,8	2,6
FED Effective Rate	1,6	0,1	0,1	4,1	5,5	4,5

Извори: [Word Economic Outlook](#)[United States Fed Funds Interest Rate](#)[Euribor interest rates | global-rates.com](#)

1.2. Макроекономска кретања у Републици Српској

Позитивна макроекономска кретања забиљежена су у 2024. години, те се може рећи да је Република Српска задржала постојећи ниво стабилности. Током 2024. године евидентан је наставак утицаја геополитичких дешавања на домаћу економију. Према документу Пројекција Републичког Завода за статистику Републике Српске за 2024. годину пројектовани раст БДП-а за 2024. годину износио је 2,5%. Према расположивим подацима за трећи квартал 2024. године, посматрано у односу на трећи квартал 2023. године, остварен је раст БДП-а од 2,9%.

Табела 2: Основни макроекономски показатељи – Република Српска

ОПИС	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
Раст БДП – реално*	2,5	-2,5	6,9	3,9	1,9	2,5
Индекс потрошачких цијена**	100,5	98,1	105,9	113,6	103,3	101,9
Увоз (индекс)**	91,6	93,5	124,8	128,6	98,1	104,3
Извоз (индекс)**	96,5	94	130,5	122,7	95,4	97,3
Покривеност увоза извозом**	75,5	75,9	79,4	75,7	73,6	68,7
Стопа незапослености (LFS)***	11,7	12,9	14,3	11,2	9,4	8,6
Просјечне нето плате (KM, нето)*	906	956	1.005	1.144	1.296	1.438
БДП per capita (KM)*	9.848	9.797	11.080	12.975	14.429	15.101

* Републички Завод за статистику Републике Српске, саопштење број: [Пројекција за 2024](#)** Републички Завод за статистику Републике Српске, саопштење број: [Завод за статистику 12/24](#)*** [Завод за запошљавање Републике Српске](#)

Основни макроекономски показатељи Републике Српске (Табела 2) показују раст БДП-а са 1,9% из 2023. година на 2,5% у 2024. години, као и раст БДП per capita (подаци преузети из документа Програм економских реформи Републике Српске с обзиром да Завод за статистику Републике Српске у тренутку сачињавања овог извјештаја није објавио званичне годишње податке).

¹⁷ Под термином "Европске земље у развоју и економије у настајању" (енг. *Emerging and Developing Europe*) подразумевају се Албанија, Босна и Херцеговина, Бугарска, Хрватска, Мађарска, Косово*, Црна Гора, Сјеверна Македонија, Пољска, Румунија, Србија и Турска.

Према подацима Републичког Завода за статистику Републике Српске укупан индекс потрошачких цијена у Републици Српској, у децембру 2024. године у односу на претходни мјесец виши је за 0,5%, док у односу на децембар 2023. године, укупан индекс потрошачких цијена у просјеку је виши за 1,9%.

Извоз је у децембру 2024. године у односу на децембар 2023. године повећан за 8,5%, док је увоз повећан за 2,7%. У децембру 2024. године у односу на децембар 2023. године, вриједност извезене робе у Хрватску већа за 39,9%, Словенију за 15,6%, Аустрију за 13,1% и Србију за 1,6%, док је вриједност извезене робе у Кину мања за 42,0%, Италију за 13,4% и Њемачку за 7,0%.

У истом мјесецу, вриједност робе увезене из Кине већа је за 20,0%, Хрватске за 9,8%, Аустрије за 9,0% и Србије за 7,5%, док је вриједност увезене робе из Њемачке мања за 12,1%, Италије за 11,5% и Словеније за 6,1%.

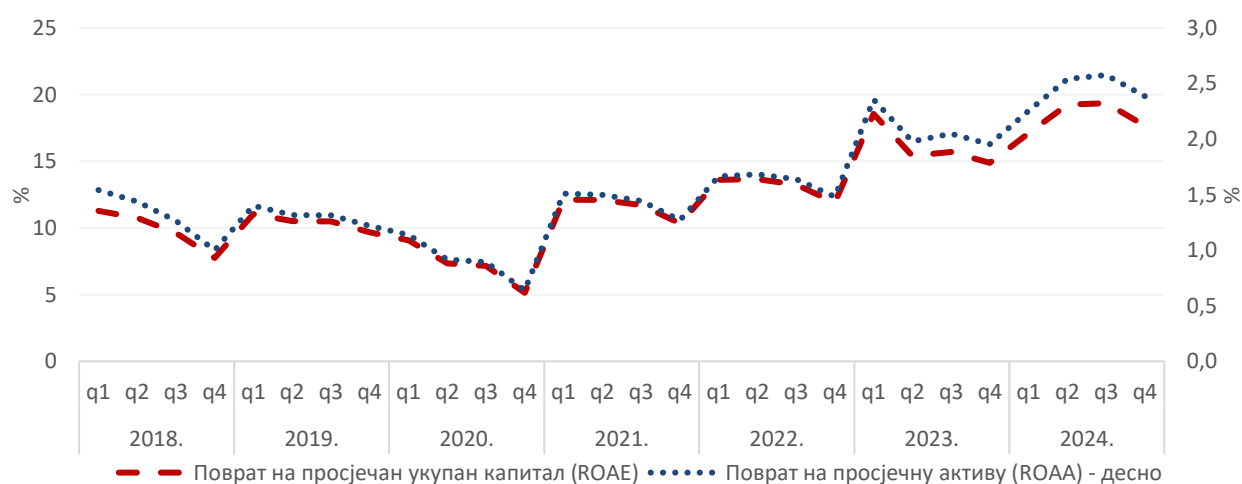
Просјечна нето плата исплаћена у децембру 2024. године износила је 1.438 КМ и номинално је већа за 1,3%, а реално за 0,8% у односу на претходни мјесец. У односу на исти мјесец прошле године, просјечна нето плата номинално је већа за 10,3%, а реално за 8,2%.

1.3. Утицај макроекономских кретања на банкарски сектор

Профитабилност банкарског сектора Републике Српске у 2024. године биљежи раст, те су све банке оствариле нето добит у износу од 247,2 милиона КМ што је за 57,9 милиона КМ више у односу на 2023. годину. Остварен је и континуирани раст коефицијената ROAA и ROAE са крајем 2024. године у поређењу са истим периодом претходне године (ROAA са 2,0% на 2,4%, а ROAE са 14,9% на 17,7%), те су вриједности које су остварене у 2024. години на вишем нивоу поредећи са оствареним од почетка 2018. године (Графикон 4).

Укупни кредити су порасли за 638,6 милиона КМ или за 11%, гдје је раст углавном генерисан порастом кредита становништва. У укупној структури кредита кредити становништва учествују са 49,3% и остварили су раст од 285,3 милиона КМ или 9%, док су кредити приватних предузећа и друштава са учешћем од 33,9% остварили раст од 168,1 милион КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

Графикон 4: Профитабилност банкарског сектора Републике Српске

Ако се погледа стопа раста бруто кредита у 2024. години (Графикон 5) може се видјети континуирани раст из квартала у квартал гдје је стопа у првом кварталу износила 4,0%, а у четвртном кварталу 10,5%.

Кредити становништву имају мању просјечну стопу раста од укупних кредита, а већу стопу раста у односу на бруто кредите привредним предузећима.

Графикон 5: Кредитни раст банкарског сектора Републике Српске

Банкарски сектор Републике Српске у 2024. години има укупну финансијску имовину у износу од 12,5 милијарди КМ.

Према расположивим подацима, а узимајући у обзир сложену годишњу стопу раста (CAGR), током посматраног периода (2020–2024. година), БДП Републике Српске је имао стопу раста од 8,58%, док је укупна актива (нето актива, ризични ванбиланс и комисиони послови) за осам банака Републике Српске имала стопу раста од 5,19%, а кредити раст исто од 5,19% (раст кредита становништву: 6,7%). Укупни депозити на нивоу банкарског сектора Републике Српске су имали нижу просјечну годишњу стопу раста од показатеља кредитирања (5,19%) која је износила 4,91% (становништво 5,42%).

Табела 3: Однос макроекономских и показатеља банкарског сектора Републике Српске

ОПИС	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	CAGR (%)
Бруто домаћи производ (мил. КМ)	11.132,0	12.502,0	14.537,0	16.086,0	16.800,0 ¹⁸	8,58%
Укупна финансијска имовина (мил. КМ)	9.721,2	10.823,5	11.117,1	11.513,9	12.521,0	5,19%
Кредити (мил. КМ)*	6.814,6	7.129,1	7.416,8	7.877,0	8.776,4	5,19%
од чега кредити - становништво (мил. КМ)**	2.997,6	3.251,0	3.451,6	3.724,4	4.145,4	6,70%
Број становника (милиони)	1,14	1,13	1,12	1,11	1,11	0,00
Просјечна нето плата (КМ)	956,0	1.005,0	1.144,0	1.296,0	1.438,0	8,51%
Укупно депозити (мил. КМ)***	7.158,3	8.165,5	8.322,1	8.316,5	9.094,8	4,91%
од чега депозити - становништво (мил. КМ)	4.149,5	4.497,2	4.426,9	4.874,8	5.401,5	5,42%
Укупна актива/ БДП (%)	87,3	86,6	76,5	71,6	74,5	-3,12%
Кредити/ БДП (%)	61,2	57,0	51,0	49,0	52,2	-3,12%
Кредити стан./ број стан. (кред. стан. <i>per capita</i> , (КМ))	2.638,1	2.881,3	3.081,2	3.340,8	3.718,4	7,11%
Кредити <i>per capita</i> / просј. нето плата	2,8	2,9	2,7	2,6	2,6	-1,29%
Укупни депозити/ БДП (%)	64,3	65,3	57,2	51,7	54,1	-3,38%
Депозити стан./ број стан. (деп. стан. <i>per capita</i> , (КМ))	3.651,9	3.985,8	3.951,8	4.372,7	4.845,2	5,82%
Депозити стан. <i>per capita</i> / просј. нето плата	3,8	4,0	3,5	3,4	3,4	-2,48%

Извори: Републички завод за статистику Републике Српске – разне публикације (становништво, зараде, БДП, запослени)

Подаци банкарског сектора: Годишњи извјештаји о стању у банкарском систему Републике Српске за 2020., 2021., 2022., 2023. и 2024. годину, Агенција за банкарство Републике Српске

Властите калкулације

Напомена:

* Под укупним кредитима се подразумевају кредити које су банке из Републике Српске пласирале у Републици Српској умањено за њихове пласмане у ФБиХ и увећано за пласмане банака са сједиштем у ФБиХ које послују у Републици Српској.

** Износ кредита становништву је исказан без кредита за обављање дјелатности

*** Под укупним депозитима се подразумевају депозити банака из Републике Српске, умањени за њихове депозите у ФБиХ и увећани за депозите банака са сједиштем у ФБиХ које послују у Републици Српској.

CAGR – Сложена годишња стопа раста

¹⁸ PROGRAM EKONOMSKIH REFORMI REPUBLIKE SRPSKE ZA PERIOD 2025–2027. GODINE | NSRS

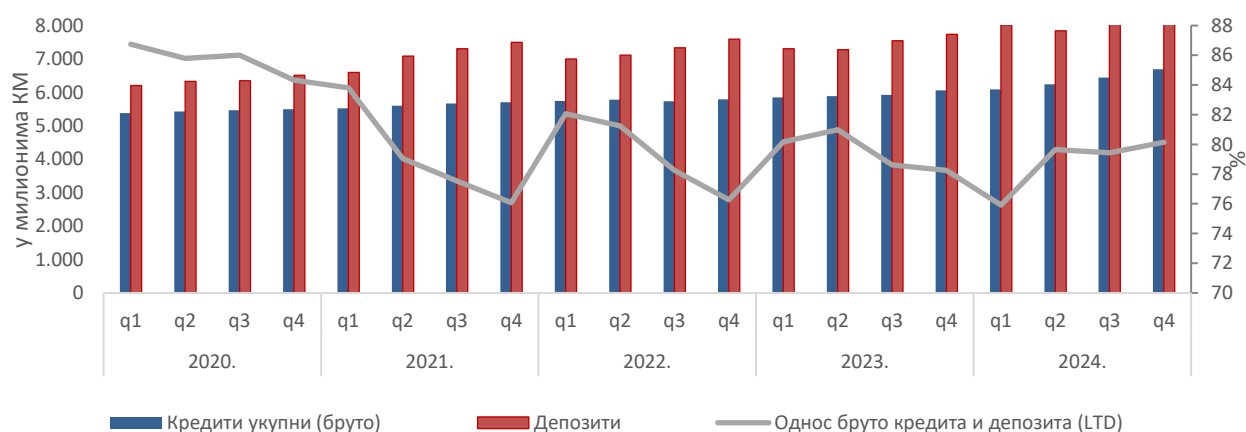
Уколико посматрамо релативне показатеље, може се оцијенити да је током периода 2020-2024. године однос укупне активе и БДП-а смањен по просјечној годишњој стопи од 3,12%, те је и однос кредита и БДП-а током посматраног периода имао пад по просјечној стопи од 3,12%, уз напомену да је кориштени податак БДП-а у 2024. години пројекција.

Као и претходних година, а на основу наведеног, можемо закључити да привредни раст није у потпуности био генерисан кредитним задужењима, већ дијелом и на друге начине (нпр. залихе ликвидних средстава).

С друге стране, однос кредита пласираних становништву и укупног броја становника Републике Српске говори о просјечној задужености становника Републике Српске код банкарског сектора, односно о износу кредита становништву *per capita*. Током посматраног периода уочљив је раст овог показатеља и то по просјечној стопи од 7,11% и крајем 2024. године износи 3.718,4 КМ.

Уколико ставимо у однос депозите становништва и број становника, видимо да овај показатељ има нижу просјечну стопу раста (5,82%) од стопе раста кредита становништву *per capita* (7,11%), дакле, депозити становништва расту спорије од раста задужености становништва.

Графикон 6: Однос бруто кредита и депозита

Однос бруто кредита и депозита (*Loans to deposits ratio*) у 2024. години износи 80,1%, док је у 2023. години износио 78,2%, што показује у ком омјеру је дио депозита искориштен за пласирање кредита.

Привреда у Републици Српској до сада се показала сразмјерно отпорна на глобалне шокове и пооштрене услове финансирања који су под притиском неколико узастопних криза (пандемијске, енергетске и геополитичке), тако да се очекује наставак привредне стабилизације у будућности у случају непостојања додатних шокова.

1.4. Регулаторни оквир банкарског система

Активности реформе регулаторног оквира за пословање и надзор институција банкарског система са циљем унапређења постојећег регулаторног оквира и усклађивања са најбољим европским и међународним праксама настављене су и у 2024. години кроз израду сљедећих подзаконских прописа:

1. Одлука о управљају ризиком од прања новца и финансирања терористичких активности¹⁹;
2. Смјернице за анализу и процјену ризика у примјени Одлуке о управљању ризиком од прања новца и финансирање терористичких активности²⁰;
3. Смјернице за идентификацију стварног власника²¹;
4. Одлука о стопи и начину одржавања заштитног слоја капитала за структурни системски ризик²²;
5. Одлука о измјени Одлуке о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа²³;
6. Одлука о измјенама Одлуке о привременим мјерама за ограничење изложености²⁴;
7. Одлука о измјени и допуни Одлуке о извјештавању о адекватности капитала банке²⁵;
8. Инструкција за попуњавање извјештајних образаца за капитал, укупан пондерисани ризик и финансијску полу²⁶;
9. Упутство за пруденцијално вредновање софтвера за потребе израчуна регулаторног капитала²⁷;
10. Упутство за укључивање добити текућег периода остварене током или на крају пословне године у ставку редовног основног капитала²⁸;
11. Упутство за примјену стандардизованог и поједностављеног стандардизованог приступа мјерењу каматног ризика у банкарској књизи²⁹;
12. Инструкција за попуњавање извјештајних образаца за каматни ризик у банкарској књизи³⁰;
13. Одлука о измјени Одлуке о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа³¹;
14. Одлука о облику и садржају извјештаја које микрокредитне организације достављају Агенцији за банкарство Републике Српске³²;
15. Упутство за примјену Одлуке о облику и садржају извјештаја које микрокредитне организације достављају Агенцији за банкарство Републике Српске³³;
16. Одлука о провођењу надзора давалаца лизинга и предузимању мјера надзора³⁴;
17. Одлука о облику и садржају извјештаја које даваоци лизинга достављају Агенцији за банкарство Републике Српске³⁵;
18. Упутство за примјену Одлуке о облику и садржају извјештаја које даваоци лизинга достављају Агенцији за банкарство Републике Српске³⁶;

¹⁹ „Службени гласник Републике Српске“ број 22/24

²⁰ Број: Д-4/24 од 20.03.2024. године

²¹ Број: Д-5/24 од 20.03.2024. године

²² „Службени гласник Републике Српске“ број 45/24

²³ *Ibid.*

²⁴ *Ibid.*

²⁵ *Ibid.*

²⁶ Број: Д-11/24 од 09.04.2024. године

²⁷ „Службени гласник Републике Српске“ број 37/24

²⁸ *Ibid.*

²⁹ „Службени гласник Републике Српске“ број 57/24

³⁰ Број: Д-19/24 од 20.06.2024. године

³¹ „Службени гласник Републике Српске“ број 95/24

³² „Службени гласник Републике Српске“ број 20/24

³³ Број: Д-7/24 од 05.04.2024. године

³⁴ „Службени гласник Републике Српске“ број 20/24

³⁵ *Ibid.*

³⁶ Број: Д-8/24 од 05.04.2024. године

19. Одлука о измјенама Одлуке о привременим мјерама за ограничавање изложености³⁷;
20. Одлука о допуни одлуке о начину спровођења контроле и налагања мјера у сврху извршавања задатака и циљева из надлежности реструктурирања банака³⁸;
21. Одлука о јединственој тарифи по којој се наплаћују накнаде од друштава за издавање електронског новца за обављање послова Агенције за банкарство Републике Српске³⁹;
22. Одлука о привременој мјери за очување капитала⁴⁰;
23. Одлука о привременим мјерама за одобравање олакшица физичким лицима за измирење кредитних обавеза⁴¹;
24. Одлука о привременим мјерама за одобравање олакшица правним лицима за измирење кредитних обавеза⁴²;
25. Одлука о привременим мјерама МКО за одобравање олакшица физичким лицима за измирење кредитних обавеза⁴³;
26. Одлука о израчунавању капитала и извјештавању о капиталу и капиталном захтјеву друштава за издавање електронског новца⁴⁴;
27. Одлука о начину провођења надзора друштава за издавање електронског новца и предузимању мјера надзора⁴⁵;
28. Одлука о обављању спољне ревизије друштва за издавање електронског новца⁴⁶;
29. Одлука о извјештајима које друштва за издавање електронског новца достављају Агенцији за банкарство Републике Српске⁴⁷;
30. Одлука о систему управљања и систему унутрашњих контрола друштва за издавање електронског новца⁴⁸;
31. Одлука о управљању екстернализацијом друштава за издавање електронског новца⁴⁹;
32. Одлука о условима и поступку издавања и престанка важења дозволе за издавање електронског новца друштвима која обављају дјелатност издавања електронског новца у Републици Српској⁵⁰;
33. Одлука о условима и поступку издавања, одузимања и престанка важења претходне сагласности за обављање функције руководиоца издаваоца електронског новца новца у Републици Српској⁵¹;
34. Одлука о условима и поступку издавања сагласности за оснивање пословне јединице у Републици Српској и изван Републике Српске друштву за издавање електронског новца са сједиштем у Републици Српској и за оснивање пословне јединице у Републици Српској друштву за издавање електронског новца са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине или Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине новца у Републици Српској⁵²;

³⁷ „Службени гласник Републике Српске“ број 84/24

³⁸ *Ibid.*

³⁹ „Службени гласник Републике Српске“ број 94/24

⁴⁰ „Службени гласник Републике Српске“ број 84/24

⁴¹ „Службени гласник Републике Српске“ број 94/24

⁴² „Службени гласник Републике Српске“ број 95/24

⁴³ *Ibid.*

⁴⁴ *Ibid.*

⁴⁵ *Ibid.*

⁴⁶ *Ibid.*

⁴⁷ *Ibid.*

⁴⁸ *Ibid.*

⁴⁹ *Ibid.*

⁵⁰ *Ibid.*

⁵¹ *Ibid.*

⁵² *Ibid.*

35. Одлука о условима и поступку издавања претходне сагласности за стицање квалификованог учешћа у друштвима која обављају дјелатност издавања електронског новца у Републици Српској⁵³;
36. Инструкција о облику и садржају извјештаја које друштва за издавање електронског новца достављају агенцији за банкарство републике српске⁵⁴;
37. Инструкција за попуњавање извјештајног обрасца ПМ – Олакшице за измирење кредитних обавеза⁵⁵;
38. Одлука о пословању банака са лицима у посебном односу са банком⁵⁶;
39. Одлуке о измјени Одлуке о обављању спољне ревизије у банкама⁵⁷;
40. Одлука о заштитном слоју капитала за системски значајне банке⁵⁸;
41. Одлука о методологији за утврђивање системски значајних банака и заштитног слоја капитала за системски значајне банке⁵⁹;
42. Одлука о измјенама и допунама Одлуке о поступку надзорног прегледа и оцјене банака⁶⁰;
43. Одлука о измјени Одлуке о пословању банака са лицима у посебном односу са банком⁶¹.

Такође, у 2024. години вођене су активности на ревидирању прописа, односно измјена и допуна одлука, као и упутстава са циљем унапређења система надзора увођењем нових захтјева и преузимањем извјештајних пракси које се користе у Европској унији.

⁵³ *Ibid.*

⁵⁴ Број Д-26/24 од 03.12.2024. године

⁵⁵ Број: Д-27/24 од 03.12.2024. године

⁵⁶ „Службени гласник Републике Српске“ број 109/24

⁵⁷ *Ibid.*

⁵⁸ *Ibid.*

⁵⁹ *Ibid.*

⁶⁰ „Службени гласник Републике Српске“ број 115/24

⁶¹ *Ibid.*

Агенција за банкарство Републике Српске

Извјештај о стању у банкарском систему
Републике Српске
за период 01.01.2024 – 31.12.2024. године

II Банкарски сектор

1. ОСНОВНИ ПОДАЦИ О БАНКАРСКОМ СЕКТОРУ

1.1. Организациона структура

Банкарски сектор Републике Српске, на извјештајни датум 31.12.2024. године, гледајући укупан број банака које су пословале у Републици Српској, није се мијењао у односу на крај 2023. године. Осам банака са сједиштем у Републици Српској има 278 организационих јединица, док је седам банака са сједиштем у ФБиХ пословало путем 50 организационих јединица у Републици Српској.

У односу на крај 2023. године банке са сједиштем у Републици Српској повећале су број организационих дијелова за један организациони дио, док су банке са сједиштем у ФБиХ задржале исти број организационих дијелова у Републици Српској. Три банке са сједиштем у Републици Српској имају 29 организационих дијелова који послују на подручју ФБиХ. Број „POS“ уређаја повећан је код банака које имају сједиште у Републици Српској за 1.897, а код организационих дијелова банака из ФБиХ у Републици Српској смањено се за 363, у односу на крај 2023. године. Број банкомата је већи за 16 код банака са сједиштем у Републици Српској, а код организационих дијелова банака из ФБиХ се повећао за пет.

Табела 4: Банке Републике Српске и организациони дијелови банака из ФБиХ у Републици Српској

Опис	Пословне јединице/ Филијале	Остали организациони дијелови	POS уређаји	Банкомати
31.12.2023.				
I Банке из Републике Српске	170	107	6.334	424
II Организациони дијелови банака из ФБиХ у Републици Српској	29	21	4.075	127
Укупно	199	128	10.409	551
31.12.2024.				
I Банке из Републике Српске	171	107	8.231	440
II Организациони дијелови банака из ФБиХ у Републици Српској	29	21	3.712	132
Укупно	200	128	11.943	572

* Пословна јединица је виши облик организовања, укључујући и централу

Преглед основних података банака банкарског сектора Републике Српске дат је у Прилогу бр. 1.

1.2. Власничка структура

Власничку структуру карактерише већинско приватно власништво у свим банкама, са већинским учешћем домаћег акционарског капитала у четири банке и већинским страним акционарским капиталом у четири банке у Републици Српској.

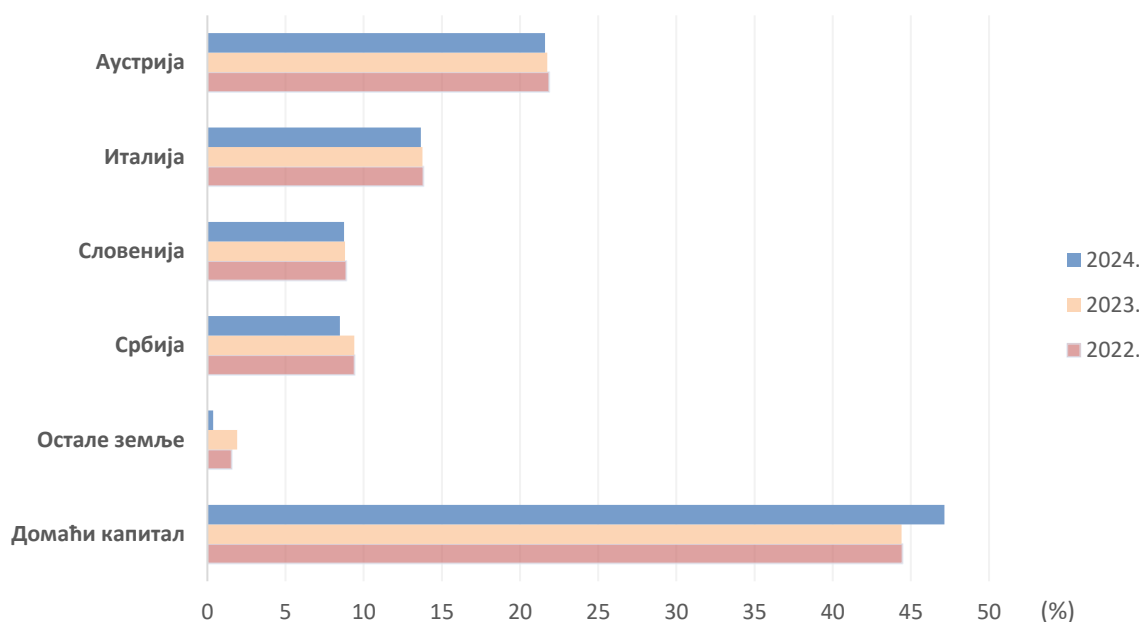
Табела 5: Структура акционарског капитала

ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Приватни капитал (домаћи)	310,9	44,5	312,1	44,4	333,9	47,1	107
Страни капитал	388,4	55,5	390,9	55,6	374,2	52,8	96
Државни капитал	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100
Задружни капитал	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0	67
УКУПНО	699,4	100	703,1	100	708,1	100	101

Укупни акционарски капитал износи 708,1 милион КМ и углавном се састоји од приватног акционарског капитала и незнатног учешћа задружног и државног капитала.

У односу на крај 2023. године дошло је до благе промјене у структури приватног акционарског капитала. Повећало се учешће приватног домаћег акционарског капитала за 2,7 процентних поена, док је учешће приватног страног акционарског капитала смањено за 2,8 процентних поена. У структури укупног приватног акционарског капитала, приватни страни акционарски капитал има учешће од 52,8%, а приватни домаћи акционарски капитал 47,1%.

Графикон 7: Структура акционарског капитала према земљама поријекла

У структури акционарског капитала према земљама поријекла, дошло је до повећања учешћа домаћег акционарског капитала у посматраном периоду у односу на 31.12.2023. године, због извршеног преноса власништва над акцијама страних акционара у корист домаћих акционара (код двије банке). Домаћи капитал има највеће учешће од 47,2% у структури акционарског капитала, затим слиједи Аустрија са 21,6%, Италија са 13,7%, Словенија са 8,7%, Србија са 8,5% и остале земље са 0,4%.

Табела 6: Тржишно учешће банака у укупној активи, капиталу и депозитима

%

Структура капитала	2023.				2024.			
	Учешће			Број банака	Учешће			Број банака
	у укупној активи	у укупном капиталу	у депозитима		у укупној активи	у укупном капиталу	у депозитима	
Већински домаћи капитал	52,0	47,1	51,3	4	50,7	47,8	49,7	4
Већински страни капитал	48,0	52,9	48,7	4	49,3	52,2	50,3	4

Четири банке са већинским домаћим капиталом имају 50,7% учешћа у укупној активи (смањење учешћа за 1,3 процентна поена у односу на крај 2023. године), 47,8% у укупном капиталу (повећање учешћа за 0,7 процентних поена у односу на крај 2023. године) и 49,7% у укупним депозитима (смањење учешћа за 1,6 процентних поена у односу на крај 2023. године).

Четири банке са већинским страним капиталом имају 49,3% учешћа у укупној активи, 52,2% у укупном капиталу и 50,3% у укупним депозитима.

1.3. Кадровска структура

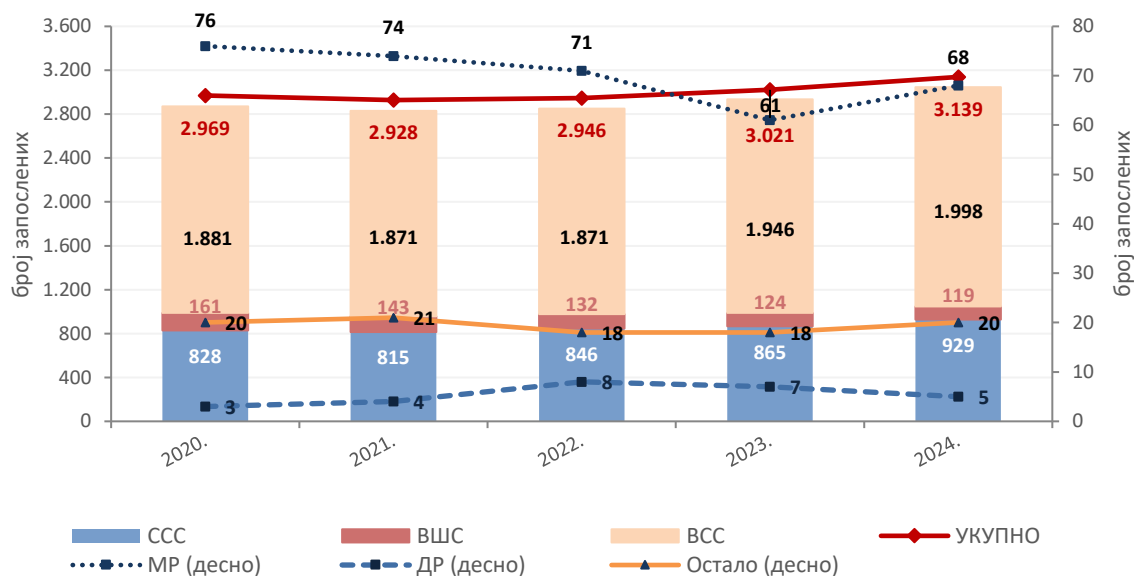
На дан 31.12.2024. године укупан број запослених у банкарском сектору износио је 3.139 и већи је за 118 у односу на крај 2023. године. Шест банака имало је раст, а двије банака смањење броја запослених.

1.3.1. Квалификациона структура запослених

Кад посматрамо квалификациону структуру у овом извјештајном периоду, највеће учешће имају

запослени са ВСС од 63,7% (већи су за 52 у односу на крај 2023. године) и запослени са ССС од 29,6% (већи су за 64 у односу на крај 2023. године), раст запослених биљеже и МР за седам и КВ за два, док смањење броја запослених имамо код ВШС за пет и ДР за два, у односу на крај 2023. године.

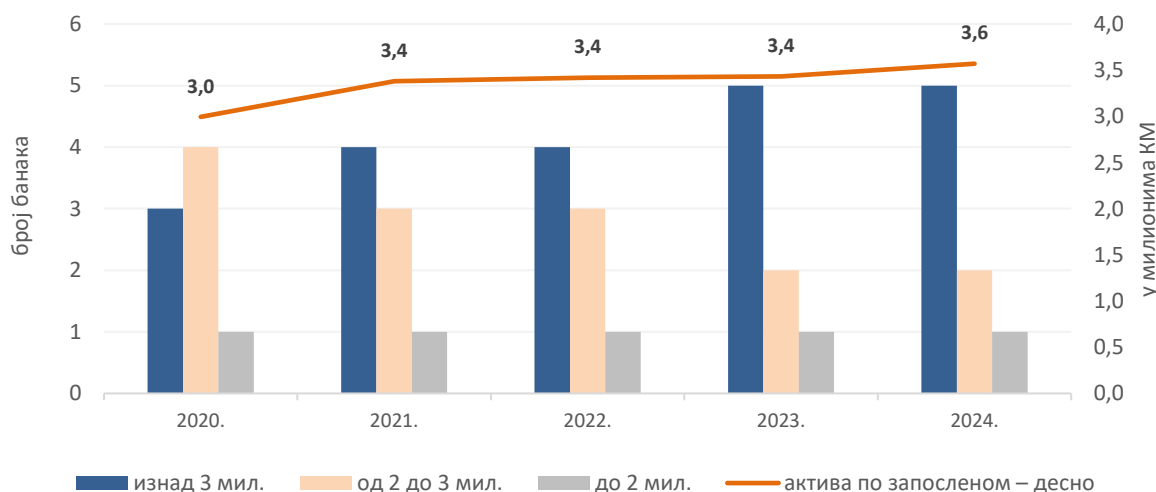
Графикон 8: Квалификациона структура запослених

1.3.2. Актива по запосленом

Један од индикатора успјешности пословања банкарског сектора и сваке банке појединачно је ефикасност запослених исказана као однос укупне aktive и броја запослених, при чему је већи износ по правилу показатељ боље ефикасности пословања банке и укупног сектора. У овом извјештајном периоду актива по запосленом износи 3.569,7 милиона КМ и биљежи раст за 137 милиона КМ у односу на крај 2023. године.

Графикон 9: Актива по запосленом

Појединачно, пет банака је имало раст aktive по запосленом, док су три банке имале пад aktive по запосленом, у односу на 2023. годину.

2. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА БАНАКА

2.1. Биланс стања

Биланс стања банака са сједиштем у Републици Српској, приказан кроз три упоредна периода, показује раст бруто и нето билансне активе за 8% на дан 31.12.2024. године у односу на крај 2023. године.

Табела 7: Биланс стања							мил. КМ
ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
АКТИВА (ИМОВИНА)							
1. Новчана средства	2.636,6	26,2	2.560,0	24,7	2.755,9	24,6	108
2. Хартије од вриједности	1.283,9	12,7	1.389,8	13,4	1.329,2	11,9	96
3. Пласмани другим банкама	40,4	0,4	28,6	0,3	51,4	0,5	180
4. Кредити (бруто)	5.792,9	57,5	6.056,5	58,4	6.695,2	59,7	111
5. Пословни простор и остала фиксна актива	186,8	1,9	189,1	1,8	193,6	1,7	102
6. Остала актива	129,4	1,3	146,1	1,4	180,1	1,6	123
БРУТО БИЛАНСНА АКТИВА	10.070,0	100	10.370,1	100	11.205,3	100	108
8. Исправке вриједности	312,9		339,6		349,5		103
8.1. Исправке вриједности за ставке кредита	292,4		314,9		327,2		104
8.2. Исправке вријед. за ставке активе осим кредита	20,4		24,7		22,4		91
НЕТО БИЛАНСНА АКТИВА	9.757,2		10.030,6		10.855,8		108
ОБАВЕЗЕ							
10. Депозити	7.595,2	77,8	7.740,1	77,2	8.354,2	77,0	108
11. Обавезе по узетим кредитима	704,7	7,2	717,8	7,2	671,4	6,2	94
12. Субординисани дугови	52,3	0,5	70,8	0,7	99,7	0,9	141
13. Резервисања за ванбилансне ставке	12,8	0,1	17,0	0,2	16,9	0,2	100
14. Остале обавезе	176,2	1,8	178,8	1,8	227,1	2,1	127
КАПИТАЛ							
15. Капитал	1.216,0	12,5	1.306,1	13,0	1.486,6	13,7	114
ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ)	9.757,2	100	10.030,6	100	10.855,8	100	108

Бруто билансна актива износи 11,2 милијарде КМ и већа је за 835,2 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године. Све банке биљеже раст бруто билансне активе у распону од 2,1% до 12,8%.

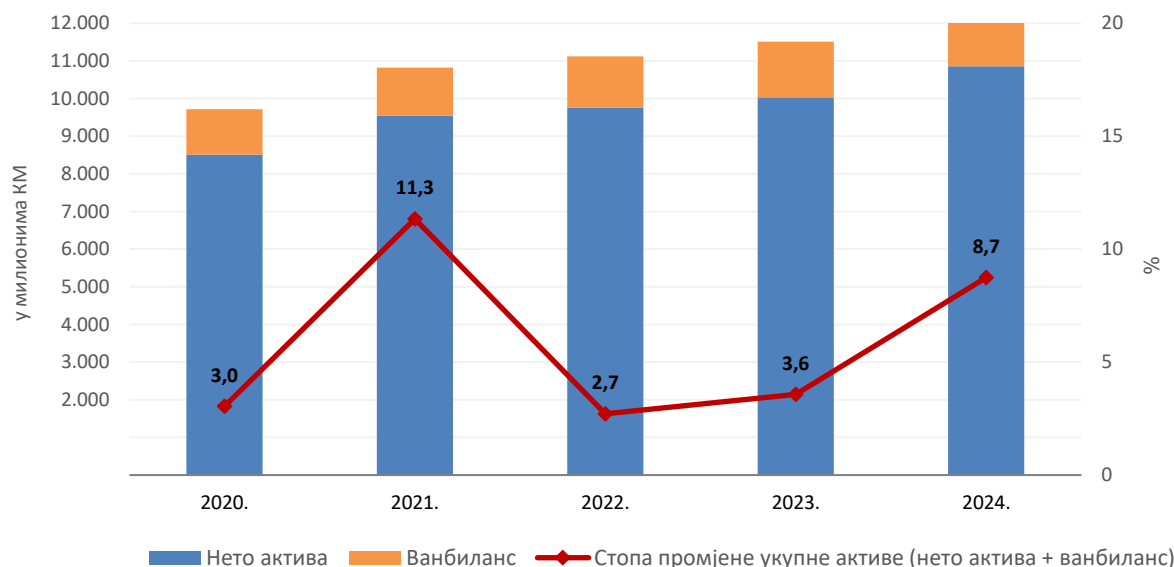
Нето билансна актива (бруто билансна актива умањена за исправке вриједности) износи 10,9 милијарди КМ и већа је за 825,2 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

Табела 8: Структура ванбилансне активе							мил.КМ
ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Ризични ванбиланс	1.277,2	100,0	1.393,2	100,0	1.576,6	100,0	113
1. Неопозиво одобрени, а неискоришћени кредити	634,2	49,7	660,0	47,4	778,7	49,4	118
2. Непокривени акредитиви	0,8	0,1	0,9	0,1	26,1	1,7	2.976
3. Издате гаранције	641,5	50,2	732,0	52,5	771,5	48,9	105
3.1. Плативе гаранције	204,5	16,0	238,3	17,1	258,1	16,4	108
3.2. Чинидбене гаранције	437,0	34,2	493,7	35,4	513,4	32,6	104
4. Остале ванбилансне ставке	0,7	0,1	0,3	0,0	0,3	0,0	100
Опозиве кредитне обавезе	128,4		132,9		162,7		122
Комисиони послови	82,7		90,1		88,6		98
УКУПНО ВАНБИЛАНС	1.488,4		1.616,2		1.827,8		113

Ризични ванбиланс износи 1,6 милијарди КМ и већи је за 183,4 милиона КМ или 13% у односу на крај 2023. године. Све ставке ризичног ванбиланса биљеже раст, изузев осталих ванбилансних обавеза (на истом нивоу) у односу на крај 2023. године. Највећи раст ставки ризичног ванбиланса биљеже неопозиво одобрени, а неискоришћени кредити који су порасли за 118,7 милиона КМ или 18%, те издате гаранције у износу од 39,5 милиона КМ (у структури издатих гаранција раст су имале плативе гаранције у износу од 19,8 милиона КМ или 8%, док су чинидбене гаранције расле за 19,7 милиона КМ или 4%), у односу на крај 2023. године.

Кретање нето aktive, ванбиланса и стопе промјене укупне aktive кроз посљедњих пет извјештајних периода приказани су у наредном графикону:

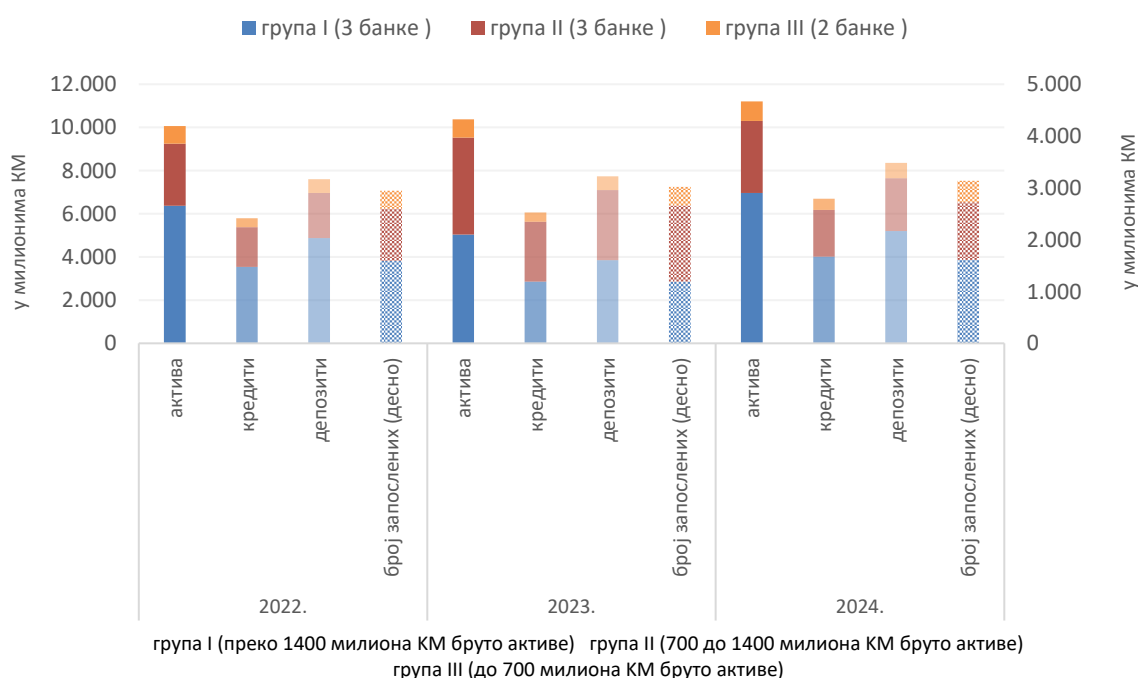
Графикон 10: Укупна актива банкарског сектора Републике Српске

Стопа промјене нето aktive са ванбилансом у односу на крај 2023. године износи 8,7%.

Банке у Републици Српској можемо подијелити у три групе према величини бруто билансне aktive.

Графикон 11: Учешће група банака у укупној активи, капиталу, депозитима и броју запослених

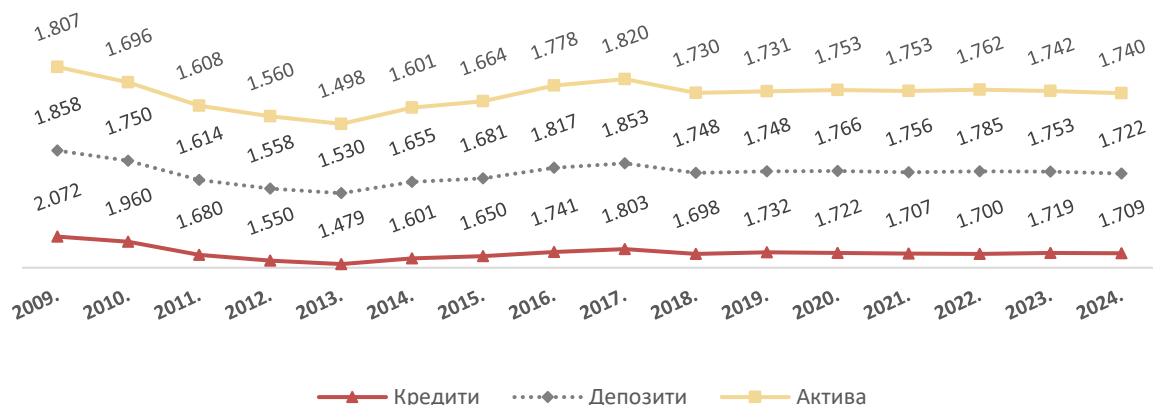

Групи банака са бруто активом преко 1.400 милиона КМ припадају три банке које имају учешће од 62,1% у укупној активи, 59,9% у укупним кредитима, 62,2% у укупним депозитима и запошљавају 51,3% од укупног броја запослених у банкарском сектору.

Групи банака са бруто активом од 700 до 1.400 милиона КМ припадају три банке, а њихово учешће у укупној активи на дан 31.12.2024. године износи 29,8%, у укупним кредитима 32,4%, у укупним депозитима 29,2% и запошљавају 35,5% од укупног броја запослених у банкарском сектору.

Групи банака са бруто активом испод 700 милиона КМ припадају двије банке, које у укупној бруто активи учествују са 8,1%, у укупним кредитима са 7,7%, у укупним депозитима 8,6%, те запошљавају 13,2% од укупног броја запослених у банкарском сектору.

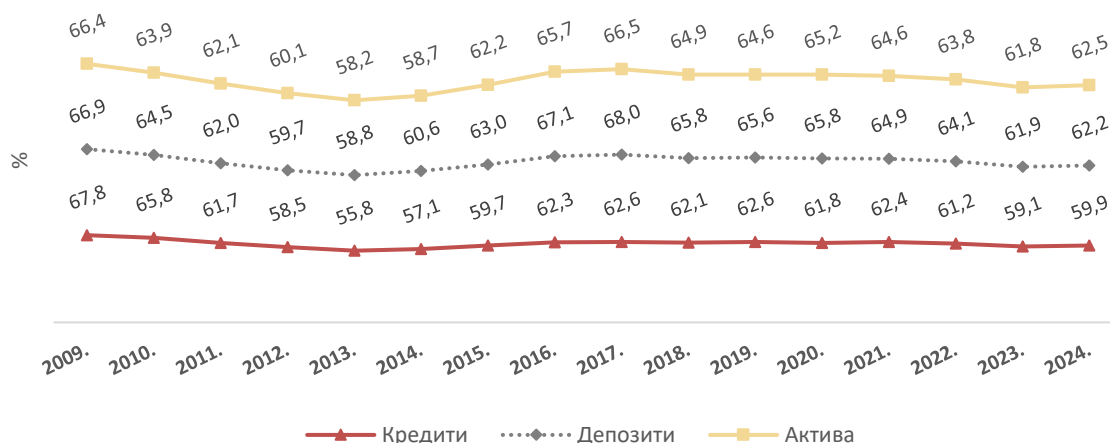
Графикон 12: ННН (Hirschmann-Herfindahl индекс)

Тржишна концентрација на банкарском тржишту Републике Српске мјерена Herfindahl-Hirschman индексом (ННН)⁶² зависи од учешћа сваке банке у конкретној билансној позицији банкарског сектора. За три основна елемента (кредити, депозити и нето актива) вриједност ННН индекса са 31.12.2024. године указује на постојање умјерене концентрације код сва три елемента, који су близу горње границе која дијели умјерену и високу концентрацију.

Други показатељ тржишне концентрације у банкарском сектору Републике Српске је концентрацијска стопа (CR₃)⁶³ за три највеће банке:

Графикон 13: CR3 концентрацијска стопа

⁶² Ако је вриједност ННН мања од 1.000, сматра се да на тржишту није присутна концентрација, за вриједност индекса између 1.000 и 1.800 јединица на тржишту је присутна умјерена концентрација, а ако је вриједност ННН изнад 1.800, то је показатељ постојања високе концентрације.

⁶³ Енгл.: *concentration ratio* (CR) означава се према броју институција које се укључују у обрачун.

Концентрацијска стопа (CR₃) код три највеће банке: за кредите биљежи раст од 0,8 процентних поена, за депозите раст од 0,3 процентна поена и за активу раст од 0,7 процентних поена, у односу на крај 2023. године.

2.1.1. Пасива

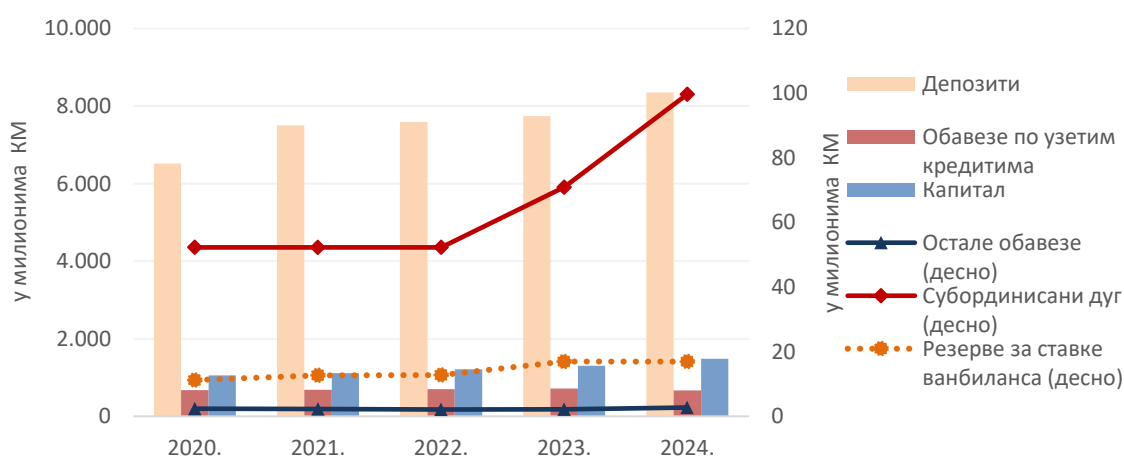
Структура пасиве за три извјештајна периода и индекси између два задња упоредна периода приказани су у сљедећој табели:

Табела 9: Структура пасиве							мил.КМ
ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Депозити	7.595,2	77,8	7.740,1	77,2	8.354,2	77,0	108
Обавезе по узетим кредитима	704,7	7,2	717,8	7,2	671,4	6,2	94
Субординисани дуг	52,3	0,5	70,8	0,7	99,7	0,9	141
Остале обавезе	176,2	1,8	178,8	1,8	227,1	2,1	127
Резерве на ставке ванбиланса	12,8	0,1	17,0	0,2	16,9	0,2	100
Капитал	1.216,0	12,5	1.306,1	13,0	1.486,6	13,7	114
УКУПНО	9.757,2	100	10.030,6	100	10.855,8	100	108

Укупна билансна пасива износи 10,9 милијарди КМ и већа је за 825,2 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године. Највеће учешће од 77% у пасиви имају депозити, који износе 8,4 милијарде КМ и биљеже раст за 614,1 милион КМ или 8% у односу на крај 2023. године. Капитал чини 13,7% укупне билансне пасиве и већи је за 180,5 милиона КМ или 14% у односу на крај 2023. године. Обавезе по узетим кредитима биљеже пад за 46,4 милиона КМ или 6% (чине 6,2% укупне билансне пасиве), док су остале обавезе веће за 48,3 милиона КМ или 27% у односу на крај 2023. године. Субординисани дуг такође је порастао за 28,9 милиона КМ или 41%, а резерве на ставке ванбиланса биљеже смањење од 0,1 милион КМ у односу на крај 2023. године.

Кретање ставки које чине билансну пасиву, кроз последњих пет упоредних периода приказано је у наредном графикону:

Графикон 14: Структура пасиве

2.1.1.1. Капитал

Укупни билансни капитал износи 1,5 милијарди КМ и већи је за 180,5 милиона КМ или 14% у односу на крај 2023. године.

Табела 10: Структура укупног билансног капитала				мил. КМ
ОПИС	2022.	2023.	2024.	Индекс 2024./2023.
Трајне приоритетне акције	6,0	6,0	6,0	100
Обичне акције	693,1	697,1	702,1	101
Емисиона ажиа	17,3	15,8	15,8	100
Нераспоређена добит	379,2	466,2	624,3	134
Резерве капитала	131,3	128,1	140,9	110
Остали капитал	-10,9	-7,1	-2,5	-
УКУПНО	1.216,0	1.306,1	1.486,6	114

На повећање укупног билансног капитала утицало је повећање позиције нераспоређене добити за 158,1 милион КМ или 34%, резерви капитала за 12,8 милиона КМ или 10%, обичних акција за 5 милиона КМ и смањење негативне позиције осталог капитала за 4,6 милиона КМ у односу на крај 2023. године.

2.1.1.2. Депозити

Депозити износе 8,4 милијарде КМ и биљеже раст од 614,1 милион КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

Секторска структура депозита

Према приказаној секторској структури, раст депозита забиљежен је код сектора становништва, сектора приватних предузећа и друштава, банака и банкарских институција, сектора непрофитних организација, небанкарских финансијских институција, док депозити Владе и владиних институција и јавних и државних предузећа биљеже пад депозита.

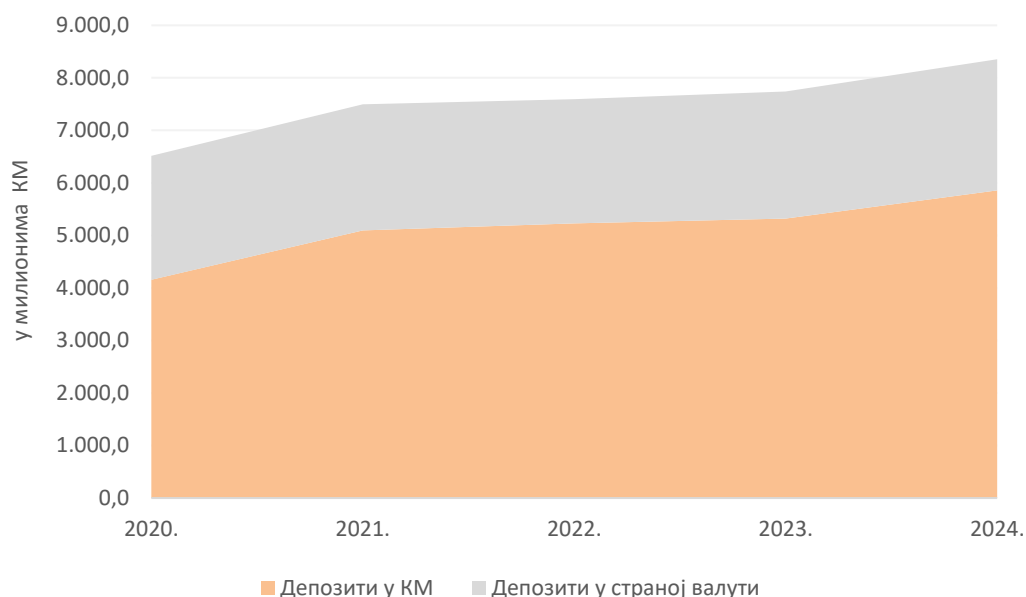
Табела 11: Секторска структура депозита							мил. КМ
ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Влада и владине институције	995,7	13,1	861,4	11,1	669,7	8,0	78
Јавна и државна предузећа	498,6	6,6	311,9	4,0	261,4	3,1	84
Приватна предузећа и друштва	1.313,2	17,3	1.426,7	18,4	1.674,5	20,0	117
Непрофитне организације	141,9	1,9	149,2	1,9	171,4	2,1	115
Банке и банкарске институције	232,1	3,1	131,7	1,7	218,1	2,6	166
Небанкарске фин. институције	310,0	4,1	265,7	3,4	286,6	3,4	108
Становништво	4.084,7	53,8	4.587,9	59,3	5.066,9	60,7	110
Остало	18,9	0,2	5,5	0,1	5,6	0,1	101
УКУПНО	7.595,2	100	7.740,1	100	8.354,2	100	108

Депозити становништва чине 60,7% укупних депозита и већи су за 479,0 милиона КМ или 10%, а депозити приватних предузећа и друштава чине 20% укупних депозита и већи су за 247,8 милиона КМ или 17%, у односу на крај 2023. године. Депозити банака и банкарских институција такође биљеже раст за 86,4 милиона КМ или 66%, те депозити непрофитних организација за 22,2 милиона КМ или 15%, као и депозити небанкарских финансијских институција за 20,9 милиона КМ или 8%, те остали депозити за 0,1 милион КМ или 1%, у односу на крај 2023. године. Пад биљеже депозити Владе и владиних институција (чине 8% укупних депозита) и мањи су за 191,7 милиона КМ или 22% и депозити јавних и државних предузећа за 50,5 милиона КМ или 16% (чине 3,1% укупних депозита), у односу на крај 2023. године.

Структура депозита по валути

Депозити у домаћој валути повећали су своје учешће за 1,4 процентна поена и чине 70,1% укупних депозита.

Графикон 15: Структура депозита по валути

Депозити у домаћој валути износе 5,9 милијарди КМ и биљеже раст од 537,1 милион КМ или 10%, док депозити у иностраној валути износе 2,5 милијарди КМ и биљеже раст од 76,9 милиона КМ или 3%, у односу на крај 2023. године.

Рочна структура депозита

Према приказаној рочној структури депозита у наредној табели, дугорочни депозити су смањили своје учешће у укупним депозитима за 1,1 процентни поен, док су краткорочни депозити повећали своје учешће за 1,1 процентни поен. Краткорочни депозити биљеже раст у износу од 515,8 милиона КМ или 10%, а дугорочни депозити биљеже раст у износу од 98,2 милиона КМ или 4%, у односу на крај 2023. године.

Табела 12: Рочна структура депозита

ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Укупно кратк. депозити	5.571,5	73,4	5.338,9	69,0	5.854,7	70,1	110
Депозити по виђењу	5.147,8	67,8	5.123,9	66,2	5.507,6	65,9	107
До 3 мјесеца	84,9	1,1	8,5	0,1	99,1	1,2	1.172
До 1 године	338,8	4,5	206,5	2,7	248,1	3,0	120
Укупно дугор. депозити	2.023,6	26,6	2.401,2	31,0	2.499,4	29,9	104
До 3 године	1.747,1	23,0	2.168,6	28,0	2.287,7	27,4	105
Преко 3 године	276,5	3,6	232,6	3,0	211,7	2,5	91
Укупно депозити	7.595,2	100	7.740,1	100	8.354,2	100	108

У структури краткорочних депозита забиљежен је раст депозита по виђењу за 383,7 милиона КМ, депозита до 3 мјесеца за 90,6 милиона КМ и депозита до 1 годину за 41,6 милиона КМ, у односу на крај 2023. године. У структури дугорочних депозита дошло је до повећања депозита до 3 године за

119,1 милион КМ или 5% и смањења депозита преко 3 године за 20,9 милиона КМ или 9%, у односу на крај 2023. године.

Кредити и штедња становништва

У следећој табели приказана је структура и кретање штедње становништва и кредити дати становништву, као и степен покривености кредита датих становништву са штедњом становништва.

Табела 13: Кредити и штедња становништва				мил. КМ
ОПИС	2022.	2023.	2024.	Индекс 2024./2023.
1. Кредити становништва	2.924,6	3.018,0	3.303,3	109
2. Штедња становништва	2.365,8	2.595,9	2.655,4	102
2.1. орочена штедња	1.699,2	1.921,4	2.039,7	106
2.2. штедња по виђењу	666,6	674,5	615,7	91
3. Кредити/Штедња	123,6	116,3	124,4	107
4. Текући рачуни становништва	1.557,8	1.806,7	2.187,8	121
5. Укупно депозити (2+4)	3.923,6	4.402,6	4.843,2	110
6. Кредити/Укупни депозити	74,5	68,5	68,2	99

У овом извјештајном периоду кредити дати становништву већи су за 285,3 милиона КМ или 9%, а штедња становништва већа је за 59,5 милиона КМ или 2% у односу на крај 2023. године. Орочена штедња чини 76,8% (крајем 2023. године 74%) укупне штедње становништва и већа је за 118,3 милиона КМ или 6%, а штедња по виђењу без текућих рачуна становништва чини 23,2% укупне штедње становништва и мања је за 58,8 милиона КМ или 9%, у односу на крај 2023. године. Текући рачуни становништва већи су за 381,1 милион КМ или 21%, а укупни депозити становништва већи су за 440,6 милиона КМ или 10%, у односу на крај 2023. године. Стопа која се добије када се кредити становништва подијеле са укупним депозитима становништва износи 68,2% и мања је за 0,3 процентна поена, у односу на крај 2023. године.

Графикон 16: Кредити и штедња становништва

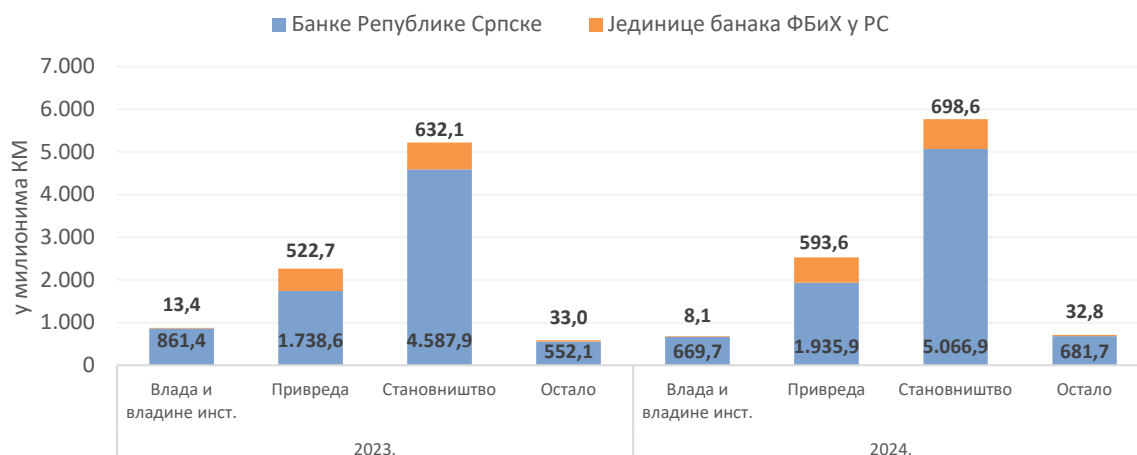

Од 2016-2019. године кретање штедње становништва (без укључених текућих рачуна) и кредита датих становништву су приближно једнако расли и кредити становништву су готово у потпуности покривени штедњом становништва. Од 2019. године стопа покривености је у континураном паду јер кредити становништва расту брже од штедње становништва до 2022. године. Међутим, иста 2023. године биљежи благи раст, да би на овај извјештајни датум опет био забиљежен пад исте у односу на 2023. годину.

Укупно прикупљени депозити у Републици Српској

Секторска структура укупно прикупљених депозита банака са сједиштем у Републици Српској и пословних јединица банака из ФБиХ дата је у сљедећем графикану:

Графикон 17: Секторска структура укупно прикупљених депозита

Укупно прикупљени депозити износе 9,7 милијарди КМ и већи су за 746 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

Краткорочни депозити износе 7 милијарди КМ и већи су за 652,9 милиона КМ или 10%, а дугорочни депозити износе 2,7 милијарди КМ и већи су за 93,1 милион КМ или 4% у односу на крај 2023. године.

Код краткорочних депозита највећи проценат у структури истих имају депозити становништва који износе 3,8 милијарди КМ и већи су за 427 милиона КМ или 13% у односу на крај 2023. године.

У структури дугорочних депозита највећи проценат такође се односи на депозите становништва који износе 2 милијарде КМ и већи су за 118,5 милиона КМ или 6% у односу на крај 2023. године.

2.1.2. Актива

Бруто билансна актива износи 11,2 милијарде КМ и већа је за 835,2 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године. Бруто кредити и новчана средства чине 84,3% укупне активе. Новчана средства биљеже раст за 195,9 милиона КМ или 8%, док бруто кредити, који чине 59,7% укупне активе, биљеже раст за 638,7 милиона КМ или 11%, у односу на крај 2023. године. Највећи пад биљеже хартије од вриједности за трговање са падом од 188,3 милиона КМ или 20% у односу на крај 2023. године.

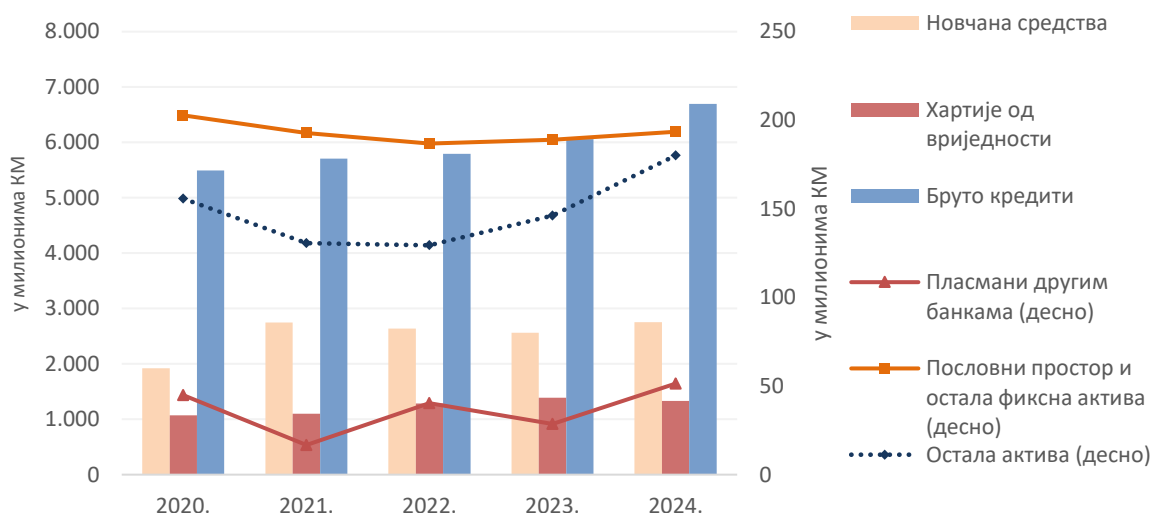
Табела 14: Структура билансне активе (бруто)

ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
АКТИВА (ИМОВИНА)							
Новчана средства	2.636,6	26,2	2.560,0	24,7	2.755,9	24,6	108
Хартије од вриједности за трговање	1.197,5	11,9	963,2	9,3	774,9	6,9	80
Пласмани другим банкама	40,4	0,4	28,6	0,3	51,4	0,5	180
Кредити (бруто)	5.792,9	57,5	6.056,5	58,4	6.695,2	59,7	111
ХОВ које се држе до доспијећа	86,4	0,9	426,6	4,1	554,3	4,9	130
Пословни простор и остала фиксна актива	186,8	1,9	189,1	1,8	193,6	1,7	102
Остала актива	129,4	1,3	146,1	1,4	180,1	1,6	123
УКУПНО	10.070,0	100	10.370,1	100	11.205,3	100	108

Кретање ставки које чине активу банкарског сектора кроз последњих пет упоредних периода приказано је у наредном графикону.

Од 2020. године до овог извјештајног периода присутан је континуирани раст бруто кредита. Даље, од 2020. године пад биљеже пословни простор и остала фиксна актива, међутим поменути тренд је заустављен на крају 2023. године, те поново на овај извјештајни датум ова позиција биљежи раст. Позиција остале aktive од 2020. године биљежи пад, међутим поменути тренд је заустављен на крају 2023. године, од када ова позиција биљежи раст. Новчана средства су расла до 2021. године, потом је забиљежен пад истих до краја 2023. године, док је на овај извјештајни датум присутан раст новчаних средства. Од 2020. године до 2023. године имамо континуирани раст ХОВ, да би исте на овај извјештајни датум забиљежиле пад.

Графикон 18: Структура билансне active

Укупни активни ванбиланс са стањем на дан 31.12.2024. године износи 1,6 милијарди КМ и биљежи раст од 183,4 милиона КМ или 13% у односу на крај 2023. године.

Табела 15: Структура ванбилансне active

ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024. /2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Ризични ванбиланс	1.277,2	100,0	1.393,2	100,0	1.576,6	100,0	113
1. Неопозиво одобрени, а неискоришћени кредити	634,2	49,7	660,0	47,4	778,7	49,4	118
2. Непокривени акредитиви	0,8	0,1	0,9	0,1	26,1	1,7	2.976
3. Издате гаранције	641,5	50,2	732,0	52,5	771,5	48,9	105
3.1. Плативе гаранције	204,5	16,0	238,3	17,1	258,1	16,4	108
3.2. Чинидбене гаранције	437,0	34,2	493,7	35,4	513,4	32,6	104
4. Остале ванбилансне ставке	0,7	0,1	0,3	0,0	0,3	0,0	100
Опозиве кредитне обавезе	128,4		132,9		162,7		122
Комисиони послови	82,7		90,1		88,6		98
УКУПНО ВАНБИЛАНС	1.488,4		1.616,2		1.827,8		113

У структури ризичног ванбиланса најзначајније ставке се односе на неопозиво одобрене, а неискоришћене кредити и издате гаранције. Неопозиво одобрени, а неискоришћени кредити већи су за 118,7 милиона КМ или 18%, а издате гаранције за 39,5 милиона КМ или 5%, у односу на крај 2023.

године. У структури издатих гаранција, чиниоebene гаранције чине 32,6% укупног ризичног ванбиланса и веће су за 19,7 милиона КМ или 4%, а плативе гаранције чине 16,4% укупног ризичног ванбиланса и веће су за 19,8 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

2.1.2.1. Новчана средства

Новчана средства укупно износе 2,8 милијарди КМ и већа су за 195,9 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године. У сљедећој табели приказана је структура новчаних средстава.

Табела 16: Структура новчаних средстава							мил. КМ
ОПИС	2022.		2023.		2024		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Готов новац	352,6	13,4	392,9	15,3	418,2	15,2	106
КМ	210,4	8,0	233,8	9,1	254,3	9,2	109
девизе	142,2	5,4	159,1	6,2	163,9	5,9	103
Рачун резерви код ЦБ БиХ	1.806,8	68,5	1.463,7	57,2	1.567,5	56,9	107
КМ	1.806,8	68,5	1.463,7	57,2	1.453,6	52,7	99
девизе	0,0	0,0	0,0	0,0	114,0	4,1	-
Рачуни депозита код депоз. инст. у БиХ	26,1	1,0	29,9	1,2	94,6	3,4	317
КМ	1,1	0,0	1,4	0,1	57,3	2,1	4.054
девизе	25,0	0,9	28,4	1,1	37,3	1,4	131
Рачуни депозита код депоз. инст. у иностр.	451,1	17,1	673,7	26,3	675,5	24,5	100
КМ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
девизе	451,1	17,1	673,7	26,3	675,5	24,5	100
УКУПНО	2.636,6	100,0	2.560,0	100,0	2.755,9	100,0	108
КМ	2.018,3	76,5	1.698,9	66,4	1.765,2	64,1	104
девизе	618,3	23,5	861,2	33,6	990,7	35,9	115

Новчана средства у домаћој валути чине 64,1% укупних новчаних средстава, износе 1,8 милијарди КМ и имају раст за 66,3 милиона КМ или 4% или у односу на крај 2023. године. Новчана средства у девизама чине 35,9% укупних новчаних средстава, износе 990,7 милиона КМ и имају раст за 129,5 милиона КМ или 15% у односу на крај 2023. године.

Новчана средстава на рачуну резерви код ЦБ БиХ чине 56,9% укупних новчаних средстава и износе 1,6 милијарди КМ и већа су за 103,8 милиона КМ или 7% у односу на крај 2023. године.

Готов новац чини 15,2% укупних новчаних средстава, износи 418,2 милиона КМ, има раст од 25,3 милиона КМ или 6%, с тим да је готов новац у КМ већи за 9%, а готов новац у девизама већи за 3%, у односу на крај 2023. године.

Новчана средства на рачуну депозита код депозитних институција у иностранству чине 24,5% укупних новчаних средстава, износе 675,5 милиона КМ и већа су за 1,8 милиона КМ, у односу на крај 2023. године.

Од укупних новчаних средстава (2,8 милијарди КМ) износ од 1,4 милијарди КМ или 50,6% су каматоносни рачуни депозита (са крајем 2023. године чинили су 49,2% укупних новчаних средстава), а износ од 1,4 милијарде КМ је позиција готовог новца и некаматоносних рачуна на које банке не остварују приходе, која чини 49,4% укупних новчаних средстава (са крајем 2023. године чинила је 50,8% укупних новчаних средстава).

2.1.2.2. Хартије од вриједности

Улагања у ХОВ укупно износе 1,3 милијарде КМ и мање је за 60,9 милиона КМ или 4,3% у односу на крај 2023. године, а у сљедећој табели приказане су ХОВ према врсти:

Табела 17: ХОВ према врсти							мил. КМ
ПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Власничке ХОВ	26,3	100,0	28,8	100,0	33,1	100,0	115
Акције	26,3	100,0	28,8	100,0	33,1	100,0	115
Остали власнички удјели	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	100
Дужничке ХОВ	1.270,9	100	1.374,5	100	1.309,3	100	95
Обвезнице	1.045,2	82,2	1.168,4	85,0	1.152,9	88,1	99
Трезорски записи	225,7	17,8	206,0	15,0	156,4	11,9	76

Власничке ХОВ чине 2,5% укупних ХОВ, имају раст од 4,3 милиона КМ или 15% у односу на крај 2023. године и односе се на акције. Дужничке ХОВ мање су за 65,2 милиона КМ или 5% у односу на крај 2023. године. У структури дужничких ХОВ, обвезнице чине 88,1% укупних дужничких ХОВ и имају пад од 15,5 милиона КМ или за 1% у односу на крај 2023. године. Трезорски записи чине 11,9% укупних дужничких ХОВ и мањи су за 49,6 милиона КМ или 24% у односу на крај 2023. године.

У сљедећој табели приказане су ХОВ по емитенту и поријеклу емитента:

Табела 18: ХОВ према емитенту и поријеклу емитента							мил. КМ
ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024. /2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
1. Власничке ХОВ	26,3	100,0	28,8	100,0	33,1	100,0	115
Домаћа власничка улагања	13,2	50,2	13,3	46,1	13,0	39,3	98
Страна власничка улагања	13,1	49,8	15,5	53,9	20,1	60,7	130
2. Дужничке ХОВ	1.270,9	100,0	1.374,5	100,0	1.309,3	100,0	95
Државе и владе	1.206,4	94,9	1.322,3	96,2	1.251,2	95,6	95
Република Српска	954,8	75,1	1.137,0	82,7	1.116,7	85,3	98
Државе чланице Европске уније	227,3	17,9	171,7	12,5	120,2	9,2	70
Остале државе	24,3	1,9	13,7	1,0	14,2	1,1	104
Остали емитенти (по државама)	64,5	5,1	52,2	3,8	58,1	4,4	111
Република Српска	36,6	2,9	30,7	2,2	35,4	2,7	116
ФБиХ	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5	0,0	-
Државе чланице Европске уније	27,9	2,2	21,5	1,6	22,2	1,7	103
Остале државе	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-

Уколико посматрамо структуру власничких ХОВ на домаћа власничка улагања односи се 39,3% или 13,0 милиона КМ, а на страна власничка улагања односи се 60,7% или 20,1 милион КМ.

У структури дужничких ХОВ доминантно учешће имају ХОВ које су емитовале државе и владе од 95,6% и биљеже пад од 71,1 милион КМ или 5% у односу на крај 2023. године. У структури дужничких ХОВ које су емитовале државе и владе доминантно учешће имају ХОВ које је емитовала Република Српска са учешћем од 85,3% и са стопом пада од 2%, односно исте су имале пад од 20,3 милиона КМ, затим државе чланице ЕУ са учешћем од 9,2% које су имале пад од 51,5 милиона КМ или 30% у односу на крај 2023. године.

2.1.2.3. Кредити

Бруто кредити износе 6,7 милијарди КМ или 59,7% бруто билансне активе и већи су за 638,7 милиона КМ или 11% у односу на крај 2023. године.

У току 2024. године банке су извршиле рачуноводствени отпис главнице кредита у износу од 25,9 милиона КМ и трајни отпис главнице кредита у износу од 9,5 милиона КМ.

Секторска структура укупних кредита

Према приказаној секторској структури укупних кредита највеће учешће и даље имају кредити дати становништву и кредити дати приватним предузећима и друштвима.

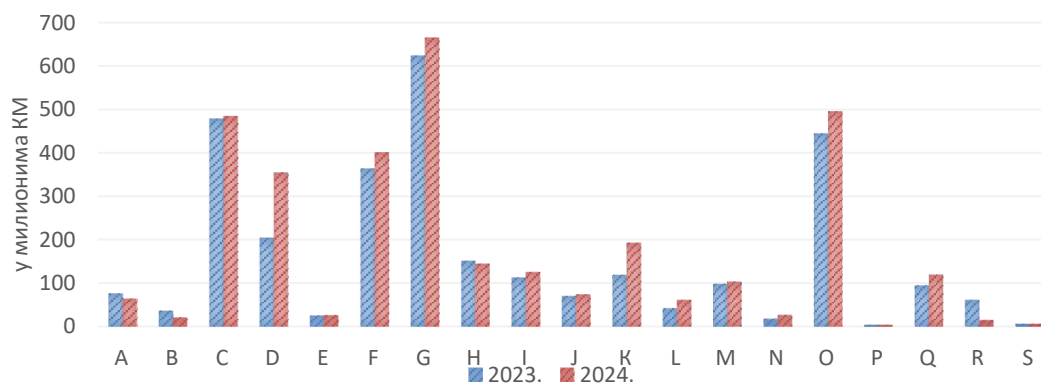
Табела 19: Секторска структура укупних кредита

мил. КМ

ОПИС	2022.		2023.		2024.		Индекс 2024./2023
	Износ	%	Износ	%	Износ	%	
Влада и владине институције	547,9	9,5	495,5	8,2	554,7	8,3	112
Јавна и државна предузећа	325,2	5,6	341,8	5,6	474,7	7,1	139
Приватна предузећа и друштва	1.902,7	32,8	2.098,8	34,7	2.266,9	33,9	108
Непрофитне организације	11,5	0,2	12,9	0,2	9,9	0,1	76
Банке и банкарске институције	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
Небанкарске фин. институције	58,8	1,0	68,1	1,1	74,5	1,1	110
Становништво	2.924,6	50,5	3.018,0	49,8	3.303,3	49,3	109
Остало	22,1	0,4	21,5	0,4	11,2	0,2	52
УКУПНО	5.792,9	100	6.056,5	100	6.695,2	100	111

Највећи раст кредита у односу на крај 2023. године забиљежен је код кредита датих становништву за 285,3 милиона КМ или 9%, кредита датих приватним предузећима и друштвима за 168,1 милион КМ или 8%, кредита датих јавним и државним предузећима за 132,9 милиона КМ или 39%, кредита датих Влади и владиним институцијама за 59,2 милиона КМ или 12% и кредита датих небанкарским финансијским институцијама за 6,4 милиона КМ или 10%. Пад кредита биљеже кредити дати осталим секторима за 10,3 милиона КМ или 48% и кредити дати непрофитним организацијама за 3 милиона КМ или 24%, у односу на крај 2023. године. Детаљна гранска структура кредита правних лица и кретање кроз два упоредна периода приказано је у наредном графикону.

Графикон 19: Гранска структура кредита правних лица

ЛЕГЕНДА

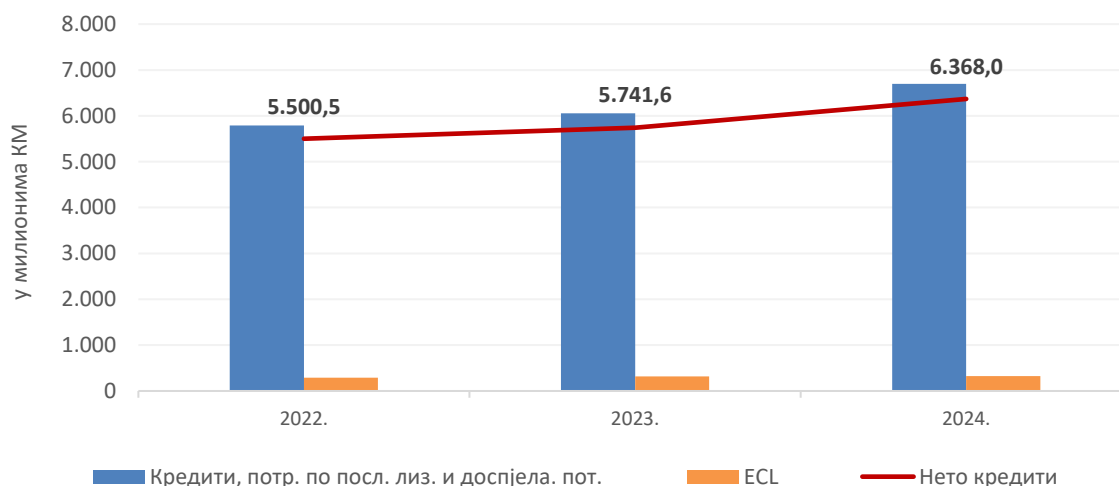
A Пољопривреда, шумарство и риболов	K Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања
B Вађење руда и камена	L Пословање некретнинама
C Прерађивачка индустрија	M Стручне, научне и техничке дјелатности
D Производња и снабдијевање елект. енергијом, гасом, паром и климатизација	N Административне и помоћне услужне дјелатности
E Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације животне средине	O Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање
F Грађевинарство	P Образовање
G Трговина на велико и на мало; поправка моторних возила и мотоцикала	Q Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада
H Саобраћај и складиштење	R Умјетност, забава и рекреација
I Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство	S Остале услужне дјелатности
J Информације и комуникације	

У структури укупних кредита (правна лица и становништво) највећи проценат од 32,2% односи се на финансирање опште потрошње становништва, 14,7% се односи на финансирање стамбених потреба становништва, а затим слиједе: 9,9% трговина, 7,4% јавна управа, 7,2% прерађивачка индустрија, 6% грађевинарство, 5,3% производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација, а 17,3% се односи на све остале секторе (Прилог бр. 2).

Нето кредити

Нето кредити представљају бруто кредите умањене за ECL по Одлуци о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака⁶⁴. Стање и кретање нето кредита банака Републике Српске види се из следећег графика:

Графикон 20: Нето кредити

Нето кредити износе 6,4 милијарде КМ и већи су за 626,4 милиона КМ или 11% у односу на крај 2023. године. Кредити, потраживања по пословима лизинга и доспјела потраживања су већи за 638,6 милиона КМ или 10,5%, а ECL је већи за 12,3 милиона КМ или 4% у односу на крај 2023. године. Покривеност укупних кредита очекиваним кредитним губицима (ECL) износи 4,9% (на дан 31.12.2023. године је износила 5,2% укупних кредита).

Рочна структура кредита

Краткорочни кредити већи су за 152,8 милиона КМ или 19%, а дугорочни кредити су већи за 479,6 милиона КМ или 9% у односу на крај 2023. године. Дугорочни кредити у укупним кредитима учествују са 83,8% и смањили су своје учешће за 0,9 процентних поена у односу на крај 2023. године. Доспјела потраживања су већа за 6,2 милиона КМ или 6% у односу на крај 2023. године. Највеће повећање биљеже доспјела потраживања приватних предузећа и друштава (у износу од 7,8 милиона КМ или 14%), а доспјела потраживања становништва имају смањење (у износу од 2,9 милиона КМ или 6%).

Табела 20: Рочна структура кредита

мил. КМ

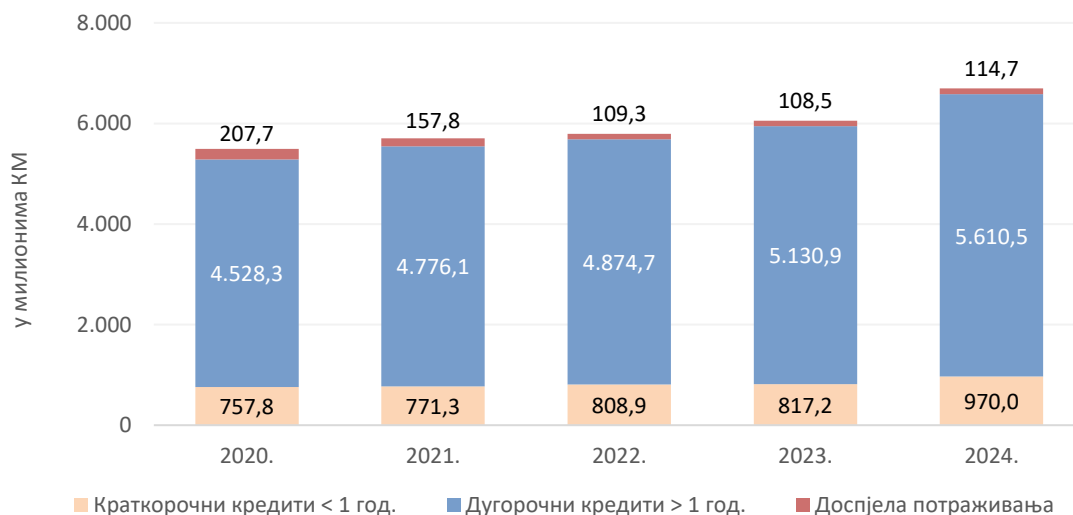
ОПИС	Кратк. кредити < 1 год.			Дугор. кредити >1 год.			Доспјела потраживања		
	2023.	2024.	Индекс	2023.	2024.	Индекс	2023.	2024.	Индекс
Влада и владине институције	3,0	8,4	282	491,8	545,2	111	0,7	1,0	150
Јавна и државна предузећа	48,0	144,7	302	293,6	329,4	112	0,3	0,6	218
Приватна предузећа и друштва	571,7	605,2	106	1.470,3	1.597,1	109	56,8	64,6	114
Непрофитне организације	0,3	0,7	246	12,6	9,0	72	0,1	0,1	100
Банке и банкарске институције	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-	0,0	0,0	-
Небанкарске фин. институције	5,5	16,2	296	62,6	58,4	93	0,0	0,0	-
Становништво	188,7	194,1	103	2.779,1	3.061,9	110	50,2	47,3	94
Остало	0,1	0,6	975	21,0	9,5	45	0,4	1,1	275
УКУПНО	817,2	970,0	119	5.130,9	5.610,5	109	108,5	114,7	106

⁶⁴ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 48/19, 109/19, 73/21, 35/23 и 101/23

У структури краткорочних и дугорочних кредита доминантно учешће имају кредити дати становништву и приватним предузећима и друштвима. Дугорочни кредити дати становништву имали су раст од 282,8 милиона КМ или 10% у односу на крај 2023. године, а у укупним дугорочним кредитима учествују са 54,6%. Дугорочни кредити дати приватним предузећима и друштвима повећали су се за 126,8 милиона КМ или 9% у односу на крај 2023. године, а у укупним дугорочним кредитима учествују са 28,5%.

Краткорочни кредити становништва су већи за 5,4 милиона КМ или 3%, у односу на крај 2023. године, а у укупним краткорочним кредитима учествују са 20%. Краткорочни кредити приватним предузећима и друштвима су већи за 33,5 милиона КМ или 6% у односу на крај 2023. године, а у укупним краткорочним кредитима учествују са 62,4%.

Графикон 21: Рочна структура кредита

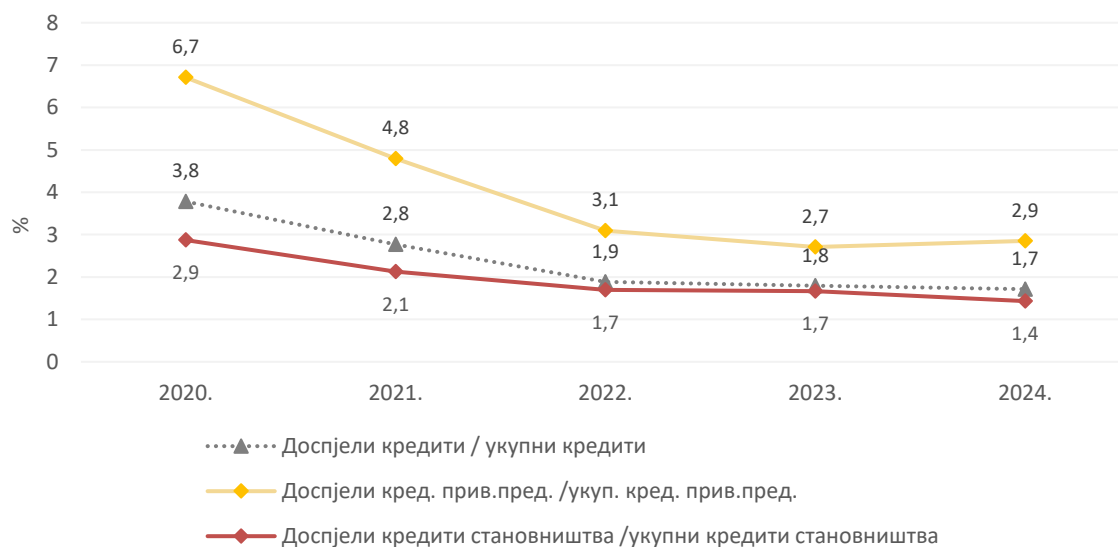

Промене рочне структуре кредита приказане су претходним графиконом кроз серију од пет упоредних периода, почев од 2020. године.

Доспјела потраживања по кредитима

Доспјела потраживања по кредитима приватних предузећа и друштава и доспјела потраживања по кредитима становништва заједно чине 97,6% укупних доспјелих потраживања.

Графикон 22: Однос доспјелих кредитних потраживања и укупних кредита

На дан 31.12.2024. године, стопа доспјелих кредита у односу на укупне кредите износи 1,7% (са 31.12.2023. године је била 1,8%), стопа доспјелих кредита приватних предузећа и друштава у односу на укупне кредите дате приватним предузећима и друштвима износи 2,9% (са 31.12.2023. године била је 2,7%) и стопа доспјелих кредита становништва у односу на укупне кредите становништва износи 1,4% (са 31.12.2023. године била је 1,7%).

Валутна структура кредита

Према валутној структури кредита, кредити одобрени са валутном клаузулом у укупним кредитима учествују са 45,2%, кредити одобрени у страној валути (EUR) са 1%, те кредити у домаћој валути са 53,8%.

Рочна и секторска структура кредита банака Републике Српске и пословних јединица банака из ФБиХ

Рочна и секторска структура пласираних кредита банака са сједиштем из Републике Српске и филијала и пословних јединица банака са сједиштем из ФБиХ је врло слична. Односно, видимо да су најзаступљенији кредити пласирани привреди и становништву, те да су оријентисани на дугорочно кредитирање.

Укупно пласирани кредити у Републици Српској са 31.12.2024. године износе 9,1 милијарда КМ и већи су за 11% у односу на крај 2023. године, од чега кредити организационих дијелова банака чије је сједиште у ФБиХ износе 2,4 милијарде КМ или 26,9% укупних кредита пласираних у Републици Српској закључно са крајем 2024. године и имају раст од 255,8 милиона КМ или 12,2% у односу на крај 2023. године.

Укупни кредити организационих дијелова банака из Републике Српске (три банке) који послују на подручју ФБиХ са 31.12.2024. године износе 277,1 милион КМ и у току 2024. године су смањени за 5 милиона КМ или 2% у односу на крај 2023. године.

Упоредни преглед најзаступљенијих грана из секторске структуре кредита банака из Републике Српске и пословних јединица банака из ФБиХ које послују на подручју Републике Српске приказан је у следећем графикану.

Графикон 23: Секторска структура кредита банака Републике Српске и пословних јединица банака из ФБиХ

Кредити становништву

Укупни кредити дати становништву које су пласирале банке из Републике Српске и организациони дијелови банака са сједиштем у ФБиХ који послују на подручју Републике Српске са стањем на дан 31.12.2024. године износе 4,4 милијарде КМ и већи су за 407,9 милиона КМ или 10% у односу на крај 2023. године.

Од укупних кредита становништву, банке из Републике Српске пласирале су 3,3 милијарде КМ или 74,6% укупних кредита становништва, док су пословне јединице банака чије је сједиште у ФБиХ пласирале 1,1 милијарду КМ или 25,4% укупних кредита становништва.

Краткорочни кредити дати становништву већи су за 3,6 милиона КМ или 1% у односу на крај 2023. године и чине 6,4% укупних кредита датих становништву.

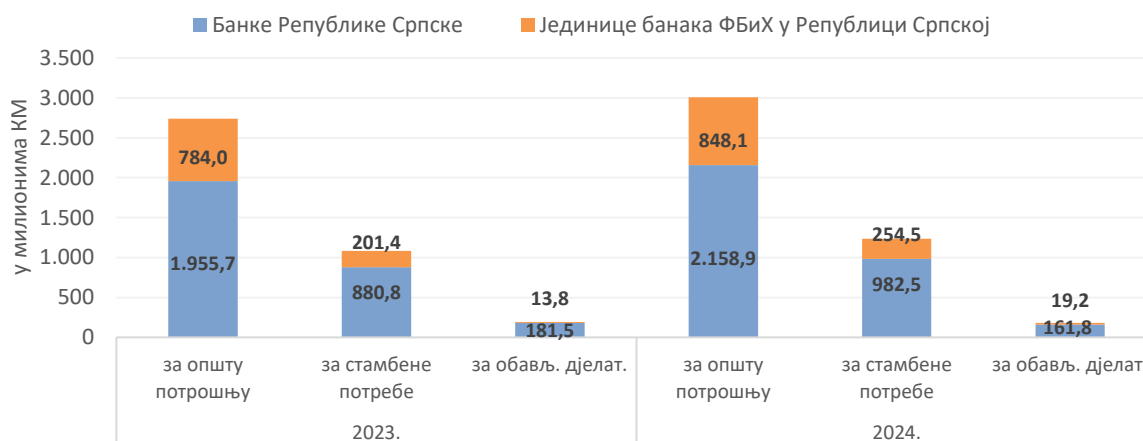
Дугорочни кредити дати становништву већи су за 404,3 милиона КМ или 11% у односу на крај 2023. године и чине 93,6% укупних кредита датих становништву.

У структури укупних кредита становништву, краткорочни кредити за општу потрошњу чине 5,2% укупних кредита датих становништву и већи су за 1,7 милиона КМ или 1% у односу на крај 2023. године. У структури укупних кредита становништву, дугорочни кредити за општу потрошњу чине 62,8% укупних кредита датих становништву и већи су за 265,7 милиона КМ или 11%.

Кредити за стамбене потребе (краткорочни и дугорочни) чине 28% укупних кредита датих становништву и већи су за 155 милиона КМ или 14,3% у односу на крај 2023. године.

Кредити за обављање дјелатности (краткорочни и дугорочни) чине 4,1% укупних кредита датих становништву и мањи су за 14,3 милиона КМ или 7,3% у односу на крај 2023. године.

Графикон 24: Структура кредита становништва

Претходни графикон приказује секторску структуру кредита становништва пласираних од стране банака из Републике Српске и пословних јединица банака из ФБиХ.

Графикон 25: Намјенска структура кредита становништву за општу потрошњу

Укупни кредити становништву за општу потрошњу износе 3 милијарде КМ и већи су за 267,4 милиона КМ или 10%, у односу на крај 2023. године.

Према намјенској структури кредита пласираних становништву за општу потрошњу, ненамјенски готовински кредити чине 92,2% укупних кредита за општу потрошњу становништва и већи су за 263 милиона КМ или 10%.

Задуженост становништва по кредитима банкарског сектора

У сљедећој табели приказано је кретање укупних кредита датих становништву од стране банака из Републике Српске и пословних јединица банака из ФБиХ:

Табела 21: Задуженост становништва по кредитима (осим кредита за обављање дјелатности)				мил. КМ
ОПИС	2022	2023.	2024.	Индекс 2024./2023.
Кредити становништву				-
1. банке из Републике Српске	2.712,5	2.836,4	3.141,4	111
2. пословне јединице банака из Републике Српске у ФБиХ	111,5	97,5	98,7	101
3. пословне јединице банака из ФБиХ у Републици Српској	850,6	985,4	1.102,6	112
УКУПНО (1-2+3)	3.451,6	3.724,4	4.145,4	111
Број становника из Републике Српске	1.120.236	1.114.819	1.114.819	
Задуженост по становнику Републике Српске (у КМ)	3.081,2	3.340,8	3.718,4	111

Према посљедњој Објави Завода за статистику Републике Српске⁶⁵ број становника у Републици Српској је 1.114.819, а укупан износ кредита датих становништву износи 4.145,4 милиона КМ, што даје кредитну задуженост по становнику у износу од 3.718,4 КМ (са 31.12.2023. године износила је 3.340,8 КМ).

Укупно прикупљени депозити и пласирани кредити у Републици Српској

Пословне јединице банака које имају сједиште у ФБиХ, а послују у Републици Српској имају раст депозита од 11% и раст кредита од 12% у односу на крај 2023. године.

Табела 22: Прикупљени депозити и пласирани кредити					мил. КМ	
ОПИС	2023.		2024.		Индекс депозита	Индекс кредита
	Депозити	Кредити	Депозити	Кредити		
1. Банке Републике Српске	7.740,1	6.056,5	8.354,2	6.695,2	108	111
2. Пословне јединице банака ФБиХ	1.201,2	2.102,6	1.333,1	2.358,4	111	112
3. УКУПНО	8.941,3	8.159,1	9.687,3	9.053,5	108	111
4. Минус: Пословне јед. банака из Републике Српске у ФБиХ	624,8	282,1	592,5	277,1	95	98
5. УКУПНО	8.316,5	7.877,0	9.094,8	8.776,4	109	111

Пословне јединице банака које имају сједиште у Републици Српској, а послују на подручју ФБиХ имају пад депозита од 5% и пад кредита од 2%, у односу на крај 2023. године. На укупном нивоу, депозити биљеже раст од 9%, а кредити су већи за 11% у односу на крај 2023. године.

⁶⁵ [МЈЕСЕЧНИ СТАТИСТИЧКИ ПРЕГЛЕД, ЈУН 2024. / MONTHLY STATISTICAL REVIEW, JUNE 2024 \(rzs.rs.ba\)](https://rzs.rs.ba)

2.2. Профитабилност

Структура биланса успјеха банкарског сектора Републике Српске са 31.12.2023. и 31.12.2024. године приказана је у сљедећој табели:

Табела 23: Биланс успјеха банкарског сектора Републике Српске					мил. КМ
ОПИС	2023.		2024.		Индекс
	Износ	%	Износ	%	
1. ПРИХОДИ ПО КАМАТАМА И СЛ. ПРИХОДИ					
а) Приходи од камата и слични приходи	409,4	63,0	468,1	62,9	114
б) Оперативни приходи	240,8	37,0	276,2	37,1	115
2. УКУПНИ ПРИХОДИ (1.а+1.б)	650,2	100	744,2	100	114
3. РАСХОДИ					
а) Расходи по каматама и слични расходи	56,8	12,9	78,6	16,6	138
б) Пословни и директни расходи	104,3	23,6	97,9	20,6	94
в) Оперативни расходи	280,1	63,5	298,1	62,8	106
4. УКУПНИ РАСХОДИ (3.а+3.б+3.в)	441,2	100	474,5	100	108
УКУПНИ ПРИХОДИ - РАСХОДИ (2.- 4.)	209,0		269,7		129
ДОБИТ ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	209,0		269,7		129
ГУБИТАК	0,0		0,0		-
ПОРЕЗИ	19,7		22,8		116
Добит по основу повећ.одл.пор.средст. и смањ.одл.пор.обав.	1,3		1,1		88
Губит. по основу смањ.одл.пор.средст. и повећ.одл.пор.обав.	1,4		0,9		67
НЕТО - ДОБИТ	189,3		247,2		131
НЕТО - ГУБИТАК	0,0		0,0		-

Укупни приходи банака са 31.12.2024. године износе 744,2 милиона КМ и већи су за 94 милиона КМ или 14% у односу на исти период 2023. године.

Приходи од камата и слични приходи износе 468,1 милион КМ и већи су за 58,7 милиона КМ или 14%, а оперативни приходи износе 276,2 милиона КМ и већи су за 35,4 милиона КМ или 15%, у односу на исти период 2023. године.

У структури прихода од камата и сличних прихода и даље су најзначајнији приходи по каматама на кредите који износе 357,9 милиона КМ или 76,5% укупних прихода од камата и сличних прихода са растом у износу од 33,8 милиона КМ или 10%, у односу на исти период 2023. године. Приход из пословања са хартијама од вриједности износи 45,9 милиона КМ или 9,8 укупних прихода од камата и сличних прихода са стопом раста од 25%, у односу на исти период 2023. године. Остали приходи од камата и слични приходи износе 30,6 милиона КМ са учешћем од 6,5% и налазе се на приближно истом нивоу, док приходи од камата и слични приходи настали на каматоносним рачунима депозита код депозитних институција износе 27,4 милиона КМ учествују са 5,9% и већи су за 12,7 милиона КМ или 87%, а приходи од пласмана другим банкама износе 6,2 милиона КМ и учествују у укупним приходима од камата и сличним приходима са 1,3% (већи за 3 милиона КМ), у односу на исти период 2023. године.

Оперативни приходи износе 276,2 милиона КМ и чине 37,1% укупних прихода са растом у износу од 35,4 милиона КМ или 15%, у односу на исти период 2023. године. Структуру оперативних прихода чине: приходи по основу извршених услуга платног промета у износу од 183,4 милиона КМ или 66,4% укупних оперативних прихода са растом од 17,9 милиона КМ или 11% у односу на исти период 2023. године, затим приходи по основу пословања са девизама у износу од 22,8 милиона КМ или 8,3% укупних оперативних прихода са растом од 1 милион КМ или 4%, приходи по ванбилансним пословима у износу од 13,1 милион КМ или 4,7% укупних оперативних прихода са растом од 500 хиљада КМ или 4%, приходи од накнада по кредитима у износу од 5,4 милиона КМ или 2% укупних оперативних прихода са растом од 15%, те остали оперативни приходи у укупном износу од 51,1 милион КМ или 18,5% укупних оперативних прихода са растом од 43% или у износу од 15,4 милиона КМ (остале оперативне приходе чине приходи од послова трговања, нето позитивне курсне разлике, приходи по основу наплаћених отписаних потраживања, закупнина, продаје основних средстава и нематеријалних улагања, приходи по учешћу у капиталу других правних лица и други приходи), а све у односу на исти период 2023. године.

Укупни расходи банкарског сектора износе 474,5 милиона КМ и већи су за 33,3 милиона КМ или 8%, у односу на исти период 2023. године.

Према структури укупних расхода банкарског сектора, расходи по каматама и слични расходи износе 78,6 милиона КМ или 16,6% укупних расхода и већи су за 21,8 милиона КМ или 38%, у односу на исти период 2023. године.

Пословни и директни расходи износе 97,9 милиона КМ или 20,6% укупних расхода и мањи су за 6,4 милиона КМ или 6%, састоје се од: трошкова резерви за општи кредитни ризик и потенцијалне кредитне и друге губитке по билансу и резервисања по ванбилансу (формираних примјеном Одлуке о управљању кредитним ризиком и утврђивању очекиваних кредитних губитака) у износу од 37,7 милиона КМ или 38,5% укупних пословних и директних расхода са падом од 9,4 милиона КМ или 19,9%, те осталих пословних и директних трошкова (расходи по основу накнада и провизија и слично) у износу од 60,2 милиона КМ или 61,5% укупних пословних и директних трошкова са растом од 3 милиона КМ или 5%, у односу на исти период 2023. године.

Оперативни расходи износе 298,1 милион КМ или 62,8% укупних расхода и већи су за 18 милиона КМ или 6%, у односу на исти период 2023. године. Ови расходи односе се на трошкове плата и доприноса у износу од 137,1 милион КМ, а већи су за 16,9 милиона КМ или 14%, у односу на исти период 2023. године, затим на трошкове пословног простора, остале фиксне активе и режија у износу од 77,8 милиона КМ и већи су за 4,8 милиона КМ или 7% у односу на исти период 2023. године, те на остале оперативне трошкове у износу од 83,1 милион КМ (већим дијелом се односе на нематеријалне трошкове, негативне курсне разлике, расходовање и отпис основних средстава и нематеријалних улагања, трошкове пореза и доприноса, трошкове резервисања за обавезе, губитке по основу продаје основних средстава и остале трошкове) који су мањи за 3,7 милиона КМ или 4,3%, у односу на исти период 2023. године.

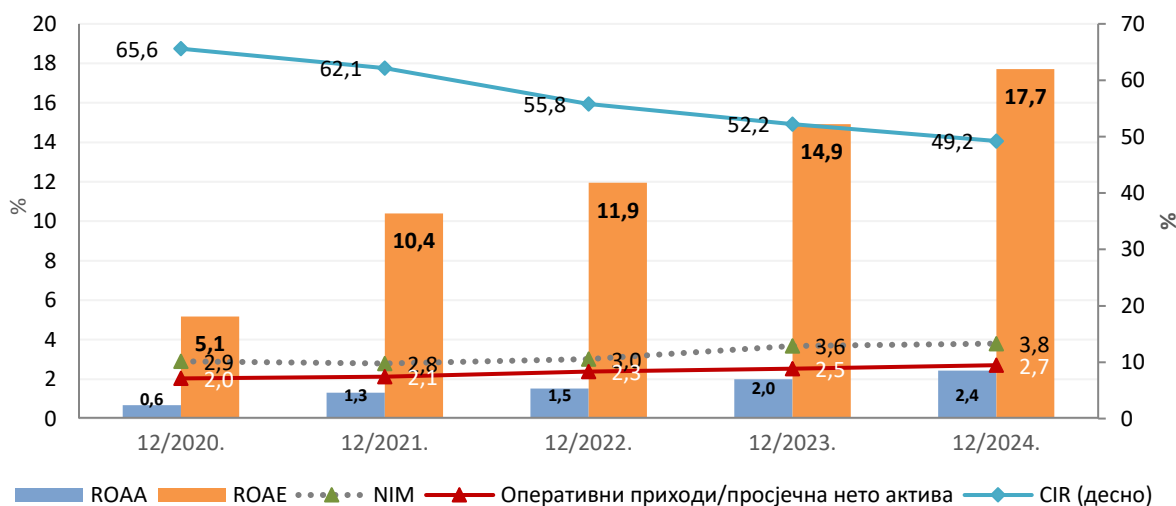
У овом извјештајном периоду, у поређењу са истим периодом претходне године, банке су оствариле већи раст укупних прихода (14%) у односу на раст укупних расхода (8%).

На основу извјештаја банака банкарског сектора Републике Српске за 31.12.2024. године, све банке су исказале нето добит у укупном износу од 247,2 милиона КМ која је већа за 57,9 милиона КМ или 31%, у односу на исти период 2023. године.

Коефицијенти профитабилности

Коефицијенти профитабилности банкарског сектора мјерени на бази годишњег нивоа нето добити и просјечног стања aktive и капитала (13-мјесечни просјек) за пет извјештајних периода су приказани у следећој табели:

Графикон 26: Коефицијенти профитабилности

NIM (eng. Net Income Margin): Нето каматни приход/просјечна нето актива

CIR (eng. Cost-income Ratio) : Оперативни расходи/ Укупни приходи умањени за остале пословне и директне трош.

Преглед коефицијената профитабилности показује раст профитабилности банака. Коефицијент ROAA износи 2,4% и већи је за 0,4 процентна поена, ROAE износи 17,7% и већи је за 2,8 процентних поена, NIM износи 3,8% и већи је за 0,2 процентна поена, док CIR износи 49,2% и мањи је за 3 процентна поена, у односу на исти период 2023. године.

2.3. Ризици пословања банака

У складу са прописима Агенције, банке су дужне усвојити и проводити адекватне политике и поступке управљања ризицима, те успоставити адекватан ниво, обим и начин контроле и извјештавања о ризицима.

2.3.1. Кредитни ризик

Кредитни и други пласмани имају највеће учешће у укупној структури активе и њен су најризичнији дио. Кредитни портфолио чини 59,7% бруто билансне активе. Од квалитета кредита, односно степена наплативости кредита у највећој мјери зависи стабилност и успјешност пословања сваке банке и банкарског сектора у цјелини.

2.3.2. Класификација активе

У сљедећој табели приказан је преглед билансних и ванбилансних изложености на нивоу банкарског сектора и очекивани кредитни губитак за билансне изложености и резервисања за покриће очекиваних кредитних губитака за ванбилансне изложености (ECL) које банка књиговодствено евидентира кроз биланс успјеха.

Табела 24: Укупна финансијска имовина према начину вредновања и ECL									мил. КМ
ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА	2022.			2023.			2024.		
	Износ	ECL	Стопа покр.	Износ	ECL	Стопа покр.	Износ	ECL	Стопа покр.
УКУПНО	11.153,5	325,7	2,9	11.568,8	356,5	3,1	12.582,9	366,4	2,9
Биланс	9.876,2	312,9	3,2	10.175,6	339,6	3,3	11.006,4	349,5	3,2
Финансијска имовина по амортизованом трошку	8.583,7	305,1	3,6	9.102,8	330,3	3,6	10.092,9	338,9	3,4
Новчана средства, новч. пот. и ост. депоз. по виђењу	2.677,1	6,0	0,2	2.588,9	6,5	0,3	2.807,6	4,7	0,2
Дужничке хартије од вриједности	86,4	0,1	0,1	426,6	2,8	0,6	554,3	0,8	0,1
Кредити	5.792,9	292,4	5,0	6.056,5	314,9	5,2	6.695,2	327,2	4,9
Остала актива	27,4	6,6	24,0	30,8	6,0	19,6	35,9	6,3	17,5
Финансијска имовина по фер вриједности кроз биланс успјеха	12,9	0,0		15,2	0,0		19,8	0,0	
Финансијска имовина по фер вриједности кроз остали укупни резултат*	1.198,6	0,0		967,4	0,0		773,8	0,0	
Остала финансијска потраживања	81,0	7,8	9,6	90,1	9,3	10,3	119,9	10,6	8,9
Ванбиланс	1.277,2	12,8	1,0	1.393,2	17,0	1,2	1.576,6	16,9	1,1
Издате гаранције	641,5	6,3	1,0	732,0	9,9	1,4	771,5	9,1	1,2
Непокривени акредитиви	0,8	0,0	0,5	0,9	0,0	0,7	26,1	0,5	1,9
Неопозиво одобрени, неискориштени кредити	634,2	6,5	1,0	660,0	7,1	1,1	778,7	7,3	0,9
Остале потенцијалне обавезе банке	0,7	0,0	0,9	0,3	0,0	0,6	0,3	0,0	0,4

*У складу са регулативом, ECL на дужничке хартије од вриједности евидентиран је кроз остали ук. резултат као ставка капитала.

Укупна изложеност банака на дан 31.12.2024. године износи 12,6 милијарди КМ и већа је за 1 милијарду КМ или 8,8% у односу на 2023. годину, од чега се 11 милијарди КМ односи на билансне изложености, а 1,6 милијарди КМ на ванбилансне изложености.

У овом извјештајном периоду дошло је до раста билансних изложености за 830,8 милиона КМ или 8% као и раста ванбилансних изложености за 183,4 милиона КМ или 13,2%, у односу на крај 2023. године. Највеће учешће у укупној финансијској имовини има финансијска имовина која се вреднује по амортизованом трошку која има раст од 990,1 милион КМ или 10,9% (кредити чине 66,3% и имају раст од 638,7 милиона КМ или 10,5%, док новчана средства чине 27,8% и имају раст од 218,7 милиона КМ или 8,4%, у односу на крај 2023. године).

Стопа ECL на укупну финансијску имовину износи 2,9% и мања је за 0,2 процентна поена у односу на крај 2023. године.

У следећој табели приказан је преглед билансних и ванбилансних изложености на нивоу банкарског сектора, разврстаних према нивоима кредитног ризика са припадајућим ECL и стопом покривености:

Табела 25: Укупна финансијска имовина према нивоима кредитног ризика									мил. КМ
ФИНАНСИЈСКА ИМОВИНА	2022.			2023.			2024.		
	Износ	ECL	Стопа покрив.	Износ	ECL	Стопа покрив.	Износ	ECL	Стопа покрив.
УКУПНО	11.153,5	325,7	2,9	11.568,8	356,5	3,1	12.582,9	366,4	2,9
Ниво кредитног ризика 1	10.222,6	76,5	0,7	10.501,4	84,6	0,8	11.473,6	85,5	0,7
Ниво кредитног ризика 2	700,1	76,9	11,0	826,3	88,5	10,7	833,0	84,4	10,1
Ниво кредитног ризика 3	230,8	172,2	74,6	241,0	183,4	76,1	276,4	196,6	71,1
Биланс	9.876,2	312,9	3,2	10.175,6	339,6	3,3	11.006,4	349,5	3,2
Ниво кредитног ризика 1	9.037,7	68,4	0,8	9.239,6	76,3	0,8	10.002,7	76,7	0,8
Ниво кредитног ризика 2	608,8	72,6	11,9	697,1	80,3	11,5	737,9	80,1	10,9
Ниво кредитног ризика 3	229,7	171,9	74,8	238,9	183,0	76,6	265,7	192,7	72,5
Ванбиланс	1.277,2	12,8	1,0	1.393,2	17,0	1,2	1.576,6	16,9	1,1
Ниво кредитног ризика 1	1.184,8	8,1	0,7	1.261,9	8,3	0,7	1.470,9	8,8	0,6
Ниво кредитног ризика 2	91,4	4,3	4,8	129,2	8,2	6,4	95,0	4,2	4,5
Ниво кредитног ризика 3	1,0	0,3	27,7	2,1	0,4	19,3	10,6	3,9	36,4

Билансне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 1 на дан 31.12.2024. године износе 10 милијарди КМ и чине 90,9% укупних билансних изложености. У односу на крај 2023. године веће су за 763,1 милион КМ или 8,3%.

Билансне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 2 на дан 31.12.2024. године износе 737,9 милиона КМ и чине 6,7% укупних билансних изложености. У односу на крај 2023. године веће су за 40,8 милиона КМ или 5,9%.

Билансне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 3 на дан 31.12.2024. године износе 265,7 милиона КМ и чине 2,4% укупних билансних изложености. У односу на крај 2023. године веће су за 26,8 милиона КМ или 11,2%.

Ванбилансне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 1 на дан 31.12.2024. године износе 1,5 милијарди КМ и чине 93,3% укупних ванбилансних изложености. Ванбилансне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 2 износе 95 милиона КМ или 6% укупних ванбилансних изложености, док је у ниво кредитног ризика 3 распоређено 10,6 милиона КМ или 0,7% укупних ванбилансних изложености.

За укупне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 1, ECL на дан 31.12.2024. године износи 85,5 милиона КМ и већи је за 0,9 милиона КМ или 1,1% у односу на крај 2023. године.

За укупне изложеност распоређене у ниво кредитног ризика 2, ECL на дан 31.12.2024. године износи 84,4 милиона КМ и мањи је за 4,1 милион КМ или 4,6% у односу на крај 2023. године.

За укупне изложености распоређене у ниво кредитног ризика 3, ECL на дан 31.12.2024. године износи 196,6 милиона КМ и већи је за 13,2 милиона КМ или 7,2% у односу на крај 2023. године.

Стопа покривености ECL-ом на укупном нивоу износи 2,9% и мања је за 0,2 процентна поена у односу на крај 2023. године. Покривеност ECL-ом за изложености распоређене у ниво кредитног ризика 1 износи 0,7% (мања је за 0,1 процентни поен у односу на крај 2023. године), покривеност за изложености распоређене у ниво кредитног ризика 2 износи 10,1% (мања је за 0,6 процентних поена у односу на крај 2023. године), а за изложености распоређене у ниво кредитног ризика 3 стопа покривености је 71,1% и мања је за 5 процентних поена у односу на крај 2023. године.

У следећој табели приказан је преглед кредита правним и физичким лицима према нивоу кредитног ризика и припадајући ECL:

Табела 26: Преглед кредита правним и физичким лицима према нивоу кред. ризика и припадајући ECL

мил. KM

Кредити	2022.			2023.			2024.		
	Износ	ECL	Стопа покр.	Износ	ECL	Стопа покр.	Износ	ECL	Стопа покр.
Укупно кредити	5.792,9	292,4	5,05	6.056,5	314,9	5,20	6.695,2	327,2	4,89
Правна лица	2.868,3	140,9	4,91	3.038,6	158,8	5,23	3.391,9	172,8	5,10
Становништво	2.924,6	151,5	5,18	3.017,9	156,1	5,17	3.303,3	154,3	4,67
Ниво кредитног ризика 1	4.978,4	63,6	1,3	5.143,1	68,4	1,3	5.714,0	69,7	1,2
Правна лица	2.423,1	32,0	1,3	2.481,7	32,8	1,3	2.762,6	32,9	1,2
Становништво	2.555,3	31,6	1,2	2.661,3	35,6	1,3	2.951,4	36,8	1,2
Ниво кредитног ризика 2	601,0	71,9	12,0	692,9	79,7	11,5	731,9	79,5	10,9
Правна лица	329,8	36,0	10,9	439,3	46,0	10,5	478,0	45,0	9,4
Становништво	271,2	35,8	13,2	253,7	33,7	13,3	253,9	34,5	13,6
Ниво кредитног ризика 3	213,5	156,9	73,5	220,5	166,8	75,6	249,3	178,0	71,4
Правна лица	115,3	72,9	63,2	117,6	80,1	68,1	151,3	95,0	62,8
Становништво	98,2	84,1	85,6	102,9	86,8	84,3	98,0	83,0	84,7

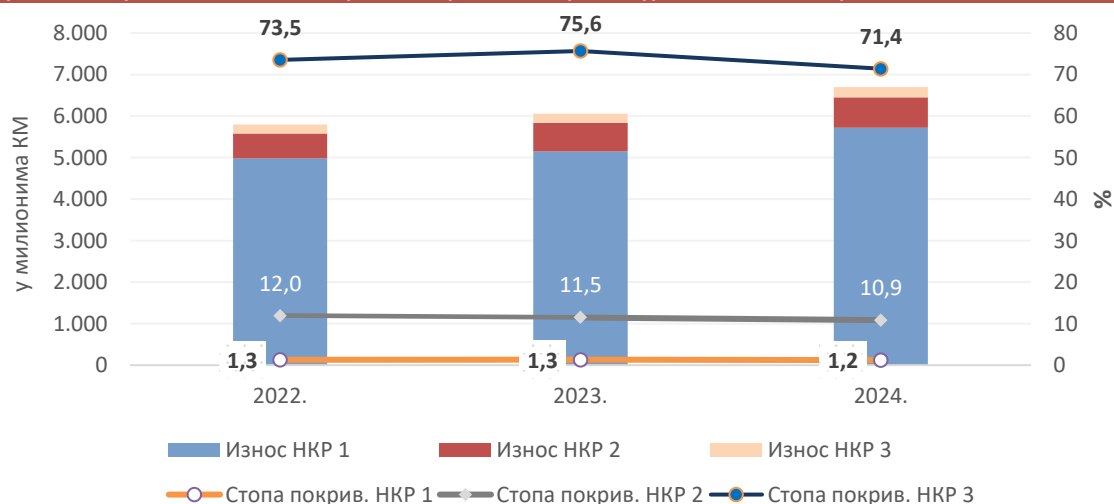
Кредити распоређени у ниво кредитног ризика 1 на дан 31.12.2024. године износе 5,7 милијарди KM и чине 85,4% укупног кредитног портфолија. У односу на крај 2023. године већи су за 570,9 милиона KM или 11,1%. Стопа покривености ECL за кредите распоређене у ниво кредитног ризика 1 износи 1,2% и мања је за 0,1 процентни поен (правна лица: 1,2% и мања су за 0,1 процентни поен и физичка лица: 1,2% и мања су за 0,1 процентни поен), све у односу на крај 2023. године.

Кредити распоређени у ниво кредитног ризика 2 на дан 31.12.2024. године износе 731,9 милиона KM и чине 10,9% укупног кредитног портфолија. У односу на крај 2023. године већи су за 39 милиона KM или 5,6%. Стопа покривености ECL за ниво кредитног ризика 2 износи 10,9% и мања је за 0,6 процентних поена (правна лица: 9,4% и мања је за 1,1 процентни поен, физичка лица: 13,6% и већа је за 0,3 процентних поена), све у односу на крај 2023. године.

Кредити распоређени у ниво кредитног ризика 3 (NPL) на дан 31.12.2024. године износе 249,3 милиона KM и чине 3,7% укупног кредитног портфолија. У односу на крај 2023. године већи су за 28,8 милиона KM или 13,1%. Стопа покривености ECL за ниво кредитног ризика 3 износи 71,4% и мања је за 4,2 процентна поена (правна лица: 62,8% и мања је за 5,3 процентна поена, а физичка лица: 84,7% и већа је за 0,4 процентна поена), све у односу на крај 2023. године.

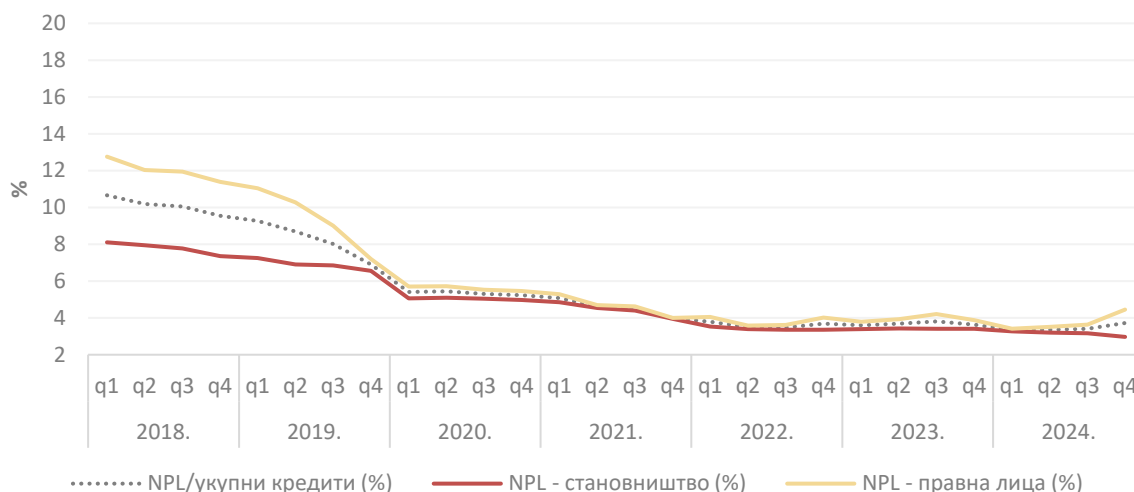
Од укупних кредита пласираних правним лицима који износе 3,4 милијарде KM, на NPL се односи 151,3 милиона KM или 4,5% (учешће NPL на крају 2023. године је 3,9%). Од укупних кредита физичким лицима који износе 3,3 милијарде KM, на NPL се односи 98 милиона KM или 3% (учешће NPL на крају 2023. године је 3,4%). На следећем графикону приказано је кретање кредита распоређених у три нивоа кредитног ризика са припадајућом стопом покривености, односно ECL, кроз три упоредна периода:

Графикон 27: Кредити по нивоима кредитног ризика са припадајућим стопама покривености

Кретање учешћа NPL-а у кредитима кроз више упоредних периода приказано је на сљедећем графикону:

Графикон 28: Учешће NPL-а у кредитима

У наредној табели приказани су показатељи кредитног ризика кроз три посљедња упоредна периода:

Табела 27: Показатељи кредитног ризика				%
ОПИС	2022.	2023.	2024.	
1. Стопа NPA	2,1	2,1	2,2	
2. Стопа покривености NPA са ECL	74,6	76,1	71,1	
3. Стопа покривености укупне aktive са ECL	2,9	3,1	2,9	
4. Стопа NPL	3,7	3,6	3,7	
5. Стопа покривености NPL са ECL	73,5	75,6	71,4	
6. Стопа покривености укупних кредита са ECL	5,0	5,2	4,9	
7. Нови NPL*/укупни приходујући бруто кредити	-0,2	0,1	0,4	
8. Тексашки коефицијент**	15,5	15,0	15,0	

* Износ раста/пада NPL на извјештајни датум у односу на упоредни период

**Неквалитетни бруто кредити/ билансни капитал и ECL за неквалитетне кредитне

НКР 1,2,3 - нивои кредитног ризика

NPL - неквалитетни бруто кредити (НКР 3)

ECL - Очекивани кредитни губитак

NPA- неквалитетна актива (НКР 3)

Укупни приходујући бруто кредити (НКР1+НКР2)

2.3.3. Девизна усклађеност финансијске aktive и пасиве

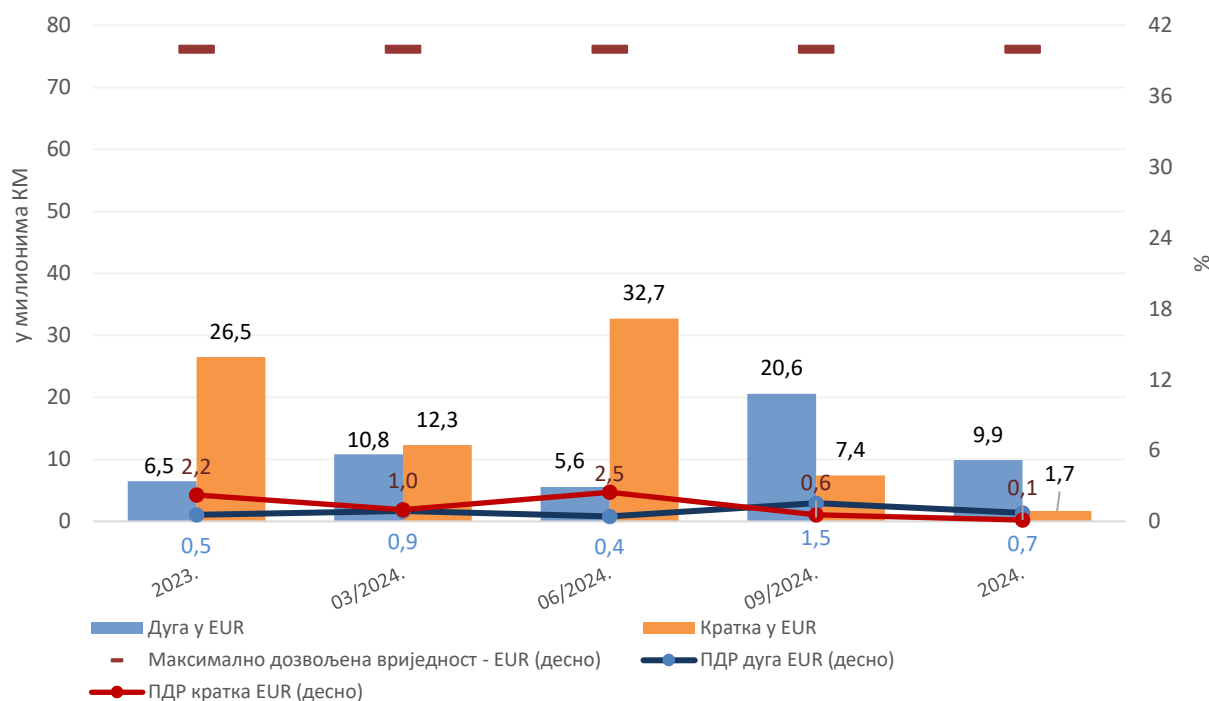
Девизни ризик представља изложеност банке могућем утицају промјена девизних курсева у зависности од висине и дужине трајања изложености и степена девизне усклађености финансијске aktive, пасиве и ванбиланса, односно од степена усклађености девизних новчаних токова.

Због могућности негативног утицаја промјена девизних курсева на финансијску позицију банке, прописани су минимални стандарди којих се банке морају придржавати у обављању девизних активности, доношењу и спровођењу програма, политика и процедура за праћење, контролу и управљање девизним ризиком. Разлика између ставки aktive и пасиве по појединим валутама је отворена индивидуална девизна позиција која може бити дуга или кратка, као и укупна позиција банке. Укупна девизна финансијска актива износи 4,5 милијарди КМ и за 55,6 милиона КМ или 1,2% је мања у односу на крај 2023. године. У структури девизне aktive најзначајнија ставка су пласирани кредити са уговореном девизном клаузулом који износе 2,8 милијарди КМ, а који су мањи за 93,8 милиона КМ или 3,2% у односу на крај 2023. године. Укупна девизна пасива износи 4,7 милијарди КМ и већа је за 99,6 милиона КМ или 2,2% у односу на крај 2023. године. У структури ових обавеза најзначајнија ставка су укупни девизни депозити који износе 2,5 милијарди КМ и већи су за 76,9 милиона КМ или 3,2%

у односу на крај 2023. године и депозити са девизном клаузулом који износе 2 милијарде КМ и већи су за 2,5 милиона КМ или 0,1%, у односу на крај 2023. године.

На нивоу банкарског сектора укупна дуга девизна позиција износи 12,8 милиона КМ и већа је за 6 милиона КМ или 88,7%, а укупна кратка позиција износи 0,8 милиона КМ и већа је за 23,4 милиона КМ или 96,7%, у односу на крај 2023. године. Валута EUR учествује са 95,7% у укупној финансијској активи, а 95,9% у укупним финансијским обавезама. Кретање девизне позиције у EUR-у приказано је на наредном графикону.

Графикон 29: Преглед дуге и кратке позиције за EUR

ПДР - показатељ девизног ризика

2.3.4. Управљање каматним ризиком

Одлуком о управљању каматним ризиком у банкарској књизи се, између осталог, регулише процес обрачуна процјене промјене економске вриједности банкарске књиге за сваку значајну валуту појединачно и за остале валуте укупно, нетирајући позиције имовине и обавеза са фиксном каматном стопом, промјенљивом каматном стопом и каматном стопом која се мијења на основу одлуке органа управљања банке, како би се добила укупна нето пондерисана позиција банкарске књиге која у апсолутном износу представља промјену економске вриједности банкарске књиге. Однос промјене економске вриједности банкарске књиге и регулаторног капитала не би требао да буде већи од 20%.

На нивоу банкарског сектора Републике Српске са стањем на дан 31.12.2024. године стопа промјене економске вриједности банкарске књиге и регулаторног капитала износи 11,2% и већа је за 0,9 процентних поена у односу на крај 2023. године, а како је приказано у сљедећој табели:

Табела 28: Нето пондерисана позиција банкарске књиге по валути

ОПИС	2022.	2023.	2024.	мил. КМ Индекс 2024./2023.
1. Нето понд. поз. банк. књиге (ФКС+ПКС+КСОУ)				
1.1. По валути КМ (дуга позиција)	52,6	82,6	110,2	133
1.2. По валути EUR (дуга позиција)	44,3	43,7	47,0	108
1.3. По осталим валутама (кратка позиција)	-1,8	-3,5	-2,3	-
2. Промјена ек. вриједности 1.1 + 1.2 + 1.3	95,2	122,7	155,0	126
3. Регулаторни капитал	1.089,3	1.188,3	1.386,8	117
ПРОМЈЕНА ЕКОН. ВР./РЕГ. КАПИТАЛ * 100 (%)	8,7	10,3	11,2	108

*ФКС-фиксна каматна стопа/ПКС-промјењива каматна стопа/КСОУ - каматна стопа која се мијења на основу одлуке органа управљања банке

Посматрајући појединачне банке коефицијент промјене економске вриједности се кретао у распону од 5,7% до 17,1%.

2.3.5. Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе

Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе рачунају се на новоодобрене кредите, односно примљене депозите у извјештајном периоду. Ефективна каматна стопа је тржишна цијена банкарских производа, односно услуга.

Табела 29: Просјечне пондерисане каматне стопе на кредите

%

О П И С	2023.				2024.			
	Банке Републике Српске		Јед. банака ФБиХ		Банке Републике Српске		Јед. банака ФБиХ	
	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС
Понд. кам. стопе на кратк. кредите	4,73	5,61	1,95	2,14	5,07	5,92	2,21	2,47
Кредити влади и влад. инст.	7,62	7,91			5,25	5,74		
Привреди	4,40	5,11	1,91	2,07	4,77	5,44	2,17	2,38
Кредити банкама и другим фин. инст.	3,44	3,85			4,06	4,54		
Становништву	9,20	12,45	8,26	15,48	9,26	13,10	7,32	12,81
Остали кредити	7,44	10,87	7,75	9,08	5,37	5,69	3,88	4,56
Понд. кам. стопе на дуг. кредите	6,14	7,32	5,02	6,05	5,96	6,98	5,12	7,17
Кредити влади и влад. инст.	6,40	6,66	6,17	6,53	5,91	6,10	4,58	4,69
Привреди	6,08	7,03	4,42	4,75	5,87	6,32	4,47	4,26
Кредити банкама и другим фин. инст.	4,68	5,14			4,94	5,40	4,00	4,13
Становништву	6,28	7,81	5,16	6,37	6,06	7,63	5,50	8,87
Стамбени кредити	4,20	4,85	3,62	4,10	4,12	4,84	3,88	4,40
Остали кредити	5,77	6,13	5,20	5,55	5,42	5,88	5,04	5,35
Понд. кам. стопе на укупне кредите	5,84	6,95	3,60	4,25	5,77	6,75	3,96	5,28

НКС = номиналне каматне стопе; ЕКС = ефективне каматне стопе

Просјечна пондерисана номинална каматна стопа на укупне кредите банака из Републике Српске закључно са 31.12.2024. годину износи 5,77% и мања је за 0,07 процентних поена, а укупна просјечна ефективна каматна стопа износи 6,75% и мања је за 0,2 процентна поена у односу на 2023. годину.

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на укупне кредите у посматраном периоду код јединица банака из ФБиХ које послују у Републици Српској је 5,28% и већа је за 1,03 процентна поена у односу на 2023. годину. Јединице банака из ФБиХ које послују у Републици Српској имају просјечну пондерисану ефективну каматну стопу нижу за 1,47 процентних поена у односу на просјечну пондерисану ефективну каматну стопу на укупне кредите банака из Републике Српске.

Просјечне пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе за 2023. и 2024. годину израчунате су на основу мјесечних извјештаја које достављају банке из Републике Српске и пословне јединице банака из ФБиХ, а које послују у Републици Српској.

Просјечне пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе по ороченим депозитима за 2024. годину израчунате на основу мјесечних извјештаја, за банкарски сектор Републике Српске и за пословне јединице банака из ФБиХ које послују у Републици Српској, виде се из сљедеће табеле:

Табела 30: Просјечне пондерисане каматне стопе на депозите

%

О П И С	2023.				2024.			
	Банке Републике Српске		Јед. банака ФБиХ		Банке Републике Српске		Јед. банака ФБиХ	
	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС
Понд. каматне стопе на кратк. депозите	1,66	1,65	0,34	0,35	2,04	2,04	1,45	1,47
Понд. каматне стопе на дугор. депозите	2,33	2,33	1,61	1,61	2,58	2,57	1,38	1,39
Понд. кам. стопе на укупне депозите	2,21	2,21	1,09	1,10	2,40	2,39	1,40	1,41

НКС = номиналне каматне стопе; ЕКС = ефективне каматне стопе

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на укупне депозите банака са сједиштем у Републици Српској је 2,39% и већа је за 0,18 процентних поена у односу на 2023. годину.

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на укупне депозите јединица банака из ФБиХ је 1,41% и већа је за 0,31 процентни поен у односу на 2023. годину.

Код организационих јединица банака из ФБиХ, просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на укупне депозите мања је од исте код банака са сједиштем у Републици Српској за 0,98 процентних поена.

Разлика између просјечне пондерисане ефективне каматне стопе на укупне кредите (6,75%) и просјечне пондерисане ефективне каматне стопе на укупне депозите (2,39%) код банака из Републике Српске износи 4,36 процентних поена и мања је за 0,38 процентних поена у односу на 2023. годину. Разлика између просјечне пондерисане ефективне каматне стопе на укупне кредите (5,28%) и просјечне пондерисане ефективне каматне стопе на укупне депозите (1,41%) код јединица банака из ФБиХ је 3,87 процентних поена и већа је за 0,72 процентна поена у односу на 2023. годину.

Табела 31: Просјечне пондерисане каматне стопе на прекорачења и депозите по виђењу

%

О П И С	2023.				2024.			
	Банке Републике Српске		Јед. банака ФБиХ		Банке Републике Српске		Јед. банака ФБиХ	
	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС
Пондерисане каматне стопе на кредите (прекорачења по рачунима)								
укупно правна лица и становништво	7,41	8,25	6,13	6,39	7,68	8,56	6,06	6,35
прекорачења по рачун. становништва	13,04	15,00	13,70	14,34	13,39	15,74	13,57	14,18
Понд. кам. стопе на депозите по виђењу								
укупно правна лица и становништво	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
становништво	0,01	0,01	0,02	0,02	0,00	0,00	0,02	0,02

НКС = номиналне каматне стопе; ЕКС = ефективне каматне стопе

3. КАПИТАЛ И АДЕКВАТНОСТ КАПИТАЛА

На дан 31.12.2024. године стопе капитала банкарског сектора Републике Српске су биле значајно изнад прописаних минимума.

Структуру капитала банкарског сектора са стањем на дан 31.12.2022; 31.12.2023. и 31.12.2024. године дајемо у сљедећој табели:

Табела 32: Структура капитала				мил. КМ
ОПИС	2022.	2023.	2024.	Индекс 2024./2023.
РЕГУЛАТОРНИ КАПИТАЛ	1.089,3	1.188,3	1.386,8	117
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	1.043,4	1.130,0	1.309,9	116
РЕДОВНИ ОСНОВНИ КАПИТАЛ	1.037,4	1.124,0	1.303,9	116
Ставке редовног основног капитала	1.082,6	1.168,5	1.325,0	113
У цјелости уплаћени инструменти капитала	693,4	695,6	700,6	101
Емисиона премија на акције	17,3	17,3	17,3	100
Задржана добит или губитак протеклих година	194,8	270,7	373,8	138
Призната добит или губитак текуће године	50,3	64,7	100,0	154
Остали укупни резултат	-8,7	-17,3	-9,9	-
Остале резерве	135,6	137,4	143,3	104
(-) Одбитне ставке од редовног основног капитала	-45,2	-44,4	-21,2	-
(-) Нематеријала имовина	-24,8	-24,5	-13,4	-
(-) Одложена пореска имовина	-6,6	-7,4	-6,5	-
(-) Остали одбици од редовног основног капитала	-13,8	-12,5	-1,2	-
ДОДАТНИ ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6,0	6,0	6,0	100
Инструменти капитала и рачуни емисионе премије који се признају као додатни основни капитал	6,0	6,0	6,0	100
(-) Одбици од додатног основног капитала	0,0	0,0	0,0	-
ДОПУНСКИ КАПИТАЛ	45,9	58,3	77,0	132
Инструменти капитала и рачуни емисионе премије који се признају као допунски капитал	45,9	58,3	77,0	132
Инструменти подређених друштава који су признати у допунском капиталу	0,0	0,0	0,0	-
Опште исправке вриједности	0,0	0,0	0,0	-
(-) Одбици од допунског капитала	0,0	0,0	0,0	-

Регулаторни капитал банкарског сектора Републике Српске са стањем на дан 31.12.2024. године износи 1.386,8 милиона КМ и већи је за 198,5 милиона КМ или за 17% у односу на крај 2023. године.

Основни капитал износи 1.309,9 милиона КМ и већи је за 179,9 милиона КМ или 16%, а састоји се од редовног основног капитала у износу од 1.303,9 милиона КМ (већи је за 179,9 милиона КМ у односу на крај 2023. године) и додатног основног капитала у износу од 6 милиона КМ (на истом нивоу у односу на крај 2023. године).

На раст редовног основног капитала утицао је пораст позиције задржане добити претходних година за 103,1 милион КМ или 38%, позиције признате добити текуће године за 35,3 милиона КМ или 54%, позиције остали укупни резултат за 7,4 милиона КМ, позиције осталих резерви за 5,9 милиона КМ, позиције у цијелости уплаћени инструменти капитала у износу од 5 милиона КМ, као и смањење позиције одбитне ставке од капитала за 23,2 милиона КМ, све у односу на крај 2023. године.

Допунски капитал износи 77,0 милиона КМ и већи је за 18,7 милиона КМ или 32% у односу на крај 2023. године (повећање субординисаног дуга код једне банке).

3.1. Адекватност капитала

Врло важни показатељи снаге капитала су показатељи адекватности капитала на основу којих се у континуитету врши оцјена квалитета регулаторног, основног и редовног основног капитала сходно Закону о банкама Републике Српске и подзаконским актима, а који представљају појединачан

однос редовног основног капитала, основног капитала, регулаторног капитала и укупног износа изложености ризику.

Укупан износ изложености ризику представља збир изложености пондерисане ризику за кредитни ризик, тржишни ризик (ризик позиције, девизни и робни ризик), оперативни ризик, ризик намирења/слободне испоруке и ризик повезан с великим изложеностима које произилазе из ставки у књизи трговања.

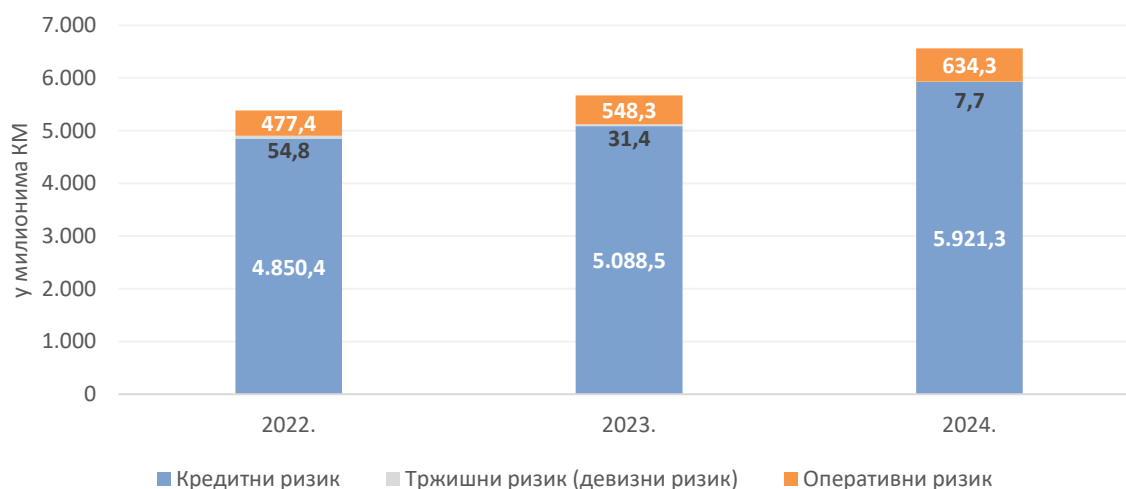
Укупна изложеност ризику банкарског сектора Републике Српске са стањем на дан 31.12.2024. године износи 6,6 милијарди КМ и већа је за 895,2 милиона КМ или 16% у односу на крај 2023. године.

Укупан износ изложености кредитном ризику је већи за 832,8 милиона КМ или 16% у односу на крај 2023. године, а што је посљедица значајним дијелом примјене подзаконског акта којим је пооштрен регулаторни третман за ненамјенске и замјенске кредите физичким лицима чији је преостали рок до доспијећа дужи од 5 година.

Укупан износ изложености тржишном (девизном) ризику је мањи је за 23,7 милиона КМ или 75% у односу на крај 2023. године.

Укупан износ изложености оперативном ризику је већа за 86 милиона КМ или 16% у односу на крај 2023. године и износи 634,3 милиона КМ.

Графикон 30: Укупна изложеност банкарског сектора ризику

Претходни графикон показује кретање износа изложености кредитном, тржишном и оперативном ризику кроз три посљедња упоредна периода.

Показатељи адекватности капитала са стањем на дан 31.12.2024. године приказани су у сљедећој табели:

Табела 33: Показатељи адекватности капитала				мил. КМ и %
ОПИС	2022.	2023.	2024.	Индекс 2024./2023.
Укупан износ изложености ризику	5.382,6	5.668,2	6.563,4	116
Регулаторни капитал	1.089,3	1.188,3	1.386,8	117
Вишак (+) / мањак (-) регулаторног капитала	443,3	508,3	598,8	118
Стопа регулаторног капитала (мин. 12%)	20,2%	21,0%	21,1%	101
Основни капитал	1.043,4	1.130,0	1.309,9	116
Вишак (+) / мањак (-) основног капитала	559,4	620,0	718,9	116
Стопа основног капитала (мин. 9%)	19,4%	19,9%	20,0%	100
Редовни основни капитал	1.037,4	1.124,0	1.303,9	116
Вишак (+) / мањак (-) редовног основног капитала	674,4	741,0	860,9	116
Стопа редовног основног капитала (мин. 6,75%)	19,3%	19,8%	19,9%	100

Стопа регулаторног капитала износи 21,1% и већа је за 0,1 процентни поен у односу на крај 2023. године (минимално прописана стопа је 12%), стопа основног капитала је 20,0% и већа је за 0,1 процентни поен (минимално прописана стопа је 9%) и стопа редовног основног капитала је 19,9% и већа је за 0,1 процентни поен у односу на крај 2023. године (минимално прописана стопа је 6,75%).

3.2. Финансијска полуга

Стопа финансијске полуге је још једна мјера адекватности капитала која је дефинисана Одлуком о израчунавању капитала банака и представља однос основног капитала и мјере укупне изложености банке на задњи дан извјештајног периода (минимално прописана стопа је 6%).

Стопа финансијске полуге банкарског сектора са стањем на дан 31.12.2024. године износи 11,5%, како је дато у сљедећем прегледу:

Табела 34: Стопа финансијске полуге				мил. КМ
ОПИС	2022.	2023.	2024.	Индекс 2024./2023.
1. Ставке ванбиланса са фактором конверзије	440,2	474,6	537,7	113
10%	12,8	13,3	16,3	122
20%	138,0	151,6	172,4	114
50%	285,1	308,6	348,8	113
100%	4,3	1,1	0,2	20
2. Остала имовина	9.757,2	10.030,6	10.855,8	108
3. (-) Износ одбитних ставки активе – основни капитал	-42,4	-42,9	-19,9	46
4. Изложености стопе финансијске полуге (1+2+3)	10.154,9	10.462,2	11.373,5	109
5. Основни капитал	1.043,4	1.130,0	1.309,9	116
6. Стопа финансијске полуге (5/4)	10,3%	10,8%	11,5%	107

Стопа финансијске полуге на нивоу банкарског сектора Републике Српске је већа за 0,7 процентних поена у односу на крај 2023. године. Уколико посматрамо појединачне банке стопа финансијске полуге креће се у распону од 8,2% до 15,3%.

4. ЛИКВИДНОСТ

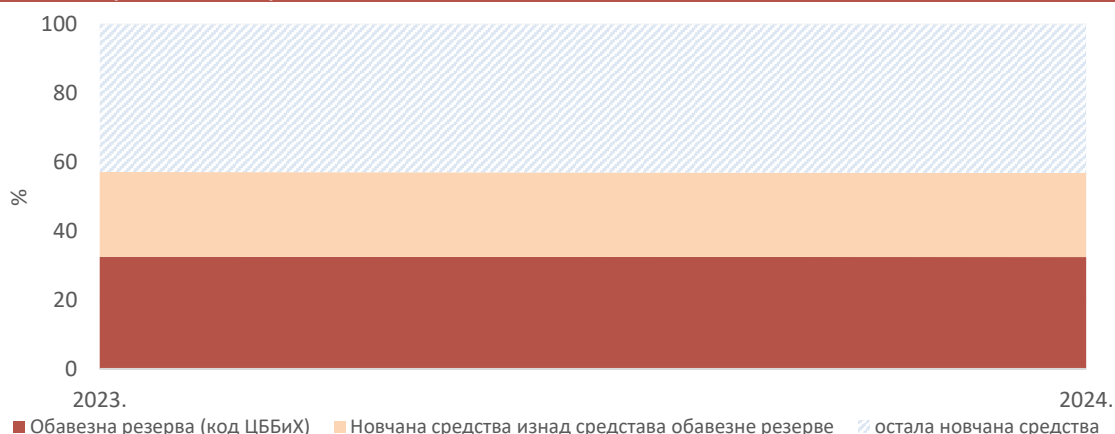
Одржавање ликвидности и управљање ризиком ликвидности је веома сложен и важан сегмент пословања сваке банке и банкарског сектора у цјелини.

На дан 31.12.2024. године укупна новчана средства и ХоВ (4,1 милијарду КМ) имају значајно учешће од 36,5% у укупној бруто активи.

Новчана средства на рачуну резерви код ЦБ БиХ са стањем на дан 31.12.2024. године износе 1,6 милијарди КМ или 56,9% укупних новчаних средстава и већа су за 103,9 милиона КМ или 7% у односу на крај 2023. године. Средства изнад обавезне резерве на рачуну резерви код ЦБ БиХ износе 671,9 милиона КМ или 42,9% укупних новчаних средстава на рачуну резерви, док средства обавезне резерве износе 895,6 милиона КМ или 57,1% укупних новчаних средстава на рачуну резерви код ЦБ БиХ (са 31.12.2023. године новчана средства рачуна резерви код ЦБ БиХ изнад средстава обавезне резерве износила су 630 милиона КМ или 43% укупних новчаних средстава на рачуну резерви код ЦБ БиХ, а средства обавезне резерве износила су 833,7 милиона КМ или 57% укупних новчаних средстава на рачуну резерви код ЦБ БиХ).

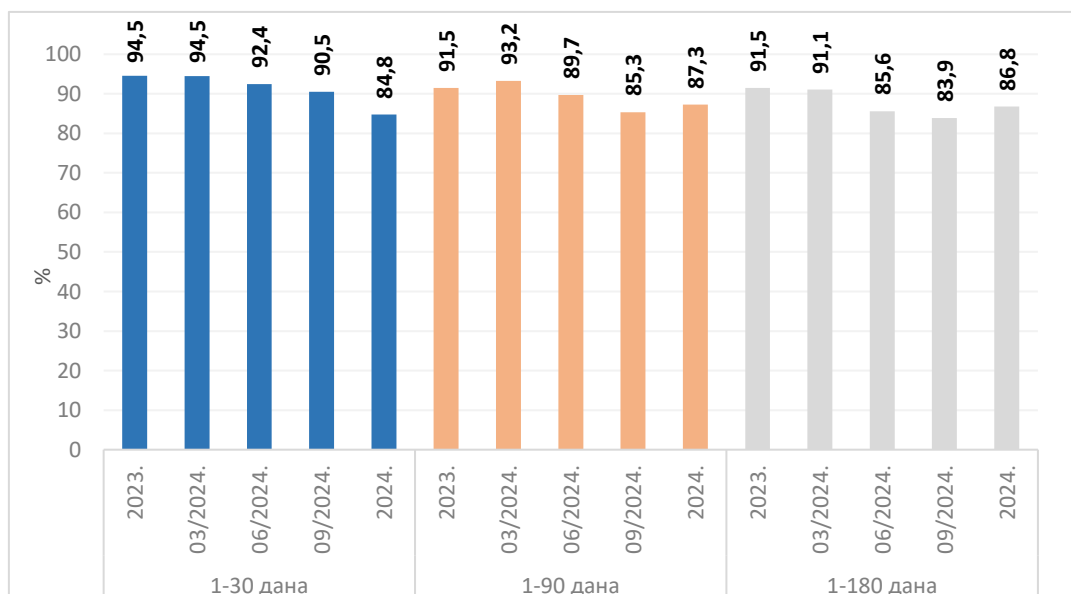
Наредним графиком приказано је кретање укупних новчаних средстава кроз два упоредна периода.

Графикон 31: Укупна новчана средства банака

Рочна усклађеност финансијске aktive и финансијске пасиве мјерена по преосталом року доспијећа за временски период 1-30 дана, 1-90 дана и 1-180 дана на збирном нивоу за банкарски сектор приказана је на сљедећем графикону:

Графикон 32: Рочна усклађеност финансијске aktive и пасиве мјерена по преосталом року доспијећа

Од 31.12.2022. године, односно од почетка примјене захтјева за одржавање стабилних извора финансирања, престаје да важи захтјев за испуњавање рочне усклађености.

За преостали рок 1-30 дана рочна усклађеност износи 84,8%, мања је у односу на крај 2023. године за 9,7 процентних поена.

За преостали рок 1-90 дана рочна усклађеност износи 87,3%, мања је у односу на крај 2023. године за 4,2 процентна поена.

За преостали рок 1-180 дана рочна усклађеност износи 86,8%, мања је у односу на крај 2023. године за 4,7 процентних поена.

Табела 35: Рочна структура депозита по преосталом доспијећу							мил. КМ	
Депозити	2022.		2023.		2024.		Индекс 2023./2022.	Индекс 2024./2023.
	Износ	%	Износ	%	Износ	%		
1 - 7 дана	5.298,9	69,8	4.309,9	55,7	4.783,0	57,3	81	111
8 - 15 дана	22,2	0,3	69,7	0,9	85,0	1,0	314	122
16 - 30 дана	68,9	0,9	100,5	1,3	149,6	1,8	146	149
31 - 90 дана	384,5	5,1	452,5	5,8	451,0	5,4	118	100
91 - 180 дана	331,3	4,4	511,4	6,6	643,0	7,7	154	126
181 - 365 дана	557,9	7,3	987,4	12,8	1.033,1	12,4	177	105
1. Укупно краткорочни	6.663,7	87,7	6.431,5	83,1	7.144,6	85,5	97	111
од 1 до 5 година	922,5	12,1	1.299,1	16,8	1.197,7	14,3	141	92
Преко 5 година	9,0	0,1	9,5	0,1	11,9	0,1	105	125
2. Укупно дугорочни	931,5	12,3	1.308,6	16,9	1.209,6	14,5	140	92
Укупно (I + II)	7.595,2	100	7.740,1	100	8.354,2	100	102	108

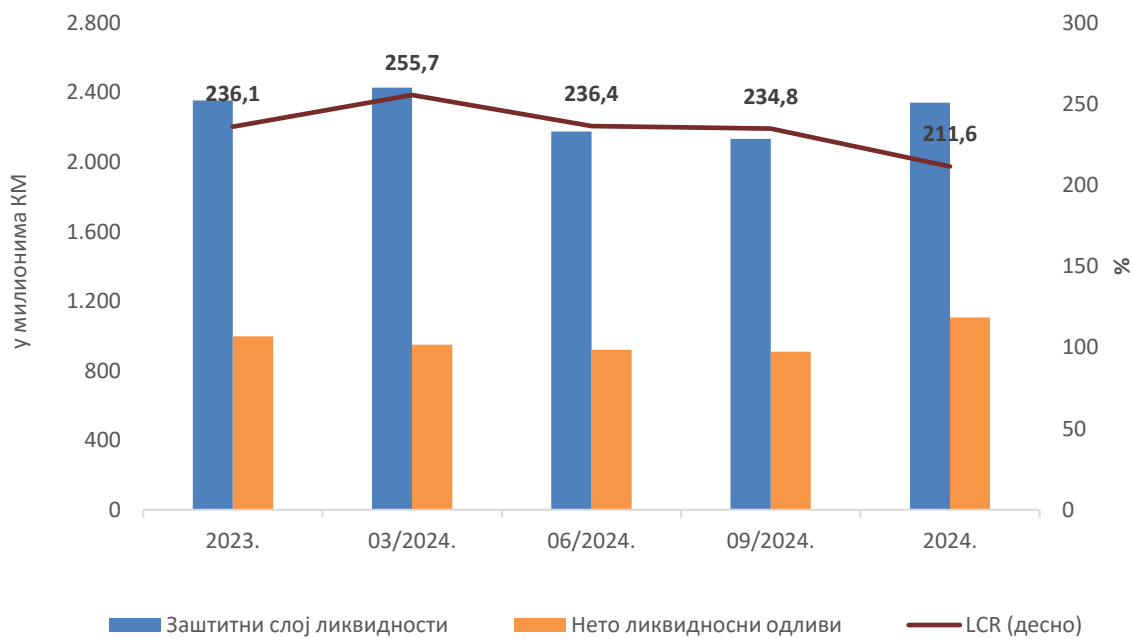
Рочна структура извора представља основ за рочну структуру пласмана, те се планирање извора и укупне ликвидносне позиције сваке банке мора ускладити са планираном кредитном политиком.

У овом извјештајном периоду дошло је до пада дугорочних депозита за 8%, док су краткорочни депозити расли за 11%. Највеће учешће од 57,3% у укупним депозитима имају депозити са преосталим роком до доспијећа од 1-7 дана и повећали су за 473,1 милион КМ или 11%. Дугорочни депозити са преосталим роком од 1 до 5 година су сљедећи по величини и учествују са 14,3% у укупним депозитима и биљеже пад од 101,4 милиона КМ или 8% у односу на крај 2023. године.

С циљем обезбјеђења краткорочне отпорности банака на ризик ликвидности, банке су дужне обезбиједити одговарајући ниво заштитног слоја ликвидности, како би задовољиле потребе за ликвидношћу за сценарио стреса ликвидности од 30 календарских дана. LCR представља однос између нивоа заштитног слоја ликвидности и укупних нето ликвидносних одлива током периода стреса у трајању од 30 календарских дана (прописани минимум је 100%).

Све банке у Републици Српској имају LCR изнад прописаног минимума, а на дан 31.12.2024. године LCR на нивоу банкарског сектора износи 211,6% и мањи је (за 24,5 процентних поена) у односу на крај 2023. године. Ако посматрамо појединачно по банкама LCR се креће у распону од 116,7% до 457,0%. Кретање елемената за израчунавање коефицијента покрића ликвидности и стопе LCR на нивоу банкарског сектора приказан је у сљедећем графикану:

Графикон 33: Коефицијент покрића ликвидности - LCR

На дан 31.12.2024. године заштитни слој ликвидности је мањи за 0,5% у односу на крај 2023. године. Највеће учешће у структури заштитног слоја ликвидности има имовина регионалних влада и локалних власти од 48,2% и мања је за 2% у односу на крај 2023. године. Средства изнад обавезне резерве на рачуну резерви код ЦБ БиХ имају учешће од 28,6% и већа су за 7%, кованице и новчанице чине 17,7% заштитног слоја ликвидности и веће су за 6% и имовина централне владе чини 5,5% заштитног слоја ликвидности и мања је за 31% у односу на крај 2023. године.

Структура заштитног слоја ликвидности и кретање кроз три упоредна периода приказана је у сљедећој табели:

Табела 36: Заштитни слој ликвидности				мил. КМ	
ОПИС	2022.	2023.	2024.	Индекс 2023./2022.	Индекс 2024./2023.
Ликвидна имовина нивоа 1	2.531,3	2.354,6	2.342,0	93	99
Кованице и новчанице	350,2	390,3	415,4	111	106
Резерве Централне банке које се могу повући	1.012,3	628,8	670,7	62	107
Имовина централне банке	0,0	0,0	0,0	-	-
Имовина централне владе	202,4	185,3	127,4	92	69
Имовина регионалних влада и локалних власти	966,4	1.150,2	1.128,5	119	98
Ликвидна имовина нивоа 2	0,0	0,0	0,0	-	-
Ликвидна имовина нивоа 2а	0,0	0,0	0,0	-	-
Ликвидна имовина нивоа 2б	0,0	0,0	0,0	-	-
Укупно	2.531,3	2.354,6	2.342,0	93	99

Нето ликвидни одливи су већи за 109,8 милиона КМ или 11% (повећање укупних одлива за 282,6 милиона КМ или 16% и повећање прилива на које се примјењује горња граница од 75% одлива за 172,9 милиона КМ или 23%) у односу на крај 2023. године.

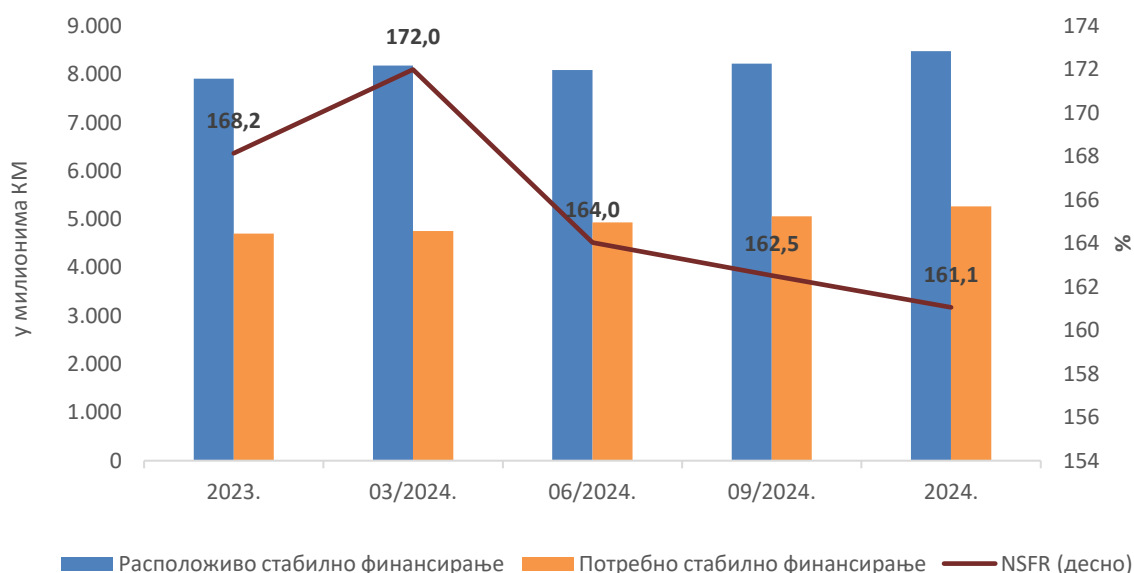
Табела 37: Нето ликвидносни одливи				мил. КМ	
ОПИС	2022.	2023.	2024.	Индекс 2023./2022.	Индекс 2024./2023.
Укупни одливи	1.787,9	1.763,0	2.045,6	99	116
Приливи на које се примјењује горња граница од 75% одлива	643,9	765,9	938,8	119	123
Нето ликвидносни одливи (1-2)	1.144,0	997,1	1.106,9	87	111

Коефицијент нето стабилних извора финансирања - NSFR представља однос између расположивог износа стабилног финансирања и потребног износа стабилног финансирања (прописани минимум је 100%). Наиме, банке су дужне обезбиједити одговарајуће финансирање дугорочне имовине банке стабилним изворима финансирања, односно одговарајућим ставкама обавеза и капитала у уобичајеним и стресним условима.

Све банке у Републици Српској имају NSFR изнад прописаног минимума, односно на дан 31.12.2024. године NSFR на нивоу банкарског сектора износи 161,1%. Ако посматрамо појединачно по банкама NSFR се креће у распону од 150,1% до 186%.

Кретање елемената за израчунавање коефицијента нето стабилних извора финансирања и стопе NSFR на нивоу банкарског сектора приказан је у сљедећем графикону:

Графикон 34: Коефицијент нето стабилних извора финансирања - NSFR

*Банке су биле у обавези да од 31.12.2021. године достављају Агенцији Извјештај о NSFR-у, а од 31.12.2022. године и да поштују ограничење дефинисано подзаконским актом који регулише предметну област (прописани минимум је 100%).

Сходно подзаконском акту Агенције, банке су дужне да поред обезбјеђења стабилних, диверзификованих извора средстава, адекватне организације управљања ликвидношћу, јасних пословних политика, имају и планове за ванредне, односно непредвиђене случајеве са тестирањем могућих стресних ситуација.

Табела 38: Показатељи ликвидности				(у %)
ОПИС	2022.	2023.	2024.	
Ликвидна средства*/нето актива	27,4	25,7	25,8	
Ликвидна средства*/краткорочне финансијске обавезе	38,7	38,7	37,7	
Краткорочне финансијске обавезе/укупне финансијске обавезе	80,9	76,7	79,5	
Кредити/(депозити и узети кредити)	69,8	71,6	74,2	
Кредити/(депозити и узети кредити и субординисани дугови)	69,4	71,0	73,4	

*Ликвидна средства у ужем смислу: готовина и депозити и друга финансијска средства са преосталим роком доспијећа мањим од три мјесеца, искључујући међубанкарске депозите

5. ПЛАТНИ ПРОМЕТ

Законом о унутрашњем платном промету („Службени гласник Републике Српске“ број 52/12, 92/12, 58/19, 38/22 и 63/24) и Законом о девизном пословању („Службени гласник Републике Српске“ број 96/03, 23/06, 92/09, 20/14 и 20/18) прописано је да надзор над провођењем наведених закона у банкама, поред осталих контролних органа, у оквиру своје надлежности врши Агенција.

У платни промет Републике Српске укључене су све банке Републике Српске и банке из Федерације БиХ, путем организационих дијелова који послују у Републици Српској, а исте су на дан 31.12.2024. године имале отворено укупно 135.581 рачун у КМ (главни рачуни, рачуни за редовно пословање, рачуни организационих дијелова, рачуни за посебне намјене, рачуни јавних прихода и рачуни без ознаке врсте рачуна) правних лица и предузетника, што је за 6,3% више у односу на 31.12.2023. године и 35.541 девизни рачун правних лица и предузетника (9% више у односу на 31.12.2023. године). Нерезиденти (правна лица) су имали укупно 98 рачуна у КМ и 123 девизна рачуна. Од горе наведеног броја отворених рачуна правних лица и предузетника, укупно је било блокираних 42.044 рачуна у КМ (1,1% више у односу на 31.12.2023. године) и 8.839 девизних рачуна (1,6% више у односу на 31.12.2023. године).

Банке су на дан 31.12.2024. године имале отворених укупно 1.055.329 рачуна физичких лица у КМ (текући/трансакциони рачуни и др.), што је за 3,1% рачуна мање у односу на 31.12.2023. године и 259.520 девизних рачуна физичких лица, односно 9,9% мање у односу на 31.12.2023. године.

На дан 31.12.2024. године укупан број неактивних/блокираних рачуна физичких лица, износио је 173.462 рачуна (1,3% мање у односу на 31.12.2023. године).

Такође, на дан 31.12.2024. године у банкама је било укупно 2.730 корисника сефова (11 корисника сефова више у односу на 31.12.2023. године).

Сходно Закону о унутрашњем платном промету, учесници у платном промету (правна лица, предузетници и физичка лица), код банака могу имати један или више отворених рачуна.

У 2024. години, укупан обим платног промета (унутрашњи и девизни платни промет) остварен у банкама са сједиштем у Републици Српској износио је 122,2 милијарде КМ (противвриједност у КМ), што је за 9,3% више у односу на 2023. годину.

На основу достављених извјештаја банака са сједиштем у Републици Српској о трансакцијама унутрашњег и девизног платног промета, као и трансакцијама у обављању мјењачких послова, дају се табеларни прегледи броја и вриједности извршених трансакција у 2024. години:

Табела 39: Унутрашњи платни промет

Период	Готовинске платне трансакције		Безготовинске платне трансакције				Укупно	
			Унутарбанкарске платне трансакције		Међубанкарске платне трансакције			
	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)
01/2024	1.502.714	1.363,3	2.899.541	3.092,6	1.438.898	2.859,2	5.841.153	7.315,1
02/2024	1.564.111	1.338,7	3.003.227	3.636,0	1.558.206	3.306,4	6.125.544	8.281,1
03/2024	1.641.476	1.457,4	3.214.731	4.194,2	1.594.955	3.446,4	6.451.162	9.098,0
04/2024	1.735.686	1.691,2	3.409.670	4.381,8	1.637.242	3.743,7	6.782.598	9.816,7
05/2024	1.550.101	1.524,0	3.086.591	3.790,5	1.582.567	3.821,4	6.219.259	9.135,9
06/2024	1.585.221	1.456,4	3.179.496	3.991,9	1.592.545	3.920,6	6.357.262	9.368,9
07/2024	1.701.475	1.802,1	3.469.990	3.933,4	1.771.728	3.651,5	6.943.193	9.387,0
08/2024	1.612.663	1.813,8	3.324.342	3.697,3	1.649.307	3.504,5	6.586.312	9.015,6
09/2024	1.562.091	1.572,3	3.224.354	3.814,1	1.626.442	3.509,8	6.412.887	8.896,2
10/2024	1.638.515	1.686,0	3.433.559	4.192,7	1.750.292	4.171,6	6.822.366	10.050,3
11/2024	1.525.154	1.493,4	3.257.276	3.708,5	1.652.993	3.210,7	6.435.423	8.412,6
12/2024	1.618.731	1.655,1	3.481.474	4.740,9	1.789.904	4.197,7	6.890.109	10.593,7
УКУПНО	19.237.938	18.853,7	38.984.251	47.173,9	19.645.079	43.343,5	77.867.268	109.371,1

Укупан број обављених готовинских платних трансакција у 2024. години износио је 19,2 милиона трансакција, укупне вриједности 18,9 милијарди КМ. У односу на 2023. годину, број извршених готовинских платних трансакција је мањи за 1,5%, док је вриједност готовинских платних трансакција већа за 1,6%.

Укупан број обављених унутарбанкарских платних трансакција у 2024. години износио је 39 милиона трансакција, укупне вриједности 47,2 милијарде КМ. У односу на 2023. годину, број извршених безготовинских унутарбанкарских платних трансакција већи је за 13,9% док је вриједност трансакција већа за 12,9%.

У међубанкарском платном промету извршено је укупно 19,6 милиона платних трансакција, чија је укупна вриједност износила 43,3 милијарде КМ. У односу на 2023. годину број извршених безготовинских међубанкарских платних трансакција већи је за 7,9%, док је вриједност трансакција већа за 12,6%.

Табела 40: Девизни платни промет (противвриједност у КМ)

Период	Одлив		Прилив		Укупно	
	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)
1	2	3	4	5	6=2+4	7=3+5
01.01 - 31.12.2024.	224.897	6.492,6	613.050	6.385,4	837.947	12.878,0

Укупна вриједност обављених трансакција (одлив/плаћање) према иностранству у 2024. години износила је 6,5 милијарди КМ (противвриједност у КМ), што је за 7,8% мање у односу на 2023. годину, док је укупна вриједност обављених трансакција (прилив/наплата) из иностранства износила 6,4 милијарде КМ (противвриједност у КМ), што је за 8,4% више у односу на 2023. годину. Од укупне вриједности извршених платних трансакција, учешће прилива средстава из иностранства износи 49,6%, док се на учешће одлива средстава према иностранству односи 50,4%.

Табела 41: Мјењачки послови банака (противвриједност у КМ)

Период 01.01-31.12.2024.	Откуп		Продаја	
	Број трансакција	Износ (у мил. КМ)	Број трансакција	Број трансакција
EUR	727.965	1.080,5	114.516	533,3
Остале валуте	106.406	111,3	51.712	71,0
УКУПНО	834.371	1.191,8	166.228	604,3

Укупна вриједност обављених мјењачких послова откупа валуте (противвриједност у КМ) у банкама у 2024. години износила је 1,2 милијарде КМ, што је за 7% мање у односу на 2023. годину, док је укупна вриједност продате валуте (противвриједност у КМ) износила 604,3 милиона КМ, што је за 12,2% више у односу на 2023. годину.

Поред извјештаја о извршеним мјењачким пословима банака, достављени су и извјештаји о извршеним мјењачким пословима овлашћених мјењача са којима банке имају закључене уговоре о обављању мјењачких послова. Овлашћени мјењачи су у 2024. години извршили откуп валуте (противвриједност КМ) у укупном износу од 4,04 милијарде КМ, што је за 15,4% више у односу на 2023. годину, док је укупна вриједност продате валуте (противвриједност КМ) износила 134,6 милиона КМ, што је за 9,4% више у односу на 2023. годину.

У 2024. години, Агенција је путем посредног и непосредног надзора банака, вршила надзор усклађености пословања банака у дијелу обављања унутрашњег и девизног платног промета. Надзор је вршен сходно законској и подзаконској регулативи из ове области, у складу са Планом рада Агенције и уз досљедну примјену Приручника за надзор усклађености пословања банака у платном промету.

На основу извршеног надзора, те стања банака у овом извјештајном периоду, може се закључити да је функционисање платног промета у банкарском сектору Републике Српске успјешно настављено. Надзором у банкама нису утврђене значајније неусклађености у пословању везано за унутрашњи и девизни платни промет.

6. ПРЕПОРУКЕ ЗА БАНКАРСКИ СЕКТОР

Полазећи од основног задатка Агенције да чува и јача стабилност банкарског сектора Републике Српске и да обезбиједи законито пословање банака, активности Агенције у наредном периоду односиће се првенствено на наставак континуираног надзора банака, са посебним акцентом на:

- надзор и праћење кредитног ризика, ризика ликвидности, с посебним освртом на оцјену система управљања у банци и провјеру адекватности ECL и управљања кредитним и ликвидносним ризицима;
- континуирани надзор, посебно банака са значајним учешћем на тржишту, јер је у истим концентрисан најзначајнији дио штедње и других депозита, а све у циљу што ефикасније заштите депонената и очувања финансијске стабилности;
- праћење реализације планова капитала и инсистирању на капиталном јачању, гдје се оцијени за потребно, у смислу постизања што адекватнијих капиталних захтјева, те адекватно покриће кредитног, оперативног, тржишног ризика и каматног ризика у банкарској књизи;
- провођење тестирања отпорности на стрес, с циљем боље оцјене ризика у свакој банци и благовременог предузимања потребних мјера;
- праћење поступања банака по питању значајног раста каматних стопа и примјене Одлуке о привременим мјерама за ублажавање ризика раста каматних стопа,⁶⁶
- надзор заштите права корисника финансијских услуга;
- надзор платног промета и праћење висине обрачунатих накнада за услуге платног промета и других трошкова које банке наплаћују за вршење услуга;
- надзор активности на спречавању прања новца и финансирања тероризма, те у том смислу унапређивање сарадње са другим надлежним институцијама.

Поред спровођења активности на континуираном надзору, Агенција ће радити на:

- стручном усавршавању властитих кадрова и јачању капацитета за вршење ефикасног надзора над банкама, те даљем континуираном унапређењу информационог система;
- континуираном праћењу промјена у законској регулативи Европске уније (базелски принципи, европске директиве, међународни рачуноводствени стандарди и сл.) и преузимању у наше законодавство с циљем постизања што веће еквивалентности са европском регулативом;
- даљем унапређивању и успостављању сарадње са надзорним тијелима других земаља, нарочито из земаља чије банке имају акционарска учешћа у банкама из Републике Српске;
- унапређивању сарадње и размјене информација са ЕСВ-ом и ЕВА-ом, као и другим међународним финансијским институцијама с циљем развоја супервизорских пракси и усклађивања регулативе;
- наставку и унапређењу сарадње са спољним ревизорима;
- активном учествовању у раду Комитета за координацију финансијског сектора Републике Српске;
- наставку и унапређењу сарадње са Удружењем банака БиХ с циљем унапређења пословања банака, усклађености њиховог пословања са прописима и захтјевима тржишта;
- наставку активности на провођењу пројеката у вези са унапређењем регулаторног и супервизорског оквира у сарадњи са европским и међународним институцијама.

Због посебне улоге и значајног учешћа које банке имају у финансијском систему, достигнути ниво развијености и стабилност банкарског сектора у условима изазваним тренутном геополитичком ситуацијом, могу значајно да утичу на побољшање прилика у укупном привредном систему. У наредном периоду, од банака се очекује да своје активности усмјере на:

- адекватно управљање и дневно и унутардневно праћење ликвидности;
- обезбјеђење раста и већег учешћа дугорочних извора финансирања;

⁶⁶ „Службени гласник Републике Српске“ бр. 98/22, 35/23, 101/23, 45/24 и 95/24

- адекватно управљање нивоом доспјелих потраживања, а посебно некавалитетних кредита, те додатне активности за ефикаснију наплату и унапређење система раног препознавања погоршања квалитета кредитног портфолија;
- унапређење властитих система управљања ризицима, прије свега кредитним ризиком и ризиком ликвидности;
- адекватно управљање ECL за ставке биланса и ванбиланса и јачање информационе подршке за наведене активности;
- побољшање управљања активом;
- јачање система унутрашњих контрола и успостављање ефикасних контролних функција;
- успостављање и унапређење стрес тестова и њихову примјену у креирању пословне политике;
- унапређење ICAAP-а и ILAAP-а у складу са новим регулаторним захтјевима;
- развој политика и процедура за адекватно управљање ризицима којима су банке изложене у свом пословању;
- даље унапређење обављања платног промета и досљедну примјену политика и процедура за спречавање прања новца и финансирања тероризма;
- ревидирање властитих планова за ванредне ситуације и планова опоравка;
- свеобухватније информисање и адекватну едукацију с циљем боље заштите корисника финансијских услуга;
- кадровско јачање и стручно оспособљавање радника с циљем квалитетнијег и свеобухватнијег задовољавања потреба клијената банке;
- јачање информационих система и подршке при изради извјештаја, те сигурности информационих система;
- јачање заштите и развој нових процедура за електронско пословање и рад са клијентима на даљину.

Агенција за банкарство Републике Српске

Извјештај о стању у банкарском систему
Републике Српске
за период 01.01.2024 – 31.12.2024. године

III Сектор микрокредитних организација (МКО)

1. СТРУКТУРА МКО

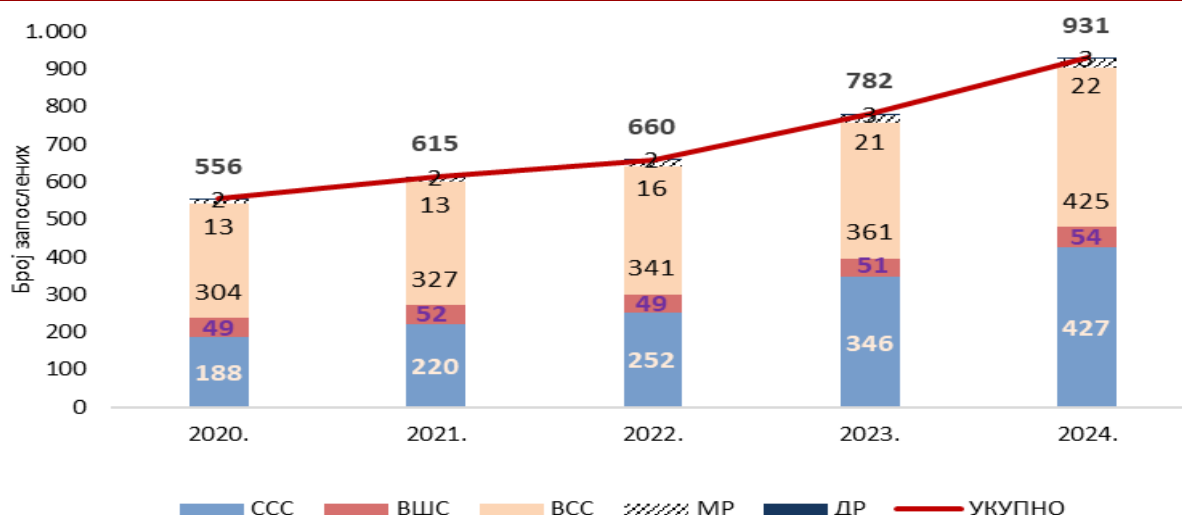
Микрокредитни сектор Републике Српске са стањем на дан 31.12.2024. године чинило је 16 МКО са сједиштем у Републици Српској, које су пословале из сједишта МКО и преко 281 организационог дијела (47 филијала и 234 остала организациона дијела), а односи се на 14 микрокредитних друштава (МКД) и двије микрокредитне фондације (МКФ). Једно МКД је основано и уписано у регистар пословних субјеката код надлежног суда у Бања Луци у мају 2024. године, а кредитне активности је започело у августу 2024. године. Једна МКФ је поднијела захтјев за одузимање доволе за рад, а иста је одузета у фебруару 2025. године (у току је поступак брисања предметне МКФ из регистра пословних субјеката код надлежног суда).

У Републици Српској са стањем на дан 31.12.2024. године пословао је и 124 организациона дијела (осам филијала и 116 осталих организационих дијелова) у оквиру девет МКО (седам МКФ и два МКД), чије је сједиште у ФБиХ. Финансијски показатељи пословања ових организационих дијелова су укључени у билансе матичних МКО.

1.1. Кадрови

МКО са сједиштем у Републици Српској са 31.12.2024. године су укупно запошљавале 931 радника и у односу на крај 2023. године евидентно је повећање броја запослених за 149 радника или за 19% (укупан број запослених у три МКД чини 73% запослених у МКО са сједиштем у Републици Српској).

Графикон 35: Квалификациона структура запослених у МКО Републике Српске (2020. – 2024.)

Квалификациона структура и укупан број запослених у МКО са сједиштем у Републици Српској у великој мјери зависи од структуре и броја запослених у највећем МКД, које запошљава 404 радника, што чини 43% од укупног броја запослених у МКО са сједиштем у Републици Српској (са крајем 2023. године запошљавало је 387 радника или 49,5% укупно запослених).

Организациони дијелови МКО који послују у Републици Српској, а чије је сједиште у ФБиХ са 31.12.2024. године су запошљавали укупно 367 радника или 28% од укупно 1.298 радника у микрокредитном сектору Републике Српске (са 31.12.2023. године исти су запошљавали 356 радника или 31% од укупно 1.138 запослених у микрокредитном сектору Републике Српске). Квалификациону структуру запослених у овим организационим дијеловима чини висока стручна спрема (44%), средња стручна спрема (44%), виша школска спрема (11%) и звање магистра наука (1%).

Актива по запосленом на нивоу МКО са сједиштем у Републици Српској износи 786 хиљада КМ са падом по стопи од 2% у односу на крај 2023. године (са 31.12.2023. године иста је износила 798 хиљада КМ).

2. ФИНАНСИЈСКИ ПОКАЗАТЕЉИ ПОСЛОВАЊА МКО

Функцију надзора МКО Агенција обавља надзором на лицу мјеста у МКО (непосредни надзор) и анализом извјештаја које МКО достављају Агенцији (посредни надзор), сходно законским и подзаконским прописима.

Извјештајну основу чине квартални извјештаји о билансу стања, капиталу, кредитима, резервама за кредитне губитке, резултатима пословања и други извјештаји и информације о појединим сегментима пословања, те мјесечни извјештаји о просјечним пондерисаним каматним стопама.

2.1. Биланс стања МКО

У сљедећој табели је приказан биланс стања МКО са 31.12.2024. и 31.12.2023. године:

Табела 42: Биланс стања МКО са сједиштем у Републици Српској											000 КМ
О П И С	2023.					2024.					Индекс 2024/ 2023
	МКД	%	МКФ	%	Укупно	МКД	%	МКФ	%	Укупно	
АКТИВА (ИМОВИНА)											
1. Новчана средства	35.630	6	907	32	36.537	37.370	5	120	10	37.490	103
2. Пласмани банкама	3.034	0	0	0	3.034	6.363	1	0	-	6.363	210
3. Кредити (брuto)	542.896	87	1.666	58	544.562	660.853	90	176	15	661.029	121
4. Пословни простор и остала фиксна актива	8.510	1	181	6	8.691	9.485	2	55	4	9.540	110
5. Дугорочне инвестиције	20.453	4	0	0	20.453	1.810	-	0	-	1.810	9
6. Остала актива	10.703	2	110	4	10.813	15.077	2	872	71	15.949	147
7. Укупно актива (брuto) (1+2+3+4+5+6)	621.226	100	2.864	100	624.090	730.958	100	1.223	100	732.181	117
8. Резерве (8а.+8б.)	6.354		83		6.437	7.145		20		7.165	111
8а. Резерве на ставку кредита	5.022		77		5.099	5.792		19		5.811	114
8б. Резерве на остале ставке активе осим кредита	1.332		6		1.338	1.353		1		1.354	101
9. Укупно актива (нето: 7. - 8.)	614.872		2.781		617.653	723.813		1.203		725.016	117
ПАСИВА (ОБАВЕЗЕ)											
10. Обавезе по узетим кредитима/зајмовима	386.632	63	1.019	37	387.651	483.795	67	0	-	483.795	125
11. Остала пасива	46.080	7	165	6	46.245	66.429	9	46	4	66.475	144
12. Укупно капитал/улог	182.160	30	1.597	57	183.757	173.589	24	1.157	96	174.746	95
13. Укупно пасива (обавезе и капитал) (10+11+12)	614.872	100	2.781	100	617.653	723.813	100	1.203	100	725.016	117
14. Ванбилансна виденција	84.112		200		84.312	103.172		267		103.439	123

2.1.1. Актива МКО

Укупна актива (брuto) МКО са сједиштем у Републици Српској биљежи раст у износу од 108,1 милиона КМ или 17% у односу на стање са крајем 2023. године, што је резултат промјена сљедећих билансних позиција: раста кредита за 116,5 милиона КМ или 21% (90% укупне активе), новчаних средстава за 0,9 милиона КМ или 3% (5% укупне активе), пласмана банкама за 3,3 милиона КМ или 110% (орочени депозити два МКД чине 1% укупне активе), те остале активе за 5,1 милион КМ или 47% (2% укупне активе) и пословног простора и остале фиксне активе за 0,9 милиона КМ или 10% (2% укупне активе) и истовременог смањења вриједности дугорочних инвестиција за 18,6 милиона КМ или 91% (у марту 2024. године извршена је продаја акција банке у власништву једног МКД).

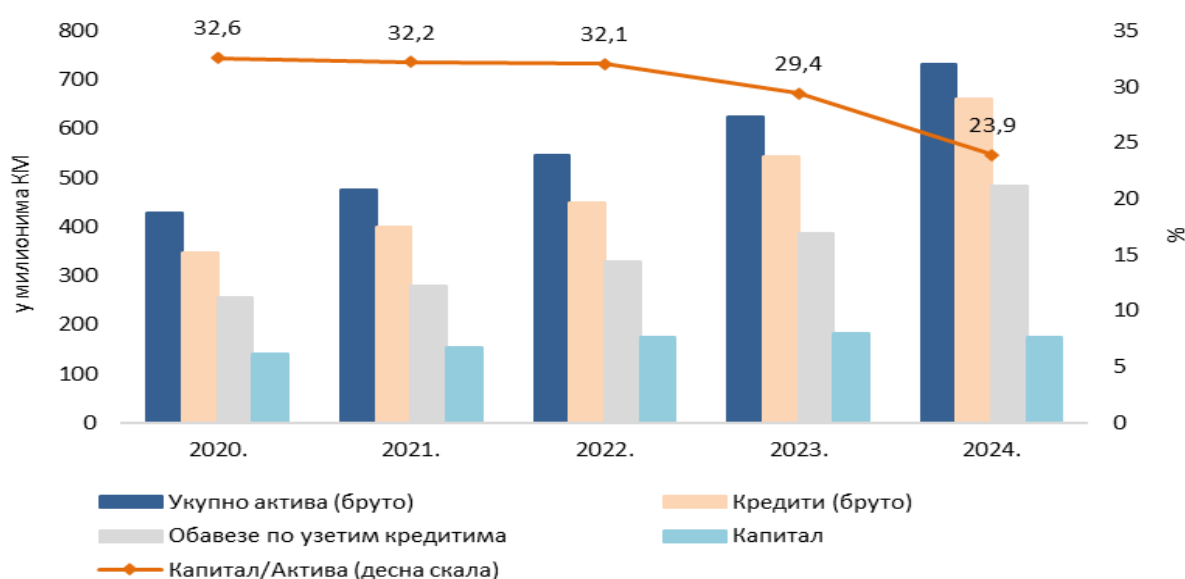
Раст кредитне активности МКО са сједиштем у Републици Српској, у односу на стање са крајем 2023. године, евидентан је код 11 МКД и то код два МКД са растом по стопи од 1% и 2%, код једног МКД са растом по стопи од 15%, затим код четири МКД по стопи од 23% и 27%, те код два МКД по стопи од 42% и 48%, а код два МКД евидентан је раст по стопи од 89% и 116%. Стање кредита код једног МКД је на приближно истом нивоу као и са стањем на дан 31.12.2023. године, док је једно МКД (основано

у мају 2024. године) кредитне активности започело у августу 2024. године, те нема значајнијег учешћа у укупним кредитима МКО са сједиштем у Републици Српској.

У овом извјештајном периоду МКФ су забиљежиле значајнији пад кредитног портфолија и то по стопи од 70% и 94% (једна МКФ престала са пословањем од фебруара 2024. године, на захтјев исте одузета дозвола за рад).

У укупном расту кредита МКО са сједиштем у Републици Српској са 31.12.2024. године (116,5 милиона КМ) у односу на крај 2023. године, раст кредита код три МКД чини 86% укупног раста кредита МКО са сједиштем у Републици Српској.

Графикон 36: Позиције биланса стања МКО са сједиштем у Републици Српској (2020 – 2024.)

Према структури остале активе (15,9 милиона КМ или 2% укупне активе) евидентно је значајније учешће следећих ставки: потраживања по каматама на дате кредите (5,9 милион КМ или 37% остале активе) са растом у износу од 1,9 милиона КМ или 49%, активна временска разграничења (4,7 милиона КМ или 30% остале активе) са растом у износу од 1,3 милиона КМ или 36%, остала потраживања (2,7 милиона КМ или 17% остале активе) са растом износу од 0,9 милиона КМ или 51% (потраживања по основу: намјенских депозита датих банкама за обезбијеђење узетих кредита, доспјелих рата кредита, закупа пословног простора, пролазних рачуна за извршене поштанске услуге и сл.), дати аванси (1,7 милиона КМ или 10% остале активе) са растом у износу од 1,3 милиона КМ или 429% (78% датих аванса углавном по основу куповине некретнина и откупа потраживања), а све у односу на стање са 31.12.2023. године.

2.1.2. Пасива МКО

У структури пасиве, обавезе по узетим кредитима/зајмовима, као основни извор финансирања МКО износе 483,8 милиона КМ (67% пасиве) и веће су за 96,1 милион КМ или 25% у односу на стање са крајем 2023. године.

Табела 43: Рочна структура узетих кредита/зајмова МКО са сједиштем у Републици Српској

000 КМ

О П И С	2022.				2023.				2024.				Индекс 2024/ 2023
	МКД	МКФ	Укупно	%	МКД	МКФ	Укупно	%	МКД	МКФ	Укупно	%	
Обавезе по узетим кратк. кред./зајмовима	11.561	560	12.121	4	10.335	0	10.335	4	22.868	0	22.868	5	221
Обавезе по узетим дуг. кред./зајмовима	314.879	2.485	317.364	96	376.297	1.019	377.316	96	460.927	0	460.927	95	122
Укупно	326.440	3.045	329.485	100	386.632	1.019	387.651	100	483.795	0	483.795	100	125

У укупним обавезама по узетим кредитима/зајмовима најзначајнији кредитори микрокредитног сектора Републике Српске су: стране међународне финансијске институције са учешћем од 69% (93% обавеза према поменутиим инвеститорима односи се на највеће МКД), затим домаће банке са учешћем од 23%, фондови „Инвестиционе развојне банке Републике Српске“ а.д. Бања Лука са учешћем од 2%, остали страни инвеститори са учешћем од 1% и остали извори финансирања (зајмови од правних и физичких лица) са учешћем од 5% у укупним обавезама по узетим кредитима/зајмовима.

Остала пасива са 31.12.2024. године је износила 66,5 милиона КМ или 9% пасиве и већа је за 20,2 милиона КМ или 44% у односу на стање са крајем 2023. године, као резултат значајнијег повећања обавеза по основу емисија обвезница за 13,9 милиона КМ или за 75% (са 31.12.2024. године ове обавезе су евидентне код пет МКД у укупном износу од 32,4 милиона КМ или 49% остале пасиве односно 4,5% пасиве), затим повећања пасивних временских разграничења (14,4 милиона КМ или 22% остале пасиве) за 1,6 милиона КМ или 13% (углавном обавезе по основу унапријед плаћених рата кредита и накнада за обраду кредита, обавезе за дивиденду из распоређене нето добити), те повећања осталих обавеза (11,3 милиона КМ или 17% остале пасиве) за 1,1 милион КМ или 11% (закупнине, обавезе по основу обрачунатих пореза, добављачи и др.) и обавеза по каматама и накнадама (3,8 милиона КМ или 6% остале пасиве) за 1,8 милиона КМ или 90%, док су обавезе према запосленима по основу зарада, пореза и доприноса на зараде (4,3 милиона КМ или 6% остале пасиве) веће за 1,8 милиона КМ или 71%, а све у односу на стање са крајем 2023. године. Поред наведених обавеза, евидентне су обавезе по основу резервисања по МРС 19 и судским споровима у износу од 0,3 милиона КМ, које немају значајно учешће у осталој пасиви.

2.1.3. Ванбилансна евиденција

Ванбилансна евиденција извјештајно исказана са стањем на дан 31.12.2024. године износи 103,4 милиона КМ, те упоређујући исту са стањем на дан 31.12.2023. године већа је за 19,1 милион КМ или 23%, као резултат повећања извјештајно исказаних кредита са кашњењем у отплати преко 180 дана и њима припадајућих камата и осталих ставки активе за 3,6 милиона КМ или 7% и повећања осталих потенцијалних обавеза за 15,5 милиона КМ или 40% (неискоришћена средства по уговорима о узетим кредитима код банака чине 79% укупне ванбилансне евиденције). Према структури ванбиланса, на овој позицији извјештајно су исказане следеће ставке: кредити МКО са кашњењем у отплати преко 180 дана у укупном износу од 36,3 милиона КМ или 35% укупног ванбиланса, затим потраживања за камату/накнаду и остале ставки активе са кашњењем у отплати преко 180 дана у износу од 28,4 милиона КМ или 26% укупног ванбиланса (највеће МКД чини 66% поменутих потраживања), потенцијалне обавезе за неповучена средства по основу неискориштених средстава по уговорима о оквирним или револвинг кредитима закљученим са банкама и страним инвеститорима у укупном износу од 35,8 милиона КМ или 36% ванбиланса (девет МКД), потенцијалне обавезе за неповучена средства из оквирних кредита одобрених клијентима МКД у износу од 2,9 милион КМ или 3% ванбиланса.

2.2. Капитал МКО (капитал МКД и улози МКФ)

Укупни капитал/улог МКО са 31.12.2024. године износи 174,7 милиона КМ или 24,1% пасиве и мањи је за 9 милиона КМ или 5%, што је резултат значајнијих промјена следећих ставки капитала МКО: повећања основног капитала МКД за 2,5 милиона КМ или за 4% (докапитализација једног МКД у износу од 1,4 милиона КМ, повећање основног капитала продајом сопствених акција једног МКД у износу од 0,5 милиона КМ и уплаћени и уписани капитал једног МКД у износу од 0,6 милиона КМ основаног у мају 2024. године) и повећања законских и осталих резерви МКД за 0,3 милиона КМ, те смањења нераспоређене нето добити МКД за 11,8 милиона КМ или за 10% (значајнији утицај исплате дивиденде власнику највећег МКД из ревидиране нераспоређене добити остварене у претходном периоду), а све у односу на стање на дан 31.12.2023. године.

Табела 44: Структура капитала / улога МКО са сједиштем у Републици Српској

000 КМ

О П И С	2023.					2024.					Индекс 2024/ 2023
	МКД	%	МКФ	%	Укупно	МКД	%	МКФ	%	Укупно	
Основни капитал / улог	60.418	33	741	46	61.159	62.963	36	741	64	63.704	104
Емисиона премија / емисиони губитак	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нераспоређена добит	117.064	64	-	-	117.064	105.709	61	-	-	105.709	90
Вишак прихода над расходима	-	-	812	51	812	-	-	372	32	372	46
Законске резерве	4.620	3	44	3	4.664	4.808	3	44	4	4.852	104
Остале резерве	58	-	-	-	58	109	-	-	-	109	188
Капитал МКД / Улог МКФ	182.160	100	1.597	100	183.757	173.589	100	1.157	100	174.746	95

Укупни улози МКФ у износу од 1,1 милион КМ су мањи за 0,4 милиона КМ или 27,5% од стања истих на дан 31.12.2023. године, те чине 0,7% укупног капитала/улога МКО са сједиштем у Републици Српској. Оснивачки улози МКФ су непромјењени у односу на стање са крајем 2023. године и укупно износе 741 хиљаду КМ.

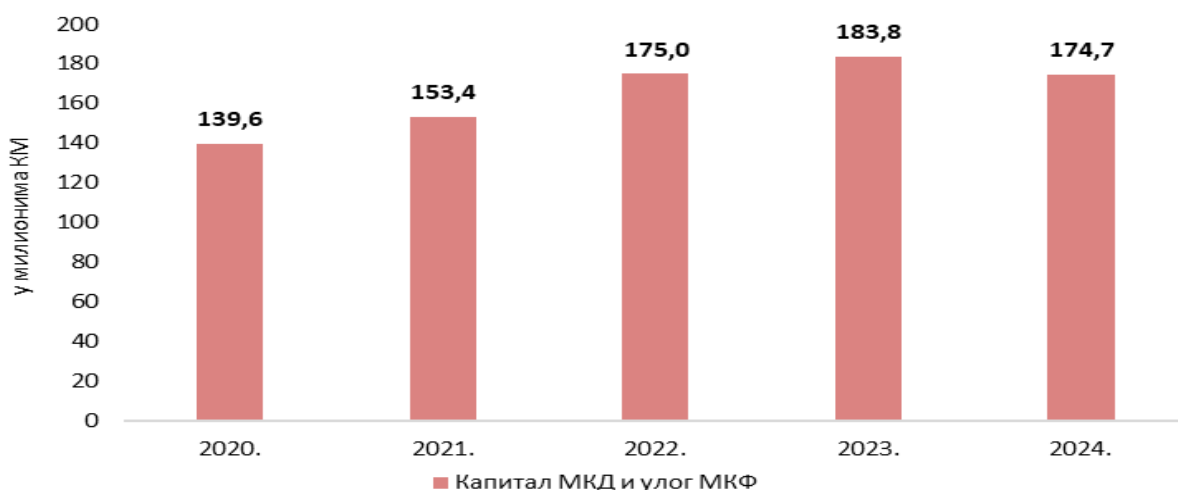
Поред основног капитала/улога (36% укупног капитала/улога), значајно учешће у структури капитала МКО и даље чини нераспоређена добит МКД (105,7 милиона КМ или 60% укупног капитала/улога), која се са 31.12.2024. године састоји од нераспоређене ревидиране нето добити из претходних година у укупном износу од 53,5 милиона КМ (код осам МКД нето добит из претходних година је износила 56,6 милиона КМ, а код два МКД губитак је износио 3,1 милион КМ) и извјештајно исказане нето добити код свих МКД, са 31.12.2024. године у укупном износу од 52,2 милиона КМ.

На нивоу МКФ са 31.12.2024. године евидентан је нето вишак прихода над расходима у укупном износу од 372 хиљаде КМ, који представља ревидирани нето вишак прихода над расходима претходних година у укупном износу од 812 хиљада КМ и нето мањак прихода над расходима исказан са 31.12.2024. године у укупном износу од 440 хиљада КМ.

Законске резерве (4,8 милиона КМ или 3% укупног капитала/улога МКО) су веће за 0,2 милиона КМ или 4% у поређењу истих са крајем 2023. године. Значајно учешће у укупном износу законских резерви (82%) биљежи највеће МКД.

Улагања МКО у пословни простор и осталу фиксну активу и дугорочне инвестиције са стањем на дан 31.12.2024. године укупно износе 11,3 милиона КМ или 6,5% укупног капитала/улога МКО са сједиштем у Републици Српској (једно МКД не испуњава прописано ограничење максимално до 50% капитала).

Графикон 37: Укупан капитал / улог МКО са сједиштем у Републици Српској (2020 – 2024.)

2.3. Квалитет кредитног портфолија

Основна дјелатност МКО је пласирање микрокредита, углавном становништву и самосталним предузетницима, као циљаној групи корисника микрокредита (96,7% кредитног портфолија МКО). Укупни бруто кредити МКО са сједиштем у Републици Српској са стањем на дан 31.12.2024. године износе 661 милион КМ или 90% укупне активе МКО са сједиштем у Републици Српској са растом у износу од 116,5 милиона КМ или 21% у односу на стање са крајем претходне године.

Резерве МКО са сједиштем у Републици Српској за потенцијалне кредитне губитке по регулаторном захтјеву чине 0,9% бруто кредита, односно износе 5,8 милиона КМ и упоређујући стање истих са крајем 2023. године евидентно је да су исте веће за 0,7 милиона КМ или 14% (кредити са кашњењем у отплати од 1 до 180 дана већи су за 3,5 милиона КМ или 23%).

Нето кредити, које чине укупни бруто кредити МКО умањени за износ обрачунатих резерви за потенцијалне губитке по кредитима сходно регулаторном захтјеву, приказани су у сљедећој табели:

Табела 45: Нето кредити МКО Републике Српске							000 КМ
ОПИС	2023.			2024.			Индекс 2024/ 2023
	МКД	МКФ	Укупно	МКД	МКФ	Укупно	
1. Кредити (бруто)	542.896	1.666	544.562	660.853	176	661.029	121
2. Резерве за потенцијалне кредитне губитке	5.022	77	5.099	5.792	19	5.811	114
Нето кредити (1.-2.)	537.874	1.589	539.463	655.061	157	655.218	121

Секторска и рочна структура кредита МКО са сједиштем у Републици Српској дата је у сљедећем прегледу:

Табела 46: Секторска и рочна структура кредита МКО са сједиштем у Републици Српској									000 КМ
Микрокредити	2023.				2024.				Индекс 2024/ 2023
	Кратк. кредити	Дуг. кредити	Досп. потр.	Укупно	Кратк. кредити	Дуг. кредити	Досп. потр.	Укупно	
1. Правна лица за:									
услугне дјелатности	1.253	4.581	24	5.858	2.808	6.713	27	9.548	163
трговина	800	1.967	19	2.786	1.571	3.200	19	4.790	172
пољопривреда	172	653	3	828	90	759	0	849	103
производња	771	2.850	55	3.676	1.921	3.801	3	5.725	156
остало	107	417	0	524	108	480	0	588	125
Укупно 1.	3.103	10.468	101	13.672	6.498	14.953	49	21.500	158
2. Физичка лица за:									
услугне дјелатности	2.207	77.484	110	79.801	3.310	101.417	115	104.842	131
трговина	922	17.245	19	18.186	1.242	21.875	36	23.153	127
пољопривреда	6.755	107.648	72	114.475	7.758	130.918	122	138.798	121
производња	727	9.180	13	9.920	760	12.084	15	12.859	130
стамбене потребе	184	18.671	26	18.881	216	18.185	29	18.430	98
остало	29.239	258.603	1.785	289.627	33.133	306.020	2.294	341.447	118
Укупно 2.	40.034	488.831	2.025	530.890	46.419	590.499	2.611	639.529	120
Укупно (1.+2.)	43.137	499.299	2.126	544.562	52.917	605.452	2.660	661.029	121

Према рочној структури кредита доминантно је учешће дугорочних кредита који чине 91,6% укупних кредита и износе 605,4 милиона КМ, те су већи за 106,1 милион КМ или 21% у односу на стање са крајем 2023. године. Краткорочни кредити (са доспјелим потраживањима) чине 8,4% укупних кредита и износе 55,6 милиона КМ и већи су за 10,4 милиона КМ или 23% у односу на стање са 31.12.2023. године.

Доспјела потраживања МКО чине 0,40% укупних кредита и већа су за 0,5 милиона КМ од стања истих са крајем 2023. године (са 31.12.2023. године иста су чинила 0,39% укупних кредита МКО) и углавном се односе на доспјела потраживања по кредитима пласираним физичким лицима (98,2%

укупних доспјелих потраживања). Доспјела потраживања три МКД са 31.12.2024. године чине 87% укупних доспјелих потраживања МКО са сједиштем у Републици Српској.

Према секторској структури, кредити пласирани правним лицима (3,3% укупних кредита) већи су за 7,8 милиона КМ или 58%, док су кредити пласирани физичким лицима (96,7% укупних кредита) већи за 108,7 милиона КМ или 20%, а све у односу на стање са крајем 2023. године.

У укупним кредитима МКО Републике Српске према структури гранске концентрације кредита и даље су највише заступљени кредити за остале намјене (кредити за пензионере, финансирање опште потрошње физичких лица, готовински ненамјенски кредити, робни кредити и слично) са учешћем у укупним кредитима од 52% и са растом од 51,9 милиона КМ или 18%. Такође, евидентан је значајнији раст кредита за финансирање услужне дјелатности (17% укупних кредита) у износу од 28,7 милиона КМ или 33%, затим за финансирање пољопривреде (21% укупних кредита) у износу од 24,3 милиона КМ или 21%, те раст кредита за финансирање трговинске дјелатности (4% укупних кредита) у износу од 7 милиона КМ или 33% и раст кредита за финансирање производње (3% укупних кредита) у износу од 5 милиона КМ или 37%, док је финансирање стамбених потреба становништва (3% укупних кредита) смањено за износ од 0,4 милиона КМ или 2%, а све у односу на стање истих на дан 31.12.2023. године.

Кредити организационих дијелова МКО са сједиштем у Републици Српској који послују у ФБиХ (осам МКД и једна МКФ, чији је организациони дио престао са пословањем у октобру 2024. године) са стањем на дан 31.12.2024. године укупно износе 224,2 милиона КМ или 34% укупних кредита МКО са сједиштем у Републици Српској, са растом од 37,6 милиона КМ или 20% (31.12.2023. године пласирали су укупно 186,6 милиона КМ или 34,3% укупних кредита МКО) и укључени су у билансе МКО са сједиштем у Републици Српској.

Кредити организационих дијелова МКО који послују у Републици Српској, а чије је сједиште у ФБиХ са стањем на дан 31.12.2024. године укупно износе 239 милиона КМ или 26,5% укупних кредита пласираних клијентима свих МКО које послују у Републици Српској (900 милиона КМ), те су већи за 16,3 милиона КМ или 7% у односу на 31.12.2023. године.

Табела 47: Секторска и рочна структура укупних кредита организационих дијелова МКО са сједиштем у ФБиХ, а које послују у Републици Српској

000 КМ

Микрокредити	2023.				2024.				Индекс 2024/ 2023
	Кратк. кредити	Дуг. кредити	Доспј. потр.	Укупно	Кратк. кредити	Дуг. кредити	Доспј. потр.	Укупно	
1. Правним лицима за:									
услужне дјелатности	70	2.452	5	2.527	102	2.688	7	2.797	111
трговину	61	563	5	629	14	640	1	655	104
пољопривреду	-	142	-	142	-	100	-	100	70
производњу	43	422	1	466	10	563	1	574	123
остало	0	16	2	18	-	7	-	7	39
Укупно 1.	174	3.595	13	3.782	126	3.998	9	4.133	109
2. Физичким лицима за:									
услужне дјелатности	63	7.867	39	7.969	98	5.806	25	5.929	74
трговину	35	1.374	2	1.411	56	1.221	1	1.278	91
пољопривреду	2.115	68.183	98	70.396	2.132	70.275	134	72.541	103
производњу	24	793	2	819	23	567	1	591	72
стамбене потребе	1.303	71.261	91	72.655	1.170	82.332	87	83.589	115
остало	5.155	60.413	136	65.704	4.732	66.078	148	70.958	108
Укупно 2.	8.695	209.891	368	218.954	8.211	226.279	396	234.886	107
Укупно (1.+2.)	8.869	213.486	381	222.736	8.337	230.277	405	239.019	107

Секторска структура кредита организационих дијелова МКО који послују у Републици Српској, а чије је сједиште у ФБиХ је слична секторској структури кредита МКО са сједиштем у Републици Српској, односно кредити пласирани физичким лицима чине 98,3% и већи су за 16,3 милиона КМ или 7%, док кредити правних лица чине 1,7% укупних кредита ових организационих дијелова и већи су за 0,3 милиона КМ или 9%, а све у односу на стање са крајем 2023. године.

Рочна структура кредита организационих јединица МКО са сједиштем у ФБиХ, такође, слична је рочној структури МКО са сједиштем у Републици Српској, односно дугорочни кредити чине 96,3% укупних кредита и већи су за 16,8 милиона КМ или 8%, док су краткорочни кредити, у која су укључена и доспјела потраживања (8,7 милиона КМ или 3,7% укупних кредита) мањи за 0,5 милиона КМ или 6%, а све у односу на стање са 31.12.2023. године (9,2 милиона КМ).

Доспјела потраживања пословних јединица МКО са сједиштем у ФБиХ износе 405 хиљада КМ или 0,17% укупних кредита, те су већа за 24 хиљаде КМ или 6% у односу на стање истих са крајем претходне године (381 хиљада КМ или 0,17% укупних кредита), а углавном се односе на кредите пласиране физичким лицима (98%).

Са становишта гранске концентрације, код кредитног портфолија ових организационих дијелова, евидентно је значајније финансирање стамбених потреба (35% укупних кредита) са растом од 10,9 милиона КМ или 15%, затим финансирање осталих намјена (30% укупних кредита) са растом у износу од 5,2 милиона КМ или 8%, те пољопривреде (30% укупних кредита) са растом у износу од 2,1 милион КМ или 3%, док кредити пласирани правним и физичким лицима за финансирање услужних дјелатности (4% укупних кредита) биљеже смањење за 1,7 милиона КМ или 17%, а кредити за финансирање трговине и производње (1% укупних кредита) мањи су за 0,2 милиона КМ или 7%, а све у односу на стање са крајем 2023. године.

Укупан износ микрокредита пласираних физичким лицима за све МКО које послују у Републици Српској са 31.12.2024. године дат је у сљедећој табели:

Табела 48: Укупан износ микрокредита пласираних физичким лицима		000 КМ
О П И С		Износ
1. МКО Републике Српске		639.529
минус: пословне јединице МКО Републике Српске у ФБиХ		215.555
Укупно 1		423.974
2. Пословне јединице МКО ФБиХ у Републици Српској		234.886
Укупно (1.+2.)		658.860

МКО које послују у Републици Српској пласирале су кредите физичким лицима, који са стањем на дан 31.12.2024. године, укупно износе 658,9 милиона КМ (са 31.12.2023. године износили су 568,7 милиона КМ).

МКО су дужне да сва кредитна и друга потраживања распореде у одређене групе примјеном критеријума броја дана кашњења у отплати и да за сваку групу обрачунају регулаторне резерве за кредитне и друге губитке, односно дужне су да обрачунају и формирају исправке вриједности за кредитне и друге губитке на терет трошкова пословања.

Код МКО са сједиштем у Републици Српској износ потраживања разврстаних у прописане групе по данима кашњења у отплати и обрачунате регулаторне резерве по тим групама са стањем на дан 31.12.2024. године види се из сљедећег приказа:

Табела 49: Потраживања МКО и одговарајућа резервисања према данима кашњења у отплати									000 КМ
Дани кашњења	Стопе резерви	Износ кредита	Камата и накнада на кредите		Износ осталих ставки активе	Резерве			2024.
			Стопе резерви	Износ камате и накнаде		по кредитима	по доспјелим каматама и накнадама	по осталим ставкама активе	
1	2	3	4	5	6	7=(2x3)/100	8=(6x7)/100	9=(2x6)/100	10=(7+8+9)
0	0%	642.601	0%	377	189	0	0	0	0
1-15	2%	8.022	2%	215	2.239	159	4	45	208
16-30	15%	4.106	100%	104	1	617	104	0	721
31-60	50%	1.998	100%	147	5	1.002	147	3	1.152
61-90	80%	1.351	100%	160	3	1.082	160	2	1.244
91-180	100%	2.951	100%	564	325	2.951	564	325	3.840
Укупно		661.029		1.567	2.762	5.811	979	375	7.165

Кредити без кашњења износе 642,6 милиона КМ или 97,2% укупних кредита, те су већи за 113 милиона КМ или 21% у односу на стање са 31.12.2023. године (529,6 милиона КМ или 97,3% укупних кредита).

Значајнији износ кредитних потраживања са кашњењем у отплати евидентан је код кредита са кашњењем у отплати од 1 до 15 дана (8 милиона КМ или 1,2% укупних кредита), те је евидентно повећање ових кредита за 3 милиона КМ или 59% (са 31.12.2023. године исти су износили 5,6 милиона КМ или 0,9% укупних кредита), као и повећање припадајућих резервисања за 56% у односу на обрачун резерви претходне године. Такође, значајнији износ кредитних потраживања са кашњењем у отплати евидентан је код кредита са кашњењем у отплати од 91 до 180 дана (3 милиона КМ или 0,5% укупних кредита), те је евидентно повећање ових кредита у износу од 0,7 милиона КМ или 30% у односу на крај 2023. године (2,3 милиона КМ или 0,4% укупних кредита).

Од укупне вриједности кредитног портфолија МКО са сједиштем у Републици Српској са стањем на дан 31.12.2024. године (661 милион КМ), кредити са кашњењем у отплати од 1 до 180 дана укупно износе 18,4 милиона КМ или 2,8% укупних кредита, те су већи за 3,5 милиона КМ или 23% у односу на стање на дан 31.12.2023. године (исти су износили 14,9 милиона КМ или 2,7% укупних кредита).

За кредитни портфолио са кашњењем у отплати са 31.12.2024. године обрачунате су регулаторне резерве за покриће кредитних губитака у укупном износу од 5,8 милион КМ или 0,9% укупних кредита или 31,5% вриједности укупних кредита са кашњењем у отплати од 1 до 180 дана, те су веће за 14% или за 0,7 милиона КМ у односу на резерве извјештајно исказане са стањем на дан 31.12.2023. године (5,1 милион КМ или 0,9% укупних кредита или 34% укупних кредита у кашњењу са отплатом).

Регулаторне резерве за кредитне губитке по основу потраживања за доспјеле камате и накнаде са 31.12.2024. године обрачунате су у износу од 1 милион КМ или 14% укупних резерви, док регулаторне резерве за потенцијалне губитке по осталим ставкама активе износе 0,4 милиона КМ или 5% укупних резерви.

Извјештајно исказане резерве по свим основама износе 7,1 милион КМ са растом у износу од 0,7 милиона КМ или 11% (са 31.12.2023. године су износиле 6,4 милиона КМ).

Код МКО са сједиштем у ФБиХ које послују у Републици Српској, од укупних кредита (239 милиона КМ), кредити без кашњења са стањем на дан 31.12.2024. године износе 234,7 милиона КМ или 98% укупних кредита и већи су за 15,2 милиона КМ или за 7% од стања истих са крајем 2023. године. Кредити код којих је евидентно кашњење у отплати од 1 дана до 180 дана укупно износе 4,3 милиона КМ или 2% укупних кредита, те су већи за 1,1 милион КМ или 33% у односу на стање истих са 31.12.2023. године.

Укупан износ регулаторних резерви за кредитне губитке организационих дијелова МКО са сједиштем у ФБиХ који послују у Републици Српској, по свим основама (кредитима и доспјелим каматама) извјештајно је исказан у износу од 2 милиона КМ или 0,8% укупних кредита или 46% кредита са кашњењем у отплати од 1 до 180 дана, те је већи за 0,4 милиона КМ или 23% у односу на износ регулаторних резерви извјештајно исказаних са крајем 2023. године (1,6 милиона КМ или 0,7% укупних кредита или 49,6% укупних кредита са кашњењем у отплати).

* * *

Према извјештају МКО са сједиштем у Републици Српској у периоду 01.01 - 31.12.2024. године 411 јемаца/судужника је отплатио 719 хиљада КМ⁶⁷ за 395 корисника кредита физичких лица или 0,22% од укупно 182.336 партија кредита физичких лица.

Према извјештају МКО са сједиштем у Републици Српској у периоду од 01.01 - 31.12.2023. године 349 јемаца/судужника је отплатило укупно 455 хиљада КМ⁶⁸ за 338 корисника кредита физичких лица или 0,23% од укупно 149.411 партија кредита.

Према извјештајима МКО са сједиштем у Републици Српској, сходно Одлуци о ближим условима и начину поступања МКО по приговору клијената („Службени гласник Републике Српске“ бр. 58/10 и 01/23), у овом извјештајном периоду клијенти седам МКД су поднијели укупно 24 приговора (по

⁶⁷ У износ отплате на терет јемаца/судужника су укључене све отплате јемаца умјесто дужника у извјештајном периоду, било да се ради о отплати једне или неколико рата или преузимању континуиране отплате кредита.

⁶⁸ У износ отплате на терет јемаца/судужника су укључене све отплате јемаца умјесто дужника у извјештајном периоду, било да се ради о отплати једне или неколико рата или преузимању континуиране отплате кредита.

основу приговора јемца/судужника, накнада по кредитним пословима и осталом основу), од чега је 12 приговора позитивно ријешено, девет приговора је негативно ријешено и три приговора је у процесу обраде.

2.4. Пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе

Просјечне пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе рачунају се на новопласиране кредите у току календарског мјесеца, а односе се на овај извјештајни период.

Просјечне пондерисане номиналне и ефективне каматне стопе за кредите пласирне у 2023. и у 2024. години од стране МКО са сједиштем у Републици Српској и организационих дијелова МКО са сједиштем у ФБиХ, који послују у Републици Српској дате су у сљедећој табели:

Табела 50: Просјечне пондерисане каматне стопе МКО

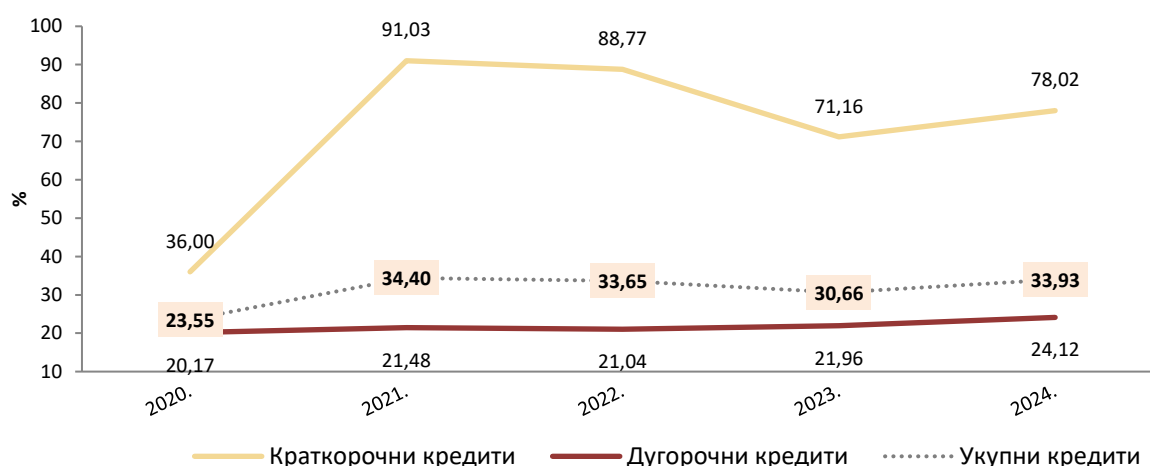
%

О П И С	2023.				2024.			
	МКО РС		Јединице МКО ФБиХ у РС		МКО РС		Јединице МКО ФБиХ у РС	
	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС	НКС	ЕКС
1. Краткорочни кредити за:								
Услугне дјелатности	15,64	26,56	15,00	20,42	12,04	25,31	14,51	19,03
Трговина	15,06	24,49	14,00	18,65	8,58	23,49	13,91	18,58
Пољопривреда	16,50	19,92	20,90	26,67	16,94	21,09	20,95	27,17
Производња	18,76	25,12	16,02	22,87	11,46	26,56	13,26	18,81
Стамбене потребе	19,40	27,28	19,84	25,92	20,58	28,40	20,44	26,81
Остало	36,07	92,03	21,57	28,26	44,92	114,71	21,15	28,54
Пондерисане каматне стопе на краткорочне кредите	30,12	71,16	21,00	27,35	32,01	78,02	20,77	27,62
2. Дугорочни кредити за:								
Услугне дјелатности	16,78	19,53	11,57	13,38	18,58	21,86	14,09	16,19
Трговина	16,18	18,63	11,95	13,82	19,13	22,62	13,37	15,33
Пољопривреда	16,17	18,51	18,18	20,65	17,18	19,85	18,48	21,25
Производња	16,71	19,38	13,67	15,98	19,45	23,57	14,22	16,28
Стамбене потребе	18,59	22,22	18,56	21,51	18,65	22,03	19,14	22,22
Остало	19,14	24,05	20,39	24,02	20,57	26,37	20,27	24,11
Пондерисане каматне стопе на дугорочне кредите	18,05	21,96	18,78	21,76	19,49	24,12	19,13	22,33
Пондерисане каматне стопе на укупне кредите	20,18	30,66	18,99	22,30	21,77	33,93	19,28	22,80

НКС = номиналне каматне стопе

ЕКС = ефективне каматне стопе

Графикон 38: Кретање просјечне пондерисане ЕКС МКО са сједиштем у Републици Српској (2020 – 2024.)

Просјечна пондерисана ЕКС на укупне кредите МКО са сједиштем у Републици Српској у овом извјештајном периоду (33,93%) је већа за 3,27 процентних поена од просјечне пондерисане ЕКС за 2023. годину (30,66%). У периоду јануар – децембар 2024. године евидентно је повећање просјечне пондерисане ЕКС на укупне краткорочне кредите и то за 6,86 процентних поена у односу на пондерисани просјек 2023. године (углавном усљед повећања просјечне пондерисане ефективне каматне стопе на кредите који су пласирани за финансирање осталих намјена) и истовремено повећање исте на дугорочне кредите за 2,16 процентна поена, а све у односу на просјечну пондерисану ефективну каматну стопу за 2023. годину.

Просјечна пондерисана ЕКС на укупне кредите код МКО са сједиштем у Републици Српској, у периоду јануар – децембар 2024. године, код дванаест МКД је била испод просјечне пондерисане ЕКС на укупне кредите МКО са сједиштем у Републици Српској. Два МКД и једна МКФ, у овом извјештајном периоду су исказали просјечну пондерисану ЕКС изнад просјечне пондерисане ЕКС на укупне кредите МКО са сједиштем у Републици Српској, док код једне МКФ нису евидентни нови пласмани према извјештајима исте (на захтјев ове МКФ одузета је дозвола за рад у фебруару 2025. године).

Организациони дијелови МКО са сједиштем у ФБиХ који послују у Републици Српској, у периоду јануар - децембар 2024. године су повећали просјечну пондерисану ЕКС на укупне кредите (22,80%) за 0,5 процентних поена у односу на пондерисани просјек за 2023. годину. У овом извјештајном периоду, код два МКД и једне МКФ просјечна пондерисана ефективна каматна стопа на укупне кредите била је испод просјечне пондерисане ЕКС на укупне кредите организационих дијелова МКО са сједиштем у ФБиХ који послују у Републици Српској, док је код шест МКФ просјечна пондерисана ЕКС исказана изнад просјечне пондерисане ЕКС на укупне кредите свих МКО са сједиштем у ФБиХ који послују у Републици Српској.

2.5. Биланс успјеха

Микрокредитне организације са сједиштем у Републици Српској са 31.12.2024. године исказале су позитиван финансијски резултат у укупном износу од 51,7 милиона КМ са растом у износу од 10,6 милиона КМ или 26% у односу на исти период 2023. године, као резултат повећања прихода од камата и сличних прихода за 34,5 милиона КМ или 30%, а који се значајним дијелом односио на једнократни приход по основу продаје акција емитента у власништву највећег МКД у износу од 19,6 милиона КМ. Уколико би се из извјештајно исказаних прихода МКО искључио наведени једнократни приход исказан по основу продаје акција, финансијски резултат МКО са сједиштем у Републици Српској са 31.12.2024. године био би исказан у износу од 32,1 милион КМ. У 2023. години, такође, остварен је једнократни приход по истом основу у износу од 15,4 милиона КМ, те уколико би из прихода МКО извјештајно исказаних у 2023. години искључили наведени износ оствареног једнократног прихода по основу продаје акција емитента у власништву једног МКД, нето добит са 31.12.2023. године износила би 24,6 милиона КМ.

Структура биланса успјеха МКО са сједиштем у Републици Српској је приказана у следећој табели:

Табела 51: Биланс успјеха МКО са сједиштем у Републици Српској

000 КМ

опис	2023.				2024.				Индекс 2024./ 2023.
	МКД	МКФ	Укупно	%	МКД	МКФ	Укупно	%	
ПРИХОДИ									
а) Приходи од камата и слични приходи	114.399	986	115.385	97	149.693	202	149.895	99	130
б) Оперативни приходи	2.690	14	2.704	2	1.742	19	1.761	1	65
в) Остали пословни приходи	525	10	535	1	568	11	579	0	108
1. УКУПНИ ПРИХОДИ (а+б+в)	117.614	1.010	118.624	100	152.003	232	152.235	100	128
РАСХОДИ									
а) Расходи по каматама и слични расходи	17.849	186	18.035	25	27.115	64	27.179	29	151
б) Оперативни расходи	48.406	777	49.183	68	61.356	597	61.953	66	126
в) Трошак резервисања за кредитне и друге губитке	4.904	54	4.958	7	4.826	-3	4.823	5	97
г) Остали пословни расходи	290	15	305	-	226	14	240	-	79
2. УКУПНИ РАСХОДИ (а+б+в+г)	71.449	1.032	72.481	100	93.523	672	94.195	100	130
3. ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ МКО ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1.-2.)	46.165	-22	46.143		58.480	-440	58.040		126
4. ПОРЕЗ	4.959	6	4.965		6.300	-	6.300		127
5. НЕТО ФИНАНСИЈСКИ РЕЗУЛТАТ МКО (3.-4.)	41.206	-28	41.178		52.180	-440	51.740		126

Према структури прихода од камата и сличних прихода са 31.12.2024. године, приходи од камата на кредите (116,4 милиона КМ или 77% укупних прихода) су већи за 28,6 милиона КМ или 33% у односу на приходе од камата са 31.12.2023. године (87,8 милиона КМ или 74% укупних прихода). Остали слични приходи са 31.12.2024. године износили су 33,4 милиона КМ или 22% укупних прихода (приход од накнада по кредитним пословима у износу 13,8 милиона КМ и једнократни приход по основу продаје акција емитента у износу од 19,6 милиона КМ) и већи су за 5,9 милиона КМ или 21% од оперативних прихода извјештајно исказаних са 31.12.2023. године.

Оперативни приходи МКО (углавном приход по основу укидања резерви за кредитне и друге губитке из пословања, провизије за извршене услуге посредовања у пословима осигурања и друге накнаде из кредитног пословања) са 31.12.2024. године су мањи за 0,9 милиона КМ или 35% од истих прихода исказаних са 31.12.2023. године (поменути приходи извјештајно исказани код четири МКД чине 84% укупних оперативних прихода МКО).

Према структури расхода од камата и сличних расхода са 31.12.2024. године, расходи од камата по основу узетих кредита/зајмова су износили 24,3 милиона КМ или 26% укупних расхода са растом у износу од 8,3 милиона КМ или 52% у односу на исте извјештајно исказане са 31.12.2023. године (15,9 милиона КМ или 22% укупних расхода). Остали слични расходи (углавном по основу банкарских накнада и провизија) са 31.12.2024. године су износили 2,9 милиона КМ или 3% укупних расхода и већи су за 0,8 милиона КМ или 40% у односу на исти период претходне године.

Оперативни расходи са 31.12.2024. године (61,9 милион КМ или 66% укупних расхода) биљеже раст у износу од 12,8 милиона КМ или 26%, а на раст истих значајнији утицај имало је повећање расхода по основу плата и доприноса (37,6 милиона КМ или 40% укупних расхода или 61% укупних оперативних расхода) за 8,8 милиона КМ или 30% (повећан број запослених за 149 радника или 19% у односу на исти период 2023. године).

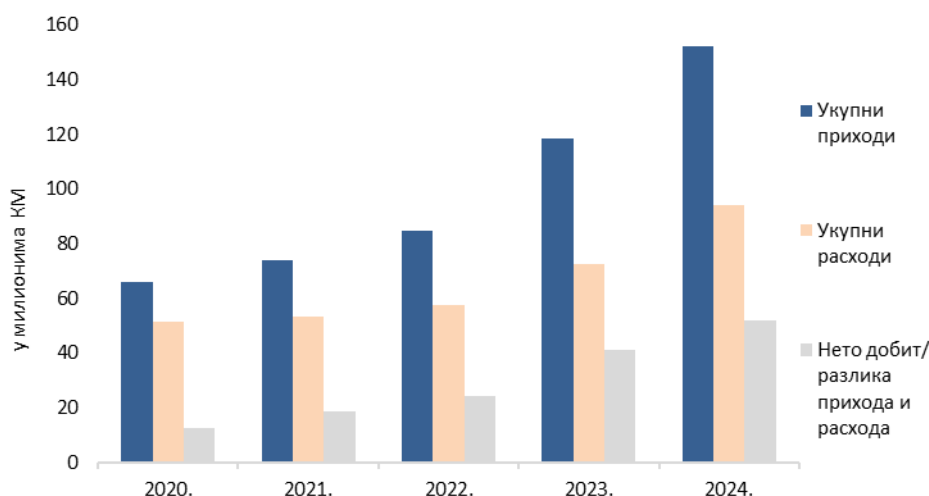
Остали оперативни расходи (16,3 милиона КМ или 17% укупних расхода или 26% укупних оперативних расхода) су већи за 2,8 милиона КМ или 21% у односу на исте исказане са 31.12.2023.

године (трошак маркетинга, софтвера и одржавање информационих система, директни отпис потраживања, трошак закупа, амортизација, судски трошкови по основу рјешавања спорова, трошак поштанских услуга, трошак накнада регулаторних институција и сл).

Расходи пословног простора, остале фиксне активе и режија (8 милиона КМ или 8% укупних расхода или 13% укупних оперативних расхода) су већи за 1,2 милиона КМ или 17% (повећан број организационих дијелова за 50 нових организационих дијелова или 21%).

Трошак резервисања за покриће кредитних губитака са 31.12.2024. године је износио 4,8 милиона КМ или 5% укупних расхода (једно МКД учествује са 66% у укупном трошку резервисања на нивоу МКО), те је мањи за 0,1 милион КМ или 3% у односу на трошак резервисања извјештајно исказан са 31.12.2023. године.

Графикон 39: Позиције биланса успјеха МКО са сједиштем у Републици Српској (2020. – 2024.)

На нивоу МКО са сједиштем у Републици Српској са 31.12.2024. године исказан је позитиван финансијски резултат у укупном износу од 51,7 милиона КМ, као резултат нето добити исказане од стране свих МКД у укупном износу од 52,1 милиона КМ и мањка прихода над расходима МКФ у укупном износу од 0,4 милиона КМ.

2.6. Препоруке за микрокредитни сектор Републике Српске

У циљу унапређења квалитета пословања и одржавања стабилности микрокредитног сектора, потребно је да микрокредитни сектор и у наредном периоду, своје активности усмјери на:

- капитално јачање као основу за одрживост и унапређење пословања;
- контролу нивоа доспјелих потраживања, а посебно кредита са кашњењем у отплати, те додатне активности за ефикаснију наплату и унапређење система раног препознавања погоршања квалитета кредитног портфолија;
- развој политика и процедура за адекватно управљање ризицима, те унапређење властитих система управљања ризицима, прије свега кредитним ризиком;
- побољшање управљања активом и адекватно издвајање резерви према регулаторном захтјеву, односно исправки вриједности сходно МРС/МСФИ;
- ажурирање планова пословања;
- успостављање адекватних политика и система планирања извора финансирања;
- успостављање ефикаснијих система унутрашњих контрола и ревизије;
- даље унапређење политика и процедура за спречавање прања новца и финансирања тероризма;
- свеобухватније информисање и адекватну едукацију с циљем боље заштите корисника микрокредита;
- кадровско јачање и стручно оспособљавање радника с циљем квалитетнијег и свеобухватнијег задовољавања потреба клијената микрокредитних организација;
- јачање информационих система и подршке у пословању и извјештавању, уз обезбјеђење сигурности информационих система и развоја нових процедура за електронско пословање и рад са клијентима на даљину;
- континуирану анализу производа и њихово прилагођавање тржишним условима и економској одрживости клијената.

Полазећи од основног задатка Агенције на одржавању и јачању стабилности микрокредитног сектора, задаци Агенције и у наредном периоду ће бити усмјерени на следеће:

- континуирани непосредни и посредни надзор;
- појачан надзор кредитног ризика, прије свега у смислу адекватности резерви за кредитне губитке, односно адекватности управљања кредитним ризицима;
- активна улога у изради новог законског и подзаконског оквира за пословање и надзор микрокредитног сектора;
- правовремено и адекватно поступање МКО у складу са мјерама Агенције;
- активна улога у надзору и на заштити права корисника микрокредита и у том смислу побољшање транспарентности пословања МКО;
- праћење активности на спречавању прања новца и финансирања тероризма, те у том смислу унапређивање сарадње са другим надлежним институцијама;
- стручно усавршавање властитих кадрова и јачање капацитета за вршење ефикаснијег надзора над микрокредитним организацијама;
- активно учешће у раду Комитета за координацију финансијског сектора Републике Српске;
- даље унапређење сарадње са Агенцијом за банкарство ФБиХ са циљем ефикаснијег надзора МКО, те наставак и унапређење сарадње са спољним ревизорима;
- континуирано унапређење информационих система.

Агенција за банкарство Републике Српске

Извјештај о стању у банкарском систему
Републике Српске
за период 01.01.2024 – 31.12.2024. године

IV Сектор давалаца лизинга

У току 2024. године није било регистрованих ДЛ са сједиштем у Републици Српској.

Са 31.12.2024. године дати су подаци о пословању ДЛ са сједиштем у ФБиХ који имају дозволу Агенције за рад у Републици Српској и то за четири пословне јединице ДЛ, које су у саставу четири друштва за послове лизинга са сједиштем у ФБиХ. Такође, подаци о финансијском лизингу укључују и податке организационог дијела једне банке са сједиштем у ФБиХ, који обавља послове финансијског лизинга (ДЛБ) у Републици Српској. Подаци о пословању ових организационих дијелова укључени су у билансе стања поменутих матичних друштава за послове лизинга (ДЛ) и банке (ДЛБ).

Извјештајну основу за праћење и надзор рада пословних јединица ДЛ са сједиштем у ФБиХ (четири пословне јединице ДЛ) и организационог дијела банке који обавља послове финансијског лизинга (ДЛБ) чине један мјесечни извјештај и девет кварталних извјештаја.

Са 31.12.2024. године, у пословним јединицама ДЛ које послују у Републици Српској, а чије је сједиште у ФБиХ, запослено је 11 радника (са 31.12.2023. године запошљавали су 10 радника). Од укупног броја запослених, са високом стручном спремом запослено је седам радника, три радника са средњом стручном спремом и један радник са вишом школском спремом.

Структура потраживања по основу финансијског и оперативног лизинга пословних јединица ДЛ и по основу финансијског лизинга ДЛБ који послују у Републици Српској се види из следећег приказа:

Табела 52: Структура потраживања по основу лизинга											000 КМ
О П И С	2023.					2024.					Индекс 2024./ 2023.
	Лизинг Републике Српске		Јединице ДЛ/ДЛБ ФБиХ		Укупно	Лизинг Републике Српске		Јединице ДЛ/ДЛБ ФБиХ		Укупно	
	Фин · лиз.	Опер · лиз.	Фин. лиз.	Опер. лиз.		Фин. лиз.	Опер лиз.	Фин. лиз.	Опер. лиз.		
ПРЕМА ПРЕДМЕТУ ЛИЗИНГА											
Путничка возила	-	-	68.868	15.238	84.106	-	-	79.145	12.881	92.026	109
Возила за обављ. дјелат. (теренска и путничка)	-	-	56.184	6.470	62.654	-	-	64.042	3.907	67.949	108
Машине и опрема	-	-	23.386	35	23.421	-	-	25.735	276	26.011	111
Некретнине	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Шинска возила, пловни и ваздухопловни објекти	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Апарати за домаћинство	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Остало	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Укупно	-	-	148.439	21.743	170.182	-	-	168.922	17.064	185.986	109
ПРЕМА ПРИМАОЦУ ЛИЗИНГА											-
Правна лица	-	-	137.423	12.006	149.429	-	-	156.362	10.407	166.769	112
Предузетници	-	-	6.032	68	6.100	-	-	6.728	90	6.818	112
Физичка лица	-	-	4.514	93	4.607	-	-	5.010	124	5.134	111
Остало	-	-	470	9.576	10.046	-	-	822	6.443	7.265	72
Укупно	-	-	148.439	21.743	170.182	-	-	168.922	17.064	185.986	109

Потраживања по основу финансијског и оперативног лизинга (укупни лизинг) пословних јединица ДЛ и финансијског лизинга ДЛБ са 31.12.2024. године укупно износе 185,9 милиона КМ, те су већа за 15,8 милиона КМ или 9% у односу на стање са крајем 2023. године.

Потраживања по основу финансијског лизинга (ДЛ и ДЛБ) износе 168,9 милиона КМ или 90,8% укупног лизинга са растом у износу од 20,5 милиона КМ или 14%. Потраживања по основу оперативног лизинга ДЛ (17,1 милион КМ или 9,2% укупног лизинга) мања су 4,7 милиона КМ или 22%, а све у односу на стање са 31.12.2023. године.

Према предмету финансијског лизинга највећа потраживања се односе на финансирање путничких возила (42,6% укупног лизинга) са растом у износу од 10,3 милиона КМ или 15%, затим слиједи финансирање возила за обављање дјелатности (34,4% укупног лизинга) које је веће за 7,9 милиона КМ или 14%, те финансирање машина и опреме (13,8% укупног лизинга) са растом у износу од 2,3 милиона КМ или 10%, а све у односу на стање са 31.12.2023. године.

Потраживања финансијског лизинга према примаоцу лизинга од правних лица (156,4 милиона КМ или 84% укупног лизинга) су значајно заступљена и биљеже раст у износу од 18,9 милиона КМ или 14%, затим потраживања од физичких лица (5 милиона КМ или 3% укупног лизинга), која су већа за 0,5 милиона КМ или 11%, док су потраживања од предузетника у износу од 6,7 милиона КМ или 4% укупног лизинга са растом у износу од 0,7 милиона КМ или 11%, а све у односу на стање на дан 31.12.2023. године.

Према предмету оперативног лизинга (ДЛ) евидентан је пад потраживања по основу путничких возила (7% укупног лизинга) у износу од 2,3 милиона КМ или 15%, затим потраживања по основу возила за обављање дјелатности (3% укупног лизинга) за 2,6 милиона КМ или 40% од стања истих са крајем 2023. године, док оперативни лизинг по основу финансирања машина и опреме нема значајно учешће.

Оперативни лизинг према примаоцу лизинга, такође је значајније присутан код правних лица (6% укупног лизинга) са смањењем у износу од 1,6 милиона КМ 13% и код осталих корисника (3% укупног лизинга) са смањењем у износу од 3,1 милион КМ или 33%, а све у односу на стање на дан 31.12.2023. године. Оперативни лизинг код предузетника и физичких лица нема значајног учешћа у укупном лизингу.

Просјечне пондерисане номиналне каматне стопе и ефективне каматне стопе лизинг накнаде по основу финансијског лизинга за 2023. годину и за 2024. годину организационих дијелова ДЛ и ДЛБ које послују у Републици Српској, а чије је сједиште у ФБиХ дате су у сљедећој табели:

Табела 53: Просјечне пондерисане каматне стопе лизинг накнаде					%
О П И С	2023.		2024.		
	НКС	ЕЛИН	НКС	ЕЛИН	
1. Према предмету лизинга					
Путничка возила	6,13	9,90	6,33	10,66	
Возила за обављање дјелатности	5,69	9,58	5,88	10,48	
Машине и опрема	5,33	12,32	6,13	10,17	
Некретнине	-	-	-	-	
Шинска возила, пловни и ваздухпл.објекти	-	-	-	-	
Апарати за домаћинство	-	-	-	-	
Остало	-	-	-	-	
2. Према примаоцу лизинга					
Правна лица	5,83	9,91	6,13	10,31	
Предузетници	6,01	9,28	6,49	10,04	
Физичка лица	6,26	17,82	6,39	19,08	
Остало	-	-	-	-	
Укупно пондерисане каматне стопе	5,85	10,11	6,15	10,53	

НКС = номинална каматна стопа; ЕЛИН = ефективна стопа лизинг накнаде

Просјечна пондерисана ефективна каматна стопа лизинг накнаде (ЕЛИН) пословних јединица ДЛ и ДЛБ у овом извјештајном периоду је већа за 0,42 процентних поена упоређујући је са истом исказаном у 2023. години.

Агенција за банкарство Републике Српске

Извјештај о стању у банкарском систему
Републике Српске
за период 01.01.2024 – 31.12.2024. године

V Спречавање прања новца и финансирања терористичких активности

У складу са Законом о Агенцији за банкарство Републике Српске, Агенција надзире усклађеност пословања банака и микрокредитних организација са минималним стандардима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности. Такође, Законом о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности („Службени гласник БиХ“, број 13/24), прописано је да надзор над провођењем истог у банкама и микрокредитним организацијама врши Агенција. Током 2024. године Агенција је, путем посредног и непосредног надзора, вршила надзор усклађености пословања банака и микрокредитних организација са стандардима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности. Надзор је вршен сходно законској и подзаконској регулативи из ове области, у складу са Планом рада Агенције и уз досљедну примјену приручника за надзор усклађености банака и микрокредитних организација са минималним стандардима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности.

Надзором банака је утврђено да су банке усвојиле политике о прихватљивости клијента, дефинисале који клијенти су прихватљиви за банку, да примјењују приступ клијенту који се заснива на анализи ризика који клијент може имати за банку, те да су успоставиле регистре профила клијента за правна и физичка лица. Такође, банке су усвојиле и политике о идентификацији клијента, као основни елемент стандарда „Упознај свог клијента“ и исте их примјењују код успостављања пословних односа са клијентима, као и током трајања пословног односа. У свом пословању банке примјењују и политике о сталном праћењу рачуна и трансакција клијената банке, на основу којих су успоставиле лимите трансакција по одређеним врстама рачуна и трансакција, а уз примјену информационог система омогућена је и адекватна примјена успостављених лимита у праћењу рачуна и трансакција. Надзором је код три банке утврђено да исте нису у потпуности на адекватан начин примјењивале минималне стандарде спречавања прања новца и финансирања терористичких активности (у постнадзорном поступку издата су рјешења са налозима за отклањање утврђених неправилности и неусклађености, а накнадним посредним надзором утврђено је да су банке поступиле по налозима Агенције).

Надзором микрокредитних организација је утврђено да су исте усвојиле политику о прихватљивости клијента, којом су дефинисани клијенти прихватљиви за микрокредитне организације, да су успоставиле регистре профила клијента за физичка и правна лица, да у складу са политиком о идентификацији и праћењу активности клијента, код успостављања пословних односа, адекватно проводе идентификацију истих, те да редовно врше праћење клијената током трајања пословног односа.

Такође, микрокредитне организације су политиком о управљању ризиком од прања новца и финансирања терористичких активности дефинисале одговорности запослених у микрокредитним организацијама, те начин извјештавања према надлежним органима. Надзором је код четири микрокредитне организације утврђено да исте нису у потпуности и на адекватан начин примјењивале минималне стандарде спречавања прања новца и финансирања терористичких активности (у постнадзорном поступку издата су рјешења са налозима за отклањање утврђених неправилности и неусклађености, а накнадним посредним надзором утврђено је да су микрокредитне организације поступиле по налозима Агенције).

За утврђене неправилности у примјени законских и подзаконских прописа донесена су рјешења са налозима и дати рокови за отклањање утврђених неправилности у пословању банака и микрокредитних организација, а исте су у току надзора и у постнадзорном периоду предузимале активности на отклањању утврђених неправилности, те сходно обавези из рјешења, информисале Агенцију о извршењу налога достављањем извјештаја и доказа о извршењу истих у датим роковима.

На основу извршеног надзора, те стања банака и микрокредитних организација у претходном циклусу надзора, може се закључити да су исте у великој мјери усклађене са стандардима спречавања прања новца и финансирања терористичких активности. Управљање ризицима, који се у пословању могу појавити као посљедица прања новца и финансирања терористичких активности (оперативни ризик, ризик репутације, ризик концентрације, правни ризик) је на задовољавајућем нивоу.

На основу достављених извјештаја о готовинским трансакцијама од 30 хиљада КМ или више, повезаним готовинским трансакцијама од 30 хиљада КМ или више и сумњивим трансакцијама,

банке су у 2024. години пријавиле Агенцији за истраге и заштиту БиХ - Финансијско обавјештајном одјељењу укупно 150.687 трансакција у вриједности од 13,6 милијарди КМ (у односу на исти период 2023. године повећан је број пријављених трансакција за 8%, а укупна вриједност пријављених трансакција је повећана за 8,3%).

Банке су у 2024. години пријавиле укупно 81 сумњиву трансакцију на прање новца у укупном износу од 12,9 милиона КМ (седам сумњивих трансакција више у односу на 2023. годину, док је укупна вриједност пријављених сумњивих трансакција већа за 3,7 милиона КМ) и 181 сумњивог клијента на прање новца (исти број пријављених сумњивих клијената као и у 2023. години).

У овом периоду није било пријављених сумњивих трансакција, нити сумњивих клијената за финансирање терористичких активности.

Упоредни преглед броја и вриједности пријављених трансакција, пријављених сумњивих трансакција и клијената сумњивих на прање новца од стране банака за 2023. и 2024. годину дат је у сљедећим табелама:

Табела 54: Пријављене трансакције

Врста трансакција	2023.		2024.	
	Број	Износ (мил. КМ)	Број	Износ (мил. КМ)
1	2	3	4	5
Трансакције пријављене прије извршења	3	1,7	2	0,3
Трансакције пријављене у року од 3 дана	139.301	12.525,3	149.851	13.539,1
Трансакције пријављене после рока од 3 дана	189	8,5	834	40,0
УКУПНО	139.493	12.535,5	150.687	13.579,4

Табела 55: Пријављене сумњиве трансакције

Врста трансакција	2023.		2024.	
	Број	Износ (мил. КМ)	Број	Износ (мил. КМ)
1	2	3	4	5
Трансакције пријављене прије извршења	3	1,7	2	0,3
Трансакције пријављене у року од 3 дана	70	7,4	78	12,5
Трансакције пријављене после рока од 3 дана	1	0,1	1	0,1
УКУПНО	74	9,2	81	12,9

Табела 56: Пријављени сумњиви клијенти

Врста трансакција	2023.	2024.
	Број пријављених сумњивих клијената	Број пријављених сумњивих клијената
1	2	3
Клијенти сумњиви на прање новца	181	181
Клијенти сумњиви на финансирање терор. активности	0	0
УКУПНО	181	181

У 2024. години микрокредитне организације нису имале пријављених готовинских трансакција, сумњивих трансакција, нити пријављених клијената сумњивих на прање новца или финансирање терористичких активности.

Извјештавање Агенције о трансакцијама за које је прописано извјештавање било је на задовољавајућем нивоу, а банке и микрокредитне организације су извјештавање обављале сходно законској регулативи.

П Р И Л О З И

БАНКАРСКИ СЕКТОР

- Основни подаци о банкама
- Секторска структура укупних кредита

СЕКТОР МКО

- Основни подаци о МКО

Прилог 1: Основни подаци о банкама								мил. КМ
БАНКА	СЈЕДИШТЕ	АДРЕСА	ПРЕДСЈЕДНИК УПРАВЕ	2024.				
				Нето актива	Укупни капитал	Укупни кредити	Депозити	Број запослених
„Нова банка“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Краља Алфонса XIII бр. 37А	Синиша Ацић	3.040,2	365,6	1.897,3	2.280,6	698
„NLB Banka“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Милана Тепића 4	Горан Бабић	2.302,5	258,1	1.291,7	1.813,7	528
„UniCredit Bank“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Марије Бурсаћ 7	Spas Blagovestov Vidarkinsky	1.439,3	261,5	819,2	1.101,6	383
„Atos Bank“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Јеврејска 71	Игор Јовичић	1.273,5	197,1	812,5	955,5	414
„Addiko Bank“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Алеја Светог Саве 13	Слађан Станић	1.076,7	198,1	709,3	843,0	352
„МФ Банка“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Алеја Светог Саве 61	Александар Кременовић	831,4	110,0	647,9	644,9	348
„Банка Поштанска штедионица“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Јеврејска 69	Марко Максимовић	556,3	58,9	310,5	446,5	202
„Наша банка“ а.д. Бања Лука	Бања Лука	Ивана Фрање Јукића 1	Дејан Вуклишевић	336,0	37,4	206,8	268,3	214
			УКУПНО	10.855,8	1.486,6	6.695,2	8.354,2	3.139

Прилог 2: Секторска структура укупних кредита					2024.				мил. КМ и %	
Опис	Ниво кредитног ризика			Укупни кредити	ECL			Укупно ECL	Стопа NPL	Стопа покр. NPL
	1	2	3		1	2	3			
Укупни кредити правна лица	2.762,6	478,0	151,3	3.391,9	32,9	45,0	95,0	172,8	4,5	62,8
A - Пољопривреда, шумарство и риболов	39,3	22,0	3,6	64,9	0,5	1,2	3,0	4,7	5,5	83,1
B - Вађење руда и камена	15,3	3,7	2,4	21,4	0,1	0,4	0,7	1,2	11,2	28,2
C - Прерађивачка индустрија	367,2	67,1	50,4	484,7	4,3	6,7	33,7	44,7	10,4	66,7
D - Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација	351,5	3,2	0,5	355,2	3,8	0,5	0,5	4,7	0,1	100,0
E - Снабдијевање водом; канализација, управљање отпадом и дјелатности санације (ремедијације) животне средине	21,5	3,4	1,0	25,9	0,2	0,2	0,5	0,9	4,0	49,5
F - Грађевинарство	239,3	147,4	15,3	401,9	3,1	14,1	6,0	23,2	3,8	39,3
G - Трговина на велико и на мало; поправак моторних возила и мотоцикала	536,4	84,5	45,0	665,9	5,8	6,5	30,5	42,8	6,8	67,7
H - Саобраћај и складиштење	115,9	21,7	7,5	145,1	1,5	3,4	5,7	10,7	5,2	76,3
I - Дјелатности пружања смјештаја, припреме и послуживања хране; хотелијерство и угоститељство	100,6	22,7	2,8	126,1	1,2	2,8	1,2	5,2	2,2	43,3
J - Информације и комуникације	44,5	25,0	4,6	74,1	0,7	2,6	2,2	5,6	6,2	48,5
K - Финансијске дјелатности и дјелатности осигурања	191,8	1,0	0,0	192,9	2,7	0,1	0,0	2,7	0,0	-
L - Пословање некретнинама	44,1	10,7	6,6	61,4	0,6	1,0	4,7	6,3	10,7	71,5
M - Стручне, научне и техничке дјелатности	60,3	41,0	2,0	103,3	0,7	3,2	1,5	5,4	1,9	76,8
N - Административне и помоћне услужне дјелатности	23,1	1,3	2,3	26,6	0,2	0,1	1,7	2,0	8,5	75,7
O - Јавна управа и одбрана; обавезно социјално осигурање	477,4	16,4	1,9	495,7	6,6	1,8	0,8	9,3	0,4	43,9
P - Образовање	3,0	0,0	1,2	4,2	0,0	0,0	0,6	0,6	27,6	52,2
Q - Дјелатности здравствене заштите и социјалног рада	116,0	3,2	1,1	120,3	0,7	0,2	1,0	1,9	1,0	89,1
R - Умјетност, забава и рекреација	10,3	2,3	3,0	15,6	0,1	0,1	0,5	0,7	19,1	16,5
S - Остале услужне дјелатности	5,1	1,3	0,2	6,6	0,1	0,1	0,2	0,3	2,6	90,7
T - Дјелатности домаћинства као послодаваца; дјелатности домаћинства која производе различиту робу и обављају различите услуге за сопствену употребу	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
U - Дјелатности екстериторијалних организација и органа	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
Укупни кредити становништва	2.951,4	253,9	98,0	3.303,3	36,8	34,5	83,0	154,3	3,0	84,7
Општа потрошња	1.902,3	180,6	76,0	2.158,9	25,9	23,9	66,1	116,0	3,5	86,9
Стамбена изградња	926,1	50,2	6,2	982,5	9,4	7,6	4,3	21,2	0,6	69,3
Обављање дјелатности	123,0	23,0	15,8	161,8	1,5	3,0	12,6	17,2	9,8	79,8
Укупни кредити	5.714,0	731,9	249,3	6.695,2	69,7	79,5	178,0	327,2	3,7	71,4

Прилог 3: Основни подаци о МКО са сједиштем у Републици Српској

000 КМ

МИКРОКРЕДИТНА ОРГАНИЗАЦИЈА	СЈЕДИШТЕ	АДРЕСА	ДИРЕКТОР	2024.				
				Бруто актива	Бруто кредити	Укупни капитал МКД/ Улог МКФ	Нето добит/губитак МКД и Нето вишак/мањак прихода над расходима МКФ	Број запослених
МКД "Микрофин" д.о.о. Бања Лука	Бања Лука	Васе Пелагића 22	Милена Ханеш	483.669	451.667	120.799	38.187	404
МКД "FinCredit" д.о.о. Бања Лука	Бања Лука	Николе Пашића 1	Слађан Будиша	90.330	74.597	19.501	3.315	91
МКД "Про фин" д.о.о. Источно Сарајево	Источно Сарајево	Спасовданска бб	Гордана Ћорсовић	43.704	40.525	4.273	2.428	61
МКД "Credis " а.д. Бања Лука	Бања Лука	Књаза Милоша 3а	Драган Катана	22.776	18.385	6.304	1.704	33
"Прво пензионерско микрокредитно друштво" а.д. Бања Лука	Бања Лука	Краља Петра I Карађорђевића 66	Весна Тодоровић	15.102	14.150	2.054	1.504	12
МКД "Taurus" д.о.о. Бања Лука	Бања Лука	Јована Дучића 25	Милорад Деспотовић	13.969	11.911	1.699	505	16
МКД "Flex Credit" д.о.о. Бања Лука	Бања Лука	Мише Ступара 3	Nikolay Penchev Penchev	13.536	10.019	2.889	1.869	188
"Брчко гас пензионерско микрокредитно друштво" а.д. Бања Лука	Бања Лука	Краља Петра I Карађорђевића 119	Бојана Теодоровић Кукрика	12.322	11.611	4.150	832	24
МКД "Привредник" д.о.о. Бијељина	Бијељина	Стефана Дечанског 125	Давор Пејић	11.273	10.169	1.567	515	10
МКД "Digital Finance International" д.о.о. Бања Лука	Бања Лука	Светозара Марковића 5/11	Драган Данојевић	7.290	3.629	3.607	810	49
МКД "Здраво" д.о.о. Бања Лука	Бања Лука	Булевар војводе Степе Степановића 175 Б	Јелица Галић	5.993	5.548	2.812	71	12
МКД "Auris" а.д. Бања Лука	Бања Лука	Вељка Млађеновића 7д	Раденко Вујић	5.529	3.884	2.417	180	9
МКД "Prodest" д.о.о. Бања Лука	Бања Лука	Доситеја Обрадовића 1	Никола Лубурић	4.789	4.194	902	245	7
МКФ "Про фин" Источно Сарајево	Источно Сарајево	Спасовданска бб	Јелена Лучић	1.029	92	1.010	-186	9
"Крајина микрокредитно друштво" а.д.	Бања Лука	Браће Пантић 2	Нино Јауз	676	564	615	15	2
МКФ "Prodest" Бања Лука	Бања Лука	Доситеја Обрадовића 1	Драган Остојић	194	84	147	-254	4
				732.181	661.029	174.746	51.740	931

АГЕНЦИЈА ЗА БАНКАРСТВО РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Ул. Владике Платона 1/А
78000 Бања Лука

+387 51 224 079
+387 51 224 070
office@abrs.ba
www.abrs.ba